

PLNÍME SNY O BÝVANÍ

Imrich Béreš,
predseda predstavenstva
Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

**Inováciami
proti kríze**

**IT: informácie
versus energia**

BECHEROVKA®

KEĎ SME SPOLU

Najvyššia kvalita od 1807

f | facebook.com/BecherovkaSlovakia

Pite Becherovku s rozumom.
www.pisrozumom.sk

GOODWILL

Mesačník o ekonomike, biznise a spoločnosti

december 2012 - január 2013

Registrované ako periodická tlač Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod registračným číslom EV 3451/09, ISSN 1337-9798

Vydáva:

Goodwill Publishing, s. r. o.
IČO: 44 635 770

Adresa redakcie:

GOODWILL, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
tel./fax: 02/48 28 74 25
goodwill@goodwill.eu.sk

Ing. Juraj Filin

šéfredaktor a konateľ

filin@goodwill.eu.sk
redakcia@goodwill.eu.sk
tel.: 0907 78 91 64

Mgr. Valéria Nagyová
obchodná riaditeľka

nagyova@goodwill.eu.sk
valeria.nagyova@gmail.com
tel./fax: 02/48 28 74 25
tel.: 0911 80 70 10

Libuša Hodossyová
manažérka obchodu

obchod1@goodwill.eu.sk
tel.: 0903 656 066

www.goodwill.eu.sk

Rozširujú:

LK Permanent, Mediaprint-kapa Pressegrasso, a. s., Slovenská pošta, a. s., a súkromní distribútori.
Časopis sa distribuuje na konferencie, do hotelov, VIP akcie.
Distribúcia directmailingom – súkromný sektor, verejná správa a neziskové organizácie a inštitúcie.
Časopis na stiahnutie aj na Apple iPadTM

Predplatné:

12 € ročne (10 čísel vrátane poštovného a balného)
Objednávky na predplatné: goodwill@goodwill.eu.sk

Grafické vyhotovenie:

Patrik Slazanský
www.slazanski.com

Tlač:

FABER, s. r. o., Bratislava

Foto na titulnej strane: PSS

Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie, spracovanie a šírenie diela – textu, fotografií, grafov, a to v jednotlivých prípadoch alebo v celkoch – je možné len so súhlasom vydavateľa a s uvedením zdroja.

Niektoré inzeráty neprešli jazykovou úpravou. Za obsah inzercie zodpovedajú inzerenti.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciam. Za správnosť textov sú zodpovední autori.

Monitoring tlače poskytuje so súhlasom vydavateľa spoločnosť Newton Media a Slovakia Online. Niektoré články sú prístupné na www.abcreklama.sk.

Európa prekoná krízu len spoločnými silami

Európska únia v súčasnosti čelí hospodárskej, finančnej a dlhovej kríze. No najnebezpečnejšie je, že čelí aj závažnej kríze dôvery. Tejto vážnej situácii sa venovala nedávna konferencia „Európske riešenia hospodárskej krízy“. Vystúpili na nej vrcholní slovenskí a európski politici vrátane predsedu vlády Roberta Fica a podpredsedu Európskej komisie Maroša Šefčoviča, viacerí špičkoví bankári, analytici, profesori a podnikatelia. Pozreli sme sa na stav európskeho hospodárstva z viacerých uhlov – od vysoko politických prejavov až po detailné technické pohľady na ekonomickú situáciu na Slovensku a v Únii, na význam finančných stabilizačných mechanizmov, úlohu bankového sektora či potrebné štrukturálne reformy.

Európa je v ťažkej situácii aj pre neudržateľný rast verejného dlhu a nezodpovedné praktiky finančného sektora vo viacerých krajinách. Európske štáty odkladali uskutočnenie nevyhnutných štrukturálnych reforiem, neinvestovali do vzdelávania, vedy a inovácií a často neúmerným spôsobom zvyšovali výdavky vo verejnej sfére. Preto došlo k zníženiu ich konkurencieschopnosti. Prejavili sa tiež chyby vo fungovaní hospodárskej a menovej únie.

Tento rok sa eurozóna opäť dostala do recesie a na cestu rastu sa bude vracieť len pomaly. Konsolidačné opatrenia, ktoré sa v Únii realizujú, prinášajú značné sociálne napätie; nedôvera občanov narastá. Ekonomická situácia na Slovensku je tiež zložitá, hoci pokiaľ ide o hospodársky rast a konsolidáciu, je na tom v porovnaní s inými krajinami lepšie. Aj tak sa však kríza dôvery prejavuje aj na Slovensku a ľudia sa pýtajú: načo nám je Európa? Som rád, že na konferencii v Bratislave slovenskí predstavitelia jasne zdôraznili, že prosperujúca EÚ je v našom životnom záujme a inú alternatívu Slovensko nemá.

Európska kríza je aj príležitosťou ozdraviť EÚ a jej jednotlivé členské krajiny. Aj napriek problémom je Únia stále najväčšou ekonomikou a obchodnou veľmocou. Jej prínos k mieru v Európe a na svete bol oprávnené ocenený Nobelovou cenou za mier.

V tomto období Únia rozhoduje o finančných prostriedkoch, ktoré členské krajiny vložia do spoločného rozpočtu na roky 2014 – 2020.

Tieto prostriedky pomôžu zlepšiť podnikateľské prostredie, zvýšiť zamestnanosť, vyrovnávať regionálne rozdiely, ale aj posilniť význam EÚ na svetovej scéne.

Európska únia už realizovala veľké množstvo opatrení, posilnila správu ekonomických záležitostí, prijala ambicióznou stratégiu rastu Európa 2020 a ďalej posilňuje hospodársku a menovú úniu. Uskutočnené opatrenia v niektorých oblastiach už priniesli pozitívne výsledky. Európska komisia je presvedčená, že kríza predstavuje aj príležitosť dobudovať skutočnú hospodársku a menovú úniu, ako aj politickú úniu.

Dušan Chrenek

vedúci Zastúpenia Európskej komisie v SR
(Konferencia „Európske riešenia hospodárskej krízy“ sa uskutočnila 15. – 16. novembra 2012 v Bratislave.)

Slovensko potrebuje inovačný systém pre 21. storočie

Európske Silicon Valley

Inovácie sa stávajú motorom úspechu firiem aj celých krajín. Slovensko sa však v inovačných rankingoch dlhodobo nachádza na najhorších pozíciách. Príklad systematického prístupu, ktorý prináša ovocie, sme našli v Holandsku. **20 38**

Ekonomika

- 7** **Prezident s podnikateľmi v Bosne**
- 10** **Európsky osud Británie**
Expremiér Tony Blair volá po „veľkej dohode“ o eure a budúcnosti EÚ
- 13** **Súkromné bohatstvo a európska solidarita**
- 18** **Prekonávanie krízy po holandsky**
Ivan Gašparovič v krajine tulipánov
- 20** **Európske Silicon Valley**
- 20** **Výskum, vývoj a komercializácia univerzít**
- 21** **Európski technologickí skokani**
Technology Fast 500
- 22** **Ekonomická osudovosť česko-slovenskej divergencie**
Predseda predstavenstva Českej sporiteľne Pavel Kysilka

Financie

- 14** **Ľudia stále potrebujú naplniť svoj sen o bývaní**
- 24** **Lízingový trh sa vracia k rastu**
- 25** **Je najvyšší čas... doriešiť si bývanie**
Wüstenrot stavebná sporiteľňa

Podnikanie

- 9** **Čo čaká živnostníkov v novom roku**
- 26** **Podnikateľka Slovenska 2012 je pekárka**
- 26** **Optimalizácia daní pred koncom roka**
- 27** **Najväčší potenciál je ukrytý v ľuďoch**
Intelektuálne fórum 2012
- 28** **SOPK opäť predstaví prognózu vývoja ekonomiky**
- 29** **Odklad daňového priznania sa obmedzí**
- 65** **Šťastní zamestnanci sú zdrojom prosperity**

Energetika

- 30** **Inteligentné stráženie spotreby energií v dome**
- 31** **VSE je na svojom trhu stále dominantný hráč**

Informačné a komunikačné technológie

- 32** **Informácie verzus energia**
- 34** **Čo dokážu špičkové redakčné systémy**
- 35** **Internet sa stal životnou potrebou**
- 36** **Dbajte na bezpečnosť dát v prenosných zariadeniach**
- 36** **Čo má obsahovať BYOD stratégia firmy**
- 37** **Inovatívne koncepty mobility pre moderný svet práce**

Veda a technika

- 38** **Slovensko potrebuje inovačný systém pre 21. storočie**

Ľudia stále potrebujú naplňať svoj sen o bývaní

Rozprávali sme sa s predsedom predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., Imrichom Bérešom. **14**

Informácie versus energia

Čo ponúknu nové procesory a servery pre rozvoj firemnej IT infraštruktúry? **32**

Doprava a logistika

- 40 Hlavnú stanicu vo Viedni uviedli do prevádzky
- 41 Linka GEFCO Trnava – Rio – Buenos Aires

Automobily

- 43 | AutoBOAT – 20 rokov k vrcholom

Cestovný ruch

- 44 Slovenské hotely potrebujú rozumnú podporu
- 45 Pripravte sa dobre na lyžovačku
- 46 Myslieť v zime na leto sa oplatí

Zdravie

- 49 Civilizačná hrozba menom diabetes
- 50 Enzýmy proti chripke i zápalu pľúc

50 Česi a Slováci chcú žiť zdravo

- 51 Ako sa zdravo a do sýtosti najesť počas Vianočných sviatkov?
- 52 Lieky a výživové doplnky: ako si delia prácu

Potraviny

- 55 Vianočné tromfy v predajniach METRO
- 57 Svet sa mení, Becherovka zostáva
- 60 Bublinky na každú príležitosť

Spoločenská zodpovednosť firiem

- 58 Hostia Plesu v opere pomôžu deťským pacientom

Štýl

- 42 Vírnik – medzi lietadlom a vrtuľníkom
- 61 Elegantná ozdoba na plesovú sezónu

Stavebníctvo a reality

- 62 Poznate povinnosti správcu bytového domu?
- 63 V slovenskom stavebníctve niet veľa optimizmu

Marketing

- 64 Podporte dôveru zákazníkov vlastnou e-knihou

Vzdelávanie

- 66 | Vzdelávanie, kurzy, semináre

English Annex

- 68 Private Wealth and European Solidarity
- 69 Slovak President in the Netherlands

Ako chce vláda pomáhať podnikateľom

V roku 2013 sa vláda Roberta Fica nevráti k 19 % rovnej dani. Nezmenia sa ani podmienky pre zamestnávanie ľudí na dohodu a ďalej budú platiť odvody a dane nastavené v rámci konsolidačných opatrení v Zákonníku práce. Premiér to uviedol na Diskusnom fóre Hospodárskych novin HNClub.

Východisko v podpore podnikateľského sektora na Slovensku vidí R. Fico skôr v čerpaní eurofondov väčšími firmami, ktoré majú o to záujem. „Tu naozaj vyjednávame v rámci partnerskej dohody. Pokúšame sa, aby peniaze, ktoré idú do odstraňovania regionálnych rozdielov v rámci kohézie, boli prístupné aj pre veľkých zamestnávateľov,“ informoval.

Ako ďalšiu možnosť vládnej pomoci podnikateľom uviedol určité formy investičných stimulov. Ich bližšiu podobu nešpecifikoval, no ako zároveň upozornil, určite nepôjde o hotovostné finančné prostriedky. „Hovorím teraz skôr o stimuloch v nepriamej podobe daňových prázdnin, možno iných opatrení, ktoré môžeme prediskutovať,“ povedal premiér.

Modernizácia ropovodu zvýši bezpečnosť SR

Podnik Transpetrol, a. s., a medzinárodná ropná a plynárenská Skupina MOL podpísali začiatkom decembra memorandum o spolupráci pri modernizácii a zvýšení prepravnej kapacity medzištátneho ropovodu Friendship 1 medzi slovenskou obcou Tupá a rafinériou v maďarskej Százhalombatte. Toto prepojenie je predpokladom na to, aby mala rafinéria Slovnaft, a teda i Slovenská republika ako celok, zabezpečené plnohodnotné alternatívne dodávky ropy z ropovodu Adria. Celkové náklady na projekt dosiahnu asi 60 miliónov eur. Kapacita ropovodu sa zvýši na 6 miliónov ton ročne, čo umožní pokryť súčasné aj budúce potreby SR. Tým sa zásadným spôsobom vyrieši ropná bezpečnosť SR. Ropovod meria približne 130 kilometrov, z čoho 120 kilometrov je na území Maďarska. Memorandum podpísali v Bratislave generálny riaditeľ spoločnosti Transpetrol, a.s., Ivan Krivosudský a generálny riaditeľ a predseda predstavenstva spoločnosti Slovnaft, a. s., a člen predstavenstva skupiny MOL Oszkár Világi.

I. Krivosudský (Transpetrol)
a O. Világi (Slovnaft/MOL)

Bankový dohľad a hlbšia integrácia

Lídri EÚ na summite v Bruseli schválili dohodu o jednotnom bankovom dohľade a prediskutovali aj opatrenia na podporu hospodárskeho rastu únie. Nepodarilo sa im však prekonať rozdielne názory na možný jednotný rozpočet eurozóny.

Podľa schválenej dohody bude na banky v 17 krajinách eurozóny dozeráť Európska centrálna banka (ECB), ktorá získa ďalšie právomoci. Postupne začne preberať dohľad nad bankami v roku 2014. Pôjde o ústavy, ktorých aktíva sú vyššie ako 30 miliárd eur alebo zodpovedajú 20 % HDP daného štátu. K tejto tzv. bankovej únii sa môžu pripojiť aj štáty EÚ stojace mimo eurozóny.

Podľa slovenského premiéra Roberta Fica boli na summite EÚ v Bruseli prijaté vážne rozhodnutia o ďalšom prehľbovaní európskej integrácie. Tá podľa neho musí pokračovať ďalej. „Nestačí banková únia, nestačí fiškálna integrácia. Došlo k dohode, že musí prísť aj ku koordinácii ekonomických politík, aby nedochádzalo k výrazným rozdielom vo výkonnosti ekonomik,“

povedal pre médiá. „Vznikla dohoda, že členské krajiny prijímajú s európskymi inštitúciami záväznú zmluvu, v ktorých sa zaviazujú k reformným krokom, ktoré by mali zabezpečiť ich konkurencieschopnosť,“ informoval.

Europarlament vyzval na ochranu oceliarstva

Európska komisia (EK) by v procese prebiehajúcej revízie pravidiel štátnej pomoci mala brať do úvahy potreby oceliarskeho priemyslu, podrobne sledovať významné zmeny, ktoré v danom sektore prebiehajú a predložiť potrebný akčný plán, uvádza sa v nedávno schválenom uznesení Európskeho parlamentu.

Europoslanci upozornili, že zamestnanosť v oceliárstve v EÚ poklesla z milióna pracovných miest v roku 1970 na 369 000 v roku 2012. Uznesenie prijali v reakcii na návrh Európskej komisie na reindustrializáciu EÚ pomerom hlasov 351 : 125 (34 sa zdržalo). O. i. v ňom vyzývajú EK, aby pri revízii pravidiel štátnej pomoci zohľadnila potreby oceliarskeho priemyslu. Vymenovali aj konkrétne ohrozené hutnícke

Ohrozené sú aj oceliarne Arcelor Mittal vo Florange.

podniky, ktorých vývoj by mala EK osobitne sledovať – najmä vo Francúzsku, v Belgicku, Taliansku, Poľsku, Rumunsku a Švédsku. Cieľom je udržať konkurencieschopnosť európskeho oceliarskeho odvetvia a zamestnanosť v regiónoch.

Zoznam daňových hriechnikov

Finančné riaditeľstvo SR začne zverejňovať zoznam nezodpovedných daňových subjektov. Podľa novely zákona o správe daní, ktorú prijala Národná rada SR, sa na zoznam budú zaraďovať firmy, ktoré opakovane porušujú zákon. Pôjde napríklad o subjekty, ktoré opakovane nepodávajú daňové priznania na DPH, nemožno ich zastihnúť na adrese sídla alebo porušujú povinnosti pri daňovej kontrole. „Účelom je, aby iné daňové subjekty mali možnosť overovať si dôveryhodnosť svojich obchodných partnerov,“ vysvetlil rezort financií v predkladacej správe. Novela daňového poriadku prináša aj možnosť sprístupniť daňové tajomstvo súdnemu

exekútorovi na účely získania úhrady daňového nedoplatku, a to pri výkone záložného práva. Zároveň sa navrhuje sprístupniť daňové tajomstvo dražobníkovi za účelom získania úhrady daňového nedoplatku z výťažku z dražby. Novela sa snaží potlačiť aj možnosti podvodov a zneužívania systému DPH. Sprisťuje tiež systém kontroly používania elektronickej registračnej pokladnice.

Poslanci schválili aj novelu zákona o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva, ktorá o. i. ruší pripravované zlúčenie daňových a colných úradov a určuje ako sídlo Finančného riaditeľstva SR Banskú Bystricu.

Neoznačené články a fotografie na tejto strane sú zo servisu TASR.

Prezident s podnikateľmi v Bosne

Potenciál ekonomickej spolupráce medzi Slovenskom a Bosnou a Hercegovinou sa nevyužíva podľa predstáv oboch krajín.

Počas novembrovej návštevy slovenského prezidenta sa na tom zhodli Ivan Gašparovič a jeho partner, predseda trojčlenného Predsedníctva Bosny a Hercegoviny Nebojša Radmanovič.

„Myslím si, že niekedy je to chybou aj našich podnikateľov, keďže nedokážu byť atraktívnymi dodávateľmi či subdodávateľmi pre partnerov, ktorí úspešne operujú na trhoch nástupníckych štátov bývalej Juhoslávie, prípadne v ďalších krajinách,“ vyhlásil I. Gašparovič na podnikateľskom fóre v Banja Luke.

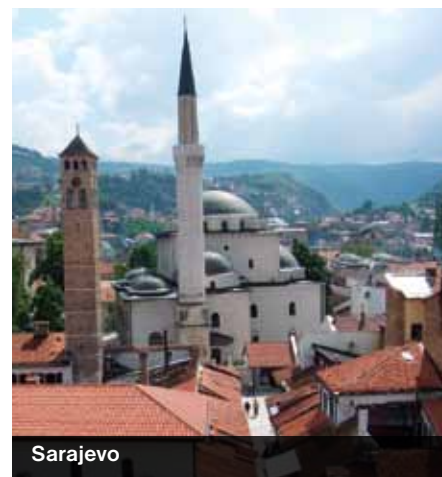
Doterajšia spolupráca bola podľa N. Radmanoviča sice užitočná, ale nedostatočná. Slovenské investície do Bosny predstavujú iba 0,2 percenta z celkových investícií v krajine. Obchodná výmena predstavuje z hľadiska BaH jedno percento – vlani dosiahla 106 miliónov eur, za 10 mesiacov tohto roku to bolo 86 miliónov eur.

Krajiny majú dohody o ochrane investícií a ekonomickej spolupráci, zatiaľ sa však nepodarilo uzavrieť zmluvu o rozvojovej spolupráci. N. Radmanovič vyjadril nádej, že návšteva I. Gašparoviča tomu pomôže. V roku 2013 má začať činnosť aj medzivládna komisia pre hospodársku spoluprácu medzi SR a BaH. „Je to jeden z nástrojov konkrétnej podpory podnikateľských aktivít,“ zdôraznil slovenský prezident. Ocenil aj snahu Bosny zlepšovať podnikateľské prostredie. Prílevu priamych investícií zo Slovenska by podľa neho pomohla vyššia motivácia napríklad v podobe daňových úľav, štátnych dotácií či výhodných bankových úverov pre výrobcov.

Podľa I. Gašparoviča ponúka SR Bosne spoluprácu v energetike, hydroenergetike, fotovoltaike, potravinárstve a poľnohospodárskej výrobe. Možnosti sú aj v oblasti životného prostredia, prieskume nerastných surovín a lesnom hospodárstve. V uvedených sektoroch pôsobia aj firmy, ktorých zástupcovia boli v podnikateľskej delegácii.

V Banja Luke prezident navštívil aj papierenský závod spoločnosti SHP Celex, ktorá je dcérou slovenskej SHP Group (Slovenský hygienický papier). Závod zamestnávajúci vyše 350 ľudí je

najväčšou investíciou SR v Bosne a Hercegovine. Štvormiliónová Bosna má HDP na hlavu 3 392 € (2011); hospodársky rast bol v r. 2011 na úrovni 1,3 %, problémom je 27-percentná nezamestnanosť. Krajina je podľa tzv. Daytonských dohôd z roku 1995 federáciou moslimsko-chorvátskej časti a Republiky Srbskej so sídlom v Banja Luke. Toto usporiadanie je vynútené; časť miestnych Srbov dúfa, že sa im podarí zo štátneho zväzku vystúpiť a občas sa snažia podporu pre tento zámer vyčítať aj z vyjadrení zahraničných štátnikov. **JF/TA**

Sarajevo

.tasr.

TERAZ Mobilné aplikácie

Aplikácia **Teraz.sk** Vám priamo do Vášho mobilného zariadenia prináša

Aktuálne správy TASR z domova, zo zahraničia, z ekonomiky, športu, kultúry a ďalších oblastí

Aktuálne fotogalérie reportérov TASR a zahraničných tlačových agentúr

Buďte informovaní o všetkom, čo sa práve **TERAZ** deje!
Stiahnite si hneď **TERAZ!**

EÚ chce zabrániť zneužívaniu daňových rajov

Štáty Európskej únie prichádzajú ročne o viac ako bilión eur len pre to, lebo firmy v členských krajinách sa vyhýbajú plateniu daní. Týka sa to najmä presunov sídla firmy do niektorého z daňových rajov.

Eurokomisár Algirdas Šemeta, zodpovedný za oblasť daní a colnej únie, navrhol v tejto súvislosti viaceré opatrenia. Jedným z návrhov je sprísnenie definície daňových rajov a následné vypovedanie bilaterálnych dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia s vybranými krajinami. Podľa Ivana Hruškoviča zo spoločnosti Companies and Companies, zaoberajúcej sa predajom ready-made spoločností, by sa už potom tieto krajiny ako daňové rajy nemohli využívať, i keď uplatnenie spomínaných opatrení v praxi zrejme zaberie niekoľko rokov.

Šemeta tiež uvažuje o zavedení zrážkovej dane za platby posielané do daňových rajov. Medzi ďalšie radikálne opatrenia by mohlo patriť prijatie zákona, ktorý zakáže vyplácanie vysokých súm sesterským divíziám firiem v daňových rajoch. Spoločnosti preplácajú napríklad nadhodnotené služby, ako je správa počítačových systémov alebo poradenstvo.

AK

Národná cena za kvalitu

Ocenenými finalistami súťaže Národná cena SR za kvalitu 2012 sa stali spoločnosti Nemak Slovakia, Duslo a Protherm Production. Výsledky 13. ročníka súťaže slávnostne vyhlásili v novembri v Bratislave za účasti prezidenta SR Ivana Gašparoviča.

Ocenenie za zlepšenie výkonnosti v kategórii iných organizácií verejného sektora získali Technická univerzita v Košiciach a Špecializovaná nemocnica pre ortopedickú protetiku Bratislava, n. o. V kategórii organizácií do 250 zamestnancov vyrábajúcich výrobky získala cenu za zlepšenie výkonnosti firma GEMOR Fashion, s. r. o.

Cenu za zapojenie sa do súťaže v kategórii iných organizácií verejného sektora získalo žilinské Gymnázium na Varšavskej ceste a Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach.

Súťaž tradične organizuje Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR. Oceňuje organizácie dosahujúce výnimočnú kvalitu vo vzťahu k produkcii, zákazníkom a zamestnancom.

JF

Majiteľov s. r. o. čakajú zmeny

Majitelia a spoločníci v spoločnostiach s ručením obmedzeným (s. r. o.) budú v roku 2013 vystavení finančnému tlaku. Predovšetkým zmeny v zákonoch o dani z príjmov, zdravotnom a sociálnom poistení znížia ich príjmy. Prejaví sa najmä zvýšenie sadzby dane z príjmov právnických osôb zo súčasných 19 % na 23 % a zvýšenie sadzby na zdravotného poistenia z príjmov vo forme dividend zo súčasných 10 % na 14 %.

„Okrem toho negatívne vnímame aj zavedenie tzv. osobitného vymeriavacieho základu na príjmy z dividend na účely zdravotného poistenia v sume 120-násobku priemernej mesačnej

mzdy v národnom hospodárstve spred dvoch rokov, čo pre rok 2013 predstavuje sumu 94 320 €," uviedol Peter Pašek, Head of Advisory spoločnosti Accace.

Nastanú aj zmeny vo výpočte odvodov v prípade dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, čo povedie k zvýšeniu ceny práce. Dôsledkom bude podľa P. Paška aj presun časti aktivít slovenských podnikateľov do krajín s výhodnejším systémom zdanenia, nárast tzv. čiernej práce a hľadanie iných foriem výplaty prostriedkov.

BJ

EK proti katalógovým firmám

Európska komisia (EK) predstavila opatrenia na potlačanie marketingových podvodov. Cieľom je lepšie chrániť podniky, živnostníkov a mimovládne organizácie v celej Európe pred nečestnými obchodníkmi, ktorí nedodržiavajú pravidlá a používajú podvodné marketingové postupy. Patria medzi ne napríklad praktiky podvodných katalógových spoločností, ktoré zdanlivo bezplatne ponúkajú zverejnenie kontaktov v adresároch, pričom ich spočítajú. Voči podvodníkom, ktorí často podliehajú zahraničnej jurisdikcii, ťažko presadzujú svoje právo najmä

malé podniky. EK chce zlepšiť existujúcu smernicu o klamlivej a porovnávacej reklame, aby sa zakázalo napríklad utajenie obchodného účelu oznámenia a posilnilo presadzovanie práva v prípadoch s cezhraničným charakterom.

Podľa správy EK môže vďaka technikám hromadného marketingu jednotlivý prevádzkovateľ podvodných adresárov ročne rozoslať až šesť miliónov formulárov. Poškodenej spoločnosti môže vzniknúť ročná škoda 1 000 až 5 000 eur.

TA

Slovensko je raj talianskych investorov v KSVE

Asi 76 % talianskych podnikateľov by svoju investíciu na Slovensku zopakovalo aj dnes. Výškou investícií v SR sa Taliansko zaraďuje na 4. miesto v rámci zahraničných investícií. Podľa analýzy UniCredit Bank z októbra 2012 smeruje do SR až 18 % všetkých talianskych investícií do regiónu strednej a východnej Európy. To robí Slovensko druhým najvýznamnejším cieľom pre talianske investície v regióne.

Značné zásluhy na záujme talianskych investorov majú aktivity Taliansko-slovenskej obchodnej komory (TSOK) na Slovensku, ktorá si v novembri pripomenula 15 rokov existencie. Podľa jej prieskumu je najväčším ťahákom pre talianskych investorov v SR možnosť zníženia nákladov a blízkosť trhov východnej Európy.

Asi 53 % z nich vníma SR ako bezpečný prístav pre biznis v súčasnej napätej situácii v Európe. Aj keď sa prílev PZI na Slovensko spomalil, výnosnosť talianskych investícií sa mierne zvýšila. Talianske firmy vytvorili v roku 2009 takmer 6 % výkonu slovenskej ekonomiky. Produktivita v nich je trikrát vyššia ako je priemer SR. Počet zamestnancov nechce zmeniť 57 % talianskych firiem v SR a 30 % očakáva rast ich počtu.

PE/TA

Čo čaká živnostníkov v novom roku

Legislatívne zmeny zúžia možnosti optimalizácie daní pre SZČO; prejaví sa zrušenie rovnej dane, vzrastú sumy odvodov.

Novely zákona o dani z príjmov, živnostenského zákona a zákona o sociálnom poistení prinášajú pre väčšinu živnostníkov od roku 2013 významné zmeny. Ponúkame vám prehľad tých najdôležitejších.

Prísnejšie zdaňovanie

Do konca roku 2012 platí, že SZČO, ktorá nie je platiteľom DPH alebo je platiteľom DPH len časť zdaňovacieho obdobia a neuplatňuje preukázateľné daňové výdavky, si môže uplatniť výdavky vo výške 40 % z úhrnu svojich zdaniteľných príjmov (tzv. paušálne výdavky). Od roku 2013 sa zavádza limit na výšku paušálnych výdavkov v maximálnej sume 5 040 eur ročne, resp. 420 eur mesačne za každý mesiac výkonu činnosti SZČO.

Paušálne výdavky, pôvodne 40 %, budú limitované sumou 5 040 eur ročne a 420 eur mesačne.

Sprísnia sa podmienky na uplatňovanie nezdaniteľnej časti základu dane na manželku/manžela. Táto nezdaniteľná časť základu dane sa bude môcť uplatniť na manžela/manželku, ak

- sa stará o dieťa do dovŕšenia 3, resp. 6 rokov života dieťaťa alebo

- poberá príspevok na opatrovanie podľa Zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia alebo
  - je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie alebo
  - sa považuje za občana so zdravotným postihnutím alebo sa považuje za občana s ťažkým zdravotným postihnutím
- Daň z príjmu fyzických osôb ostáva vo všeobecnosti na úrovni 19 %. Od roku 2013 sa však zavádza aj vyššia sadzba dane 25 % na zdaniteľné príjmy z tej časti základu dane, ktorý presiahne 176,8-násobok platného životného minima. Životné minimum platné k 1. januáru 2013 predstavuje 194,58 eura, 176,8-násobok tejto sumy je 34 401,74 eura.

Nový minimálny základ

Mesačný vymeriavací základ SZČO pre zdravotné i sociálne poistenie je od roku 2013 najmenej 50 % z dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, predchádzajúci dva roky kalendárneho roku, za ktorý sa platí poistné.

Koniec rovnej dane: časť základu nad 34 401,74 € sa zdaní sadzbou 25 %.

Všeobecným vymeriavacím základom sa pritom rozumie 12-násobok priemernej mzdy v hospodárstve SR zistenej Štatistickým úradom SR za príslušný kalendárny rok. Suma minimálneho vymeriavacieho základu (MVZ) pre rok 2013 sa tak vypočíta ako 50 % sumy priemernej mzdy v hospodárstve za rok 2011, t. j. 786 eur. MVZ na rok 2013 tak vychádza na 393 eur.

Zmeny vo výpočte odvodov

SZČO sa stane povinne nemocensky a dôchodkovo poistenou osobou od 1. 7. 2013, ak jej príjem z podnikania alebo inej samostatne zárobkovej činnosti za kalendárny rok 2012 bude vyšší ako 12-násobok sumy predstavujúcej 50 % priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve za rok 2011, t. j. 4 716 eur. Vymeriavací základ povinne nemocensky a dôchodkovo poistenej SZČO sa bude pre rok 2013 počítať ako podiel pomernej časti základu dane z príjmov z podnikania alebo inej SZČ, ktorý nie je znížený o ďalšie zaplatené poistné, a koeficientu 1,9. Takto určený základ sa použije na výpočet odvodov od 1. júla 2013 do 30. júna 2014. Minimálna výška sociálneho poistenia od roku 2013 činí 130,27 eura. Pri výpočte preddavkov na zdravotné poistenie na rok 2013 sa nebude môcť vychádzať z ročného zúčtovania za rok 2011, t. j. každá SZČO bude musieť výšku preddavkov od januára 2013 prepočítať už podľa nových pravidiel. Preddavok sa určí vo výške určenej sadzbou poistného 14 %, resp. 7 % (pri zdravotne postihnutých) z podielu pomernej časti základu dane z podnikania alebo inej SZČ dosiahnutého v roku 2011, ktorý nie je znížený o ďalšie zaplatené poistné, a koeficientu 1,9. Minimálna výška preddavku na zdravotné poistenie od roku 2013 predstavuje 55,02 eura.

TO/Accace
Ilustračné foto: SXC

Odvedy SZČO za rok 2013 (sumy v €)

Poistenie	Sadzba poistného (v %)	Min. vymeriavací základ	Max. vymeriavací základ	Min. suma odvodu	Max. suma odvodu
Starobné	18	393	3 930	70,74	707,40
Invalidné	6	393	3 930	23,58	235,80
Rezervný fond solidarity	4,75	393	3 930	18,66	186,67
Nemocenské	4,4	393	3 930	17,29	172,92
Zdravotné poistenie	14	393	3 930	55,02	550,20

Zdroj: Accace

Európsky osud Británie

Expremiér Tony Blair volá po „veľkej dohode“ o eure a budúcnosti EÚ

Najťažšou výzvou v dnešnom politickom svete je riešiť napätie medzi najlepšou dlhodobou politikou (policy) a najlepšou krátkodobou politikou (politics). Nikde nie je vidno toto napätie jasnejšie ako v debatach o Európe, ktorú vedú v Británii.

Európa narušuje a rozdeľuje britskú politiku už roky. Ale tentoraz je to iné. Teraz aj mainstreamoví politici z vládnucej strany verejne otvárajú otázku vystúpenia Británie z Európskej únie – alebo aspoň radikálnej zmeny jej vzťahu k EÚ, čo však môže viesť k rovnakému výsledku. Majú pritom sympatie časti politickej špičky a širšiu podporu verejnosti ako predtým.

Európa sa zjednotila – a kam odišla prosperita? Dôvod pre tento znovu ožívajúci skepticizmus a nevraživosť voči EÚ nie je ťažké pochopiť. Európa je v kríze. Chyba v konštrukcii eura – hospodárska únia motivovaná politicky, ale vyjadrená v ekonomike – sa jasne prejavila.

Štrukturálne zmeny v ekonomikách, ktoré zažili strmý pád úrokových sadzieb po tom, ako vstúpili do menového bloku ovládaného Nemeckom, sa teraz musia robiť rýchlo, v situácii krízy a bez vymoženosti devalvácie.

Útrapy, ktoré táto politika so sebou prináša, našli odraz v protestoch po celom kontinente a v trpkom dopade na mnoho existenčne zápasiacich rodín, mladých ľudí a dôchodcov. Základom proeurópskej argumentácie v minulosti bol čiastočne aj prísľub neustále rastúcej prosperity. Dnes je však naplnenie tohto prísľubu silno ohrozené.

Takže vlajková loď európskej politiky dnes nebezpečne manévruje. Som presvedčený, že ak sa má zachrániť, musíme sa snažiť o akúsi „veľkú dohodu“ namiesto malých čiastkových krokov. V rámci takej dohody by Nemecko malo súhlasiť s nejakou formou mutualizácie dlhu, zatiaľ čo dlžnícke krajiny uskutočnia hlboké štrukturálne reformy a ECB sa za túto dohodu plne postaví. Existujú signály, že k tomu môže dôjsť. Ale aj keď sa to stane, Európa bude v najbližšom čase ďalej trpieť.

Nepodľahnúť krátkodobému populizmu

Faktom je, že veľká časť kritiky smerujúcej proti Európe je oprávnená a argumenty kritikov sú zjavné, takže aj postoj britskej verejnosti je

fahko vysvetliteľný a pochopiteľný. K tomu treba pridať ešte aj boj o rozpočet EÚ.

Krátkodobá politika je jasná: byť antieurópsky je dnes populárne. Ale líderstvo neznamená ústupky krátkodobej politike. Znamená manažovanie krátkodobej politiky s vedomím správnej dlhodobej politiky.

Strategické rozhodnutia sa často prijímajú v procese, pri ktorom je dobré byť; dôležitá je dôvera.

Heslo „Európa je v kríze, a preto z nej poďme preč“ môže získať väčšinovú podporu v prieskumoch verejnej mienky. Ale chyba sa skrýva v slove „preto“. Som presvedčený, že takáto politika by bola pre skutočné britské dlhodobé záujmy politicky aj ekonomicky škodlivá a deštruktívna. Naopak, správne by bolo angažovať sa spolu s Euróпой a dať najavo, že Británie chce byť silný účastník diskusií o budúcnosti Európy, vytvárať spojenectvá a spoluutvárať výsledok, ktorý pomôže napredovať nielen Británii, ale aj Európe ako celku.

Európa a jej nové protipóly

V skutočnosti je ráció v prospech Európy dnes silnejšie, nie slabšie, ako bolo pred 66 rokmi,

keď sa tento projekt začal. Ale je odlišné. Dôvodom bol vtedy mier, dnes je to moc. Vtedy tu bol kontinent spustošený vojnou, kde Nemecko bolo agresor a Británia víťaz; dnes je to o svete, v ktorom globálna geopolitika prechádza najväčšou zmenou za celé storočia.

Moc sa presúva zo západu na východ. Populácia Číny trikrát prevyšuje obyvateľstvo celej EÚ a jej ekonomika sa asi stane najväčšou na svete. India má vyše miliardy ľudí. Indonézska populácia je trikrát väčšia ako počet obyvateľov najväčšej európskej krajiny a každá z celého radu krajín vrátane Ruska, Brazílie, Mexika, Vietnamu, Filipín či Egypta počtom obyvateľov takisto prevyšuje ktorýkoľvek členský štát EÚ.

To je veľmi dôležitá okolnosť, pretože s tým, ako sa technológie a kapitál stali globálne mobilnými, bude sa HDP dostávať do súladu s počtom obyvateľov. Takže čím väčšia bude populácia krajiny, tým väčšia bude aj jej ekonomika. Spojené štáty zostávajú mimoriadne silné, pretože majú najlepšie vybavenú veľkú armádu, ale ich status jedinej svetovej supervelmoci sa stane neutržateľným.

Založená idealistami, udržiavaná realistami

Takýto je teda ten veľký obraz. Argument v prospech EÚ dnes je, že členské krajiny vrátane Británie potrebujú jej váhu na to, aby si udržali moc v ekonomike, obchode, obrane a zahraničnej politike. To sa týka aj riešenia globálnych otázok, ako sú napríklad klimatické zmeny. EÚ poskytuje Británii tú váhu, ktorá by jej chýbala, keby bola osamotená.

Je to naozaj jednoduché. Síce obdivujem idealizmus pôvodných zakladateľov Európy, ale dnešné dôvody v prospech Európy už nemajú nič spoločné s idealizmom. Je to brutálna reálpolitika. Vo svete, kde Čína a India majú 20-krát toľko obyvateľov ako Spojené kráľovstvo, potrebuje Británia Európsku úniu, aby efektívne

presadzovala svoje národné záujmy. S ňou znamenáme viac, bez nej znamenáme menej.

Debaty o forme a reforme

Takže skutočná otázka by nemala byť či EÚ, ale aká EÚ. A tu niet pochýb o tom, že Európa potrebuje zásadné a ďalekosiahle reformy. Mnohé z nich – napríklad reforma sociálneho modelu – už prešli v Británii diskusiou, iné sa práve tvoria. Niektoré reformy – najmä politické – budú vášnivo spochybňované. Spojené kráľovstvo sa stavia viac za silný národný štát, iní obhajujú federalistický koncept. Reformy, vyplývajúce z krízy eura – najmä posilnenie fiskálnej spolupráce v eurozóne a banková únia – sú už isté.

Váha EÚ pomáha jej členom udržať si medzinárodný vplyv v ekonomike, obchode a zahraničnej politike.

A tak počas najbližších 2-3 rokov budeme svedkami ďalšej širokej a ostrej debaty o budúcnosti Európy, a to bez ohľadu na to, čo sa stane s eukrom. Nie je to jednosmerná diskusia a nikdy ani nebola. Nemusíte byť politický génius, aby ste zistili, že hoci francúzsko-nemecký motor Európy je silný, nie vždy dáva iskru synchronne. Európa stelesňuje rozdiely medzi severom a juhom, veľkými i malými – a aj tými, ktorí uprednostňujú konzervatívnejší fiskálny prístup a tými, ktorí by ho chceli mať laxnejší. Diferencie sú aj v množstve ďalších tém od obrany po reformy trhu práce. A ako Británia nedávno zistila počas diskusie o rozpočte EÚ, dokáže si získať vplyvných spojencov.

V otázke základného konceptu rovnováhy medzi integráciou a národným štátom panuje široký konsenzus. Väčšina ľudí v Európe by podporila

integračný prístup, ktorý sa zameriava na jasné výsledky v konkrétnych oblastiach. Táto agenda by mala zahŕňať dobudovanie jednotného trhu v záujme vytvárania pracovných miest; spoločnú obrannú politiku – v časoch, keď národné rozpočty nemôžu splniť globálne ambície, ďalej energiu a otázky životného prostredia. Vo všetkých týchto oblastiach môžu byť zisky zo spolupráce – finančné aj iné – obrovské.

Nepoužitelný nórsky a švajčiarsky model

Ak hovoríme o budúcej podobe Európy – ekonomickej, sociálnej i politickej – nie je tu nijaký predurčený konsenzus, ale vrava, diskusie a rozpory. Toto by bol najhorší mysliteľný moment pre Britániu na to, aby začala uvažovať o odchode. Znamenalo by to opustenie hracieho poľa práve vo chvíli, keď sa hra začala, a marginalizáciu samého seba práve vo chvíli, keď by sme mali byť v centre diania.

Británia by mohla mať budúcnosť aj mimo Európy. Viem si predstaviť britskú ekonomiku, ktorá efektívne funguje na globálnom trhu. Ale rovnako, ako by sme nemali preceňovať dôsledky britského vystúpenia z EÚ, nemali by ich ani zástancovia tohto kurzu podceňovať.

Najprv sa zbavme jednej rozšírenej ilúzie, totiž, že Británia by mohla byť ako Nórsko alebo Švajčiarsko. Nórsko má populáciu asi 4,9 milióna obyvateľov a HDP 485,8 miliardy dolárov. Má tiež suverénny fond, ktorý je v súčasnosti ohodnotený na viac ako 600 miliárd dolárov a má vzrásť na 1 bilión do roku 2020, vzhľadom na obrovské zásoby ropy a zemného plynu. Ak by Veľká Británia s HDP vo výške 2,4 bilióna dolárov mala majetkový fond s približne 3 biliónmi dolárov, zmenilo by to všetky argumenty. Ale ona taký fond nemá. A nemožno seriózne hovoriť ani o tom, že by sa mohla stať ďalším Švajčiarskom, ktoré predstavuje jedinečný prípad z politického aj ekonomického hľadiska.

EÚ je väčší hráč na robenie dohôd s USA a Čínou

Británia stojaca mimo EÚ by čelila trom zásadným nevýhodám. Po prvé, stratila by svoju globálnu pozíciu jednej z vedúcich krajín. Členstvo Británie v EÚ má vplyv na to, ako na ňu nazerajú vo svete všeobecne a osobitne medzi jej spojencami. Každý prezident USA, ktorého poznám, by hodnotil britský odchod ako bláznovstvo. Myšlienka, že by potom vytvorila nové vzťahy s krajinami sú Čína a India, je iluzórna.

Samozrejme, bilaterálne vzťahy s oboma sú pevné a umožňujú skvelé obchodné príležitosti. Ale žiadna z týchto krajín by nikdy nepodriadila svoje vzťahy s Európou vzťahom s Britániou stojacou mimo EÚ. Britský obchod s Indiou veľmi závisí od rokovaní o dohode o voľnom obchode s EÚ. Nemecko v súčasnosti vyváža do Indie a Číny viac ako dvojnásobok toho, čo Británia

Nobelovka pre EÚ: zaslúžená a v pravej chvíli? Výbor v Oslo ocenením upozornil na nespochybniteľné prínosy vyše 60-ročného integračného procesu.

Tony Blair

a Francúzsko (a dokonca aj Taliansko) do Indie vyváža tiež viac.

Zostať v jednotnom trhu

Po druhé, aj napriek úzkym ekonomickým väzbám s Európou by sa Británia opustením EÚ vylúčila z rozhodovacieho procesu, ktorým sa stanovujú pravidlá jednotného trhu. Britské firmy to vedia; a takisto to vedia aj globálne spoločnosti, ktoré využívajú Veľkú Britániu ako svoju európsku základňu.

Keď sme sa vo vláde bližšie pozreli, aké riziká plynú z toho, že finančné centrum Londýn bude mimo eurozóny, dospeli sme k záveru, že nie je dôvod obávať sa toho. Ale nikdy sme nemali pochybnosti o tom, že byť mimo EÚ je úplne odlišná vec.

Áno, možno by sa dali dohodnúť osobitné pravidlá, ale každé z nich by sa muselo vyjednať individuálne. Pre úplnosť – Nórsko je veľkým čistým prispievateľom do rozpočtu EÚ, čo je

cena za jeho rokovania, hoci nie je členom. Pochybujem, že ostatné európske krajiny by umožnilo Británii fungovať ako nejaký offshore na okraji Európy – bez zodpovednosti, ale s jej všetkými výhodami.

Účasť na strategických rozhodnutiach

A napokon, Británia by stratila príležitosť na spoluprácu a zvýšenie sily v otázkach, ktoré ju zaujímajú. Patria sem klimatické zmeny a životné prostredie, obchodné rokovania, zahraničná politika – kde sa niekedy zide aj európska, nielen americká podpora – a bilaterálne problémy, pri ktorých sa európska solidarita počíta (prikladom je spor s Argentínou).

Pri argumentácii k tomuto hľadisku treba mať na zreteli spôsob, ako sa tvoria politické rozhodnutia. Občas sa rozhodnutia prijímajú v danom momente, rýchlo a otvorene. Ale môžu sa tvoriť aj postupným procesom, ktorý sa začína

určitým postojom, prechádza do série taktických krokov motivovaných týmto postojom a potom vedie k rozhodnutiu, ktoré je strategické, pričom takmer nemožno postrehnúť, v ktorom okamihu vzniklo.

Británia by sa opustením EÚ vylúčila z rozhodovania o pravidlách jednotného trhu.

Preto treba byť veľmi otvorený aj voči tým, ktorí hovoria o „renegociácii podmienok členstva“, ale v skutočnosti sú za vystúpenie. Ak sa Británia zameria nie na to, ako by mohla Európe pomôcť zotaviť sa a prosperovať, ale na to, ako má zmeniť svoj vlastný vzťah k nej, nemožno mať pochyby o náladách a stave mysle našich partnerov pri akýchkoľvek rokovaniach s nimi.

Nezmeškať ďalší historický vlak

Je tu aj lekcija z histórie. V roku 1946, keď Európa debatovala o prvých nesmelých krokoch k integrácii, Winston Churchill predniesol svoj slávny prejav vyzývajúci na vytvorenie Spojených štátov európskych. Treba zdôrazniť, že sa veľmi zasadzoval o to, aby Francúzsko a Nemecko spoločne založili túto novú Európu, pretože veril, že to je cesta k mieru. Želal tomuto projektu len to najlepšie – ale nemal v úmysle zapojiť do neho Veľkú Britániu. Takže tá zostala mimo.

Potom však Británia strávila viac ako dve desaťročia snahami pripojiť sa. Keď sa to nakoniec podarilo, veľa pravidiel a inštitucionálnej infraštruktúry už bolo „vytesaných do kameňa“. Nepochybujem o tom, že keby sme v roku 1946 vedeli predvídať budúcnosť, chceli by sme byť v Európe od začiatku.

Zo súčasnej haravary zrejme vzide nové usporiadanie, ktoré bude podobne významným krokom prijatým počas tých 66 rokov. A Veľká Británia by nemala urobiť rovnakú chybu dvakrát. Európa je osudom, ktorý Británia nikdy neprijme ľahko. No len tam je cesta k tomu, aby zostala svetovou mocnosťou politicky a ekonomicky. Bolo by monumentálnou štátnickou chybou, keby sa obrátila chrbtom k Európe a opustila rozhodujúcu pozíciu moci a vplyvu v dvadsiatom prvom storočí.

Tony Blair

bývalý britský premiér (1997 – 2007)

(Z vystúpenia na zasadaní

Rady pre budúcnosť Európy v Berlíne

29. 10. 2012)

© Project Syndicate

Foto: TASR, SXC

Súkromné bohatstvo a európska solidarita

Zadĺžené krajiny by mali stimulovať predaj dlhopisov domácim investorom

Pomôžu bohatí občania krajín južnej Európy financovať ich štátne dlhy, aby nemuseli toľko pýtať od nás?

Málo diskutovaným, ale kľúčovým faktorom v debate o transfere bohatstva z hospodársky zdravšieho európskeho severu na sužovaný juh je vzťah medzi verejným dlhom, HDP a súkromným bohatstvom – osobitne v krajinách eurozóny. Pod týmto bohatstvom rozumieme finančné a nefinančné aktíva domácností mínus ich finančné záväzky.

Bohatstvo nad pomery HDP

Plán Európskej centrálnej banky na nákup dlhopisov síce do značnej miery upokojil finančné trhy, ale niektoré európske ekonomiky – vrátane Talianska, Španielska, Grécka a Portugalska – sú stále v ohrození. Nerastú totiž dosť rýchlo na to, aby znížili svoje deficity a zabrzdlili rast svojho národného dlhu. Trpkú iróniou je, že pomer súkromného bohatstva k HDP v niektorých krajinách, ktoré potrebujú podporu od ECB a severných členov eurozóny, je rovnaký alebo aj vyšší ako v solventnejších štátoch.

Zoberme si Taliansko, ktorá má najvyšší pomer súkromného bohatstva k verejnemu dlhu zo všetkých štátov skupiny G7. Táto hodnota je tam asi o 30 % až 40 % vyššia ako v prípade Nemecka. Taliansko a Francúzsko majú pomer súkromného bohatstva k HDP na úrovni päť ku

jednej, v Španielsku bola táto hodnota – prinajmenšom v čase, kým krajinu naplno zasiahla kríza – šesť ku jednej. Naproti tomu v Nemecku, ktoré je najväčším európskym veriteľom, je to iba 3,5 ku jednej.

Financovanie dlhu a nákupy dlhopisov

Tento rozpor tvorí jadro otázky, s ktorou sa dnes vedúci európski predstavitelia stretávajú: mali by platitelia daní v zadĺžených krajinách očakávať „solidaritu“ čiže – hrubšie povedané – peniaze od platiteľov daní vo veriteľských štátoch? Prečo by mali platitelia daní vo veriteľských krajinách niesť záťaž financovania eurokrízy, najmä ak vysoký pomer súkromného bohatstva k HDP môže byť výsledkom nízkych daňových výnosov, zatiaľ čo nízky pomer môže odrážať vyššie daňové príjmy?

Občania Talianska, Francúzska či Španielska by mohli zo svojho zaplatiť štátny dlh päťnásobne.

Kým začnú zadĺžené štáty hľadať a poberať pomoc od zvyšku Európy, mali by využiť všetky dostupné domáce zdroje. Zadĺžené vlády by mali vyzvať vlastných platiteľov daní, aby financovali časť štátneho dlhu a vyhlali sa tak vyšším úrokovým sadzbám na úverových trhoch. Mohli by napríklad prísť so stimulom vo forme úrokovej sadzby dlhopisov na úrovni 3 až 4 % a prípadne

ich aj oslobodiť od dane. To by Taliansku, Španielsku, a dokonca aj Grécku umožnilo financovať svoje štátne dlhy s rozumnejšími a udržateľnejšími nákladmi.

Dobrovoľné financovanie štátneho dlhu vlastnými občanmi daného štátu by bolo najúčinnjším prostriedkom, ako znížiť tlak na európske finančné zdroje, a súčasne by slúžilo ako silný symbol solidarity. Naproti tomu premena daňových platieb občanov veriteľských krajín na nútené dotácie dlhov iných krajín by mohla podkopať európsku súdržnosť. Napríklad od severných štátov nemožno dosť dobre očakávať, že budú dlhodobo financovať dlhy iných krajín – najmä keď tieto krajiny ešte úplne nevyužili všetky vlastné zdroje.

Trpezlivosť má hranice

Zatiaľ čo sa obavy o prežitie eurozóny sústreďujú na jej zadĺžených členov, Európskej menovej únii môže hroziť, že stratí jedného z mála členov, ktorý sa stále teší úverovému ratingu AAA: Fínsko. Vzhľadom na ťažkú domácu politickú situáciu vo Fínsku sa totiž môžu jeho občania pozrieť na Dánsko a Švédsko, ktoré sa chvália rýchlym rastom a nízkym štátnym dlhom a pritom neplatia príspevky do Európskeho fondu finančnej stability ani Európskeho stabilizačného mechanizmu. Mohli by dospieť k záveru, že členstvo v eurozóne ich stojí príliš a ďalej sa už neoplatí.

Taliansko a Španielsko majú dostatok prostriedkov na to, aby sa zachránili sami a získali čas potrebný na reštrukturalizáciu svojich ekonomík. Aj keby ich občania na seba vzali celý ich štátny dlh, pomer súkromného bohatstva k HDP v týchto krajinách by stále zostal vyšší ako v niektorých štátoch severnej Európy.

Únik z krízy eura nie je ani tak otázkou ekonomie ako skôr politickej vôle. Ak juhoeurópski predstavitelia vyzvú svojich občanov, aby štátne dlhy vlastnej krajiny financovali oni, dokážu tým napraviť svoje ekonomiky a posilniť európske princípy solidarity a subsidiarity.

Peter Jungen

podnikateľ a anjelský investor;

člen správnej rady Inštitútu pre nové ekonomické myslenie, Kolín nad Rýnom

© Project Syndicate

Podtitul, medzititulky a perex redakcia,

foto DMP

Ľudia stále potrebujú naplňať

Hovoríme s predsedom predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., Imrichom Bérešom.

● **Prvá stavebná sporiteľňa pôsobí na trhu už dvadsať rokov. Ktoré momenty boli za tú dobu rozhodujúce a ovplyvnili jej vývoj?**

Prvá stavebná sporiteľňa funguje na Slovensku od 16. novembra 1992. Vtedy nebola jednoduchá doba. Žili sme vo federálnom štáte s Čechmi. Premiérom bol Vladimír Mečiar, ministrom financií Július Tóth a napriek tomu, aké časy tu vládli, vláda správne rozhodla o podpore bývania formou stavebného sporenia.

Ďalším míľnikom bol rok 2000, kedy stavebné sporenie začalo poskytovať prostriedky aj pre právnické osoby na obnovu bytových domov. Prinieslo to zvýšenie produkcie v stavebníctve. Zvýšil sa nielen dopyt po materiáloch, ale aj po remeslách, nakoľko obnova bytových domov je predovšetkým vecou kvalitných remeselníkov – stavbárov. Zároveň majitelia bytov nastúpili cestu znižovania energetickej náročnosti bývania, ktorá je pri budovách na Slovensku veľmi vysoká.

Dôležitý bol aj rok 2005, kedy sa skončila doba politického obchodovania so štátnou prémieou. Začala sa odvodzovať od matematického vzorca, ktorý eliminoval politické diskusie o jej výške. A napokon, od roku 2008 majú nárok na štátnu prémieu aj spoločenstvá vlastníkov bytov. Na štyri byty pripadá jedna štátna prémie. To bol významný príspevok zo strany štátu, znamenajúci podporu financovania obnovy bytových domov.

● **Čo pre vás znamená pôsobenie v PSS, a. s., z pohľadu odborných ambícií a uplatnenia?**

Pre mňa bola PSS, a. s., výzvou. Moje oscilovanie medzi politikou a bankovníctvom sa ustálilo smerom k bankovníctvu, ktoré ovplyvňuje politiku. Je to už deväť rokov, čo som do PSS, a. s., nastúpil ako prokurista a osem rokov som vo funkcii predsedu predstavenstva. Je to svojim spôsobom veľmi zaujímavá úzka špecializácia v rámci bankovníctva, v ktorom som získal rozsiahle životné skúsenosti. Paradoxom je, že teraz prichádzam do styku s politikou možno ešte častejšie, ako keď som v nej bol aktívny.

● **Ste podpredsedom Slovenskej bankovej asociácie. Ako sa pozeráte na súčasný hospodársky vývoj v podmienkach Európy?**

Situácia v Európe nie je jednoduchá. Slovenské bankovníctvo znáša dôsledky problémov európskych a svetových bánk. Z bankovníctva sa stal strašiak spoločnosti. Existuje všeobecne negatívna nálada proti bankám. Bohužiaľ, aj na Slovensku.

Európska únia sa snaží riešiť ekonomické problémy centralizáciou svojich funkcií. Aj voči bankám chce mať centrálny bankový dohľad. Realizáciu centrálného dohľadu nad 6 200 bankami v Európe považujem za byrokratizáciu a vytváranie stoviek zbytočných pracovných miest v Bruseli. Banky sú kyslíkom hospodárstva. Všetko, čo sa deje proti bankám, je zbytočná panika, ktorá vytvára davovú psychózu. Ak sa jej podfahne, tak nakoniec bude hospodárstvo výrazne trpieť.

● **Objavuje sa aj kritika poplatkov v bankách.**

Niektorí kompetentní navrhujú poplatky započítavať do úrokovej sadzby. Áno, aj taká možnosť existuje, ale nepovažujem ju za transparentnú. Realitou je, že existuje poplatok za našu prácu a úrok je zase platba za cenu peňazí. Všetky tieto údaje sú banky povinné zverejňovať, čo aj robia.

Stavebné sporenie je atraktívny produkt pre klientov; štát ho ako jediný podporuje už v štádiu sporenia.

Sa rozhodneme niečo regulovať, tak to urobíme, ale logicky, rozumne a ľudsky. Nie neustále útočiť na banky, to je síce ľúbivé, ale úplne chové. Ak sa na to pozrieme pragmaticky z ekonomického pohľadu – čím má banka nižší zisk, tým menej daní odvedie štátu. A každý zahraničný investor si rozmyslí, či je Slovensko preňho ešte atraktívne. Kapitál nepozná hranice.

● **Vidíte blížiaci sa koniec hypotekárnej krízy alebo ide len o nepatrné pozitívne výkyvy, ktoré ešte neznamenajú stabilný trend?**

Stále tvrdím, že dobre už bolo a horšie ešte len bude. Nevnímam, že by sa hospodárstvo dostávalo do normálnych kolají a určite sa to ani tak rýchlo nestane. EÚ nik za nás nezreformuje. Kým to nedokážeme sami, USA aj Čína sa nám budú len posmievať. Lebo čím horšie bude v Európe, tým lepšie pre nich. Ani si nemyslím, že sme už padli na úplné dno; to ešte len príde.

● **Je stavebné sporenie dnes vnímané v pozitívnejšom svetle ako v minulosti alebo naopak?**

Vždy ide o uhol pohľadu, či je pohár poloprázdny alebo poloplňný. Pre klientov je stavebné sporenie atraktívny produkt. Ide totiž o jediný štátom podporovaný produkt v štádiu sporenia, lebo hypotéky aj Štátny fond rozvoja bývania sú podporované na úrokových sadzbách pri úveroch. Pre politikov je stavebné sporenie evidentne obľúbenou témou, o čom svedčí pätnásť noviel zákona za 20 rokov. Z nich len štyri boli pozitívne v prospech stavebných sporiteľov, ostatné, naopak, v neprospech systému. Stavebníctvo je hybnou silou ekonomiky. A nevypočítali sme to my sami, ale urobili to odborníci z Ústavu manažmentu STU v Bratislave a zo spoločnosti ÚEOS Komercia. Vyčíslili, že z každého eura štátnej prémie sa späť do štátneho rozpočtu vracia šesť až osem eur v podobe daní a odvodov. Ak by niekto chcel ušetriť na štátnej prémii 40 miliónov, tak štát príde o sumu šesťkrát 40 miliónov, čiže o štvrt miliardy eur ročne! Celkovo stavebné sporenie ročne vytvára až 35-tisíc pracovných príležitostí v stavebníctve a odvetviach vyrábajúcich nábytky, bielu a čiernu techniku a mnohých ďalších. Politika by preto mala ešte viac podporovať tie systémy, ktoré jej prinášajú finančný efekt do štátnej pokladnice a zároveň zvyšujú životnú úroveň obyvateľstva. Nezanedbateľným prínosom je aj schopnosť mladých ľudí zabezpečiť si vlastné bývanie či seniorom obnoviť to existujúce. Prítom stavebné sporenie využívajú predovšetkým nižšie a stredne zarábajúce vrstvy, čiže sociálne najzraniteľnejšie skupiny obyvateľov.

● **Má stavebné sporenie rastúci trend?**

Ľudia si stále potrebujú naplňať svoje sny a predstavy o bývaní. V rámci EÚ sme v počte bytov na tisíc obyvateľov na najnižších priečkach. Vyše 50 percent mladých ľudí do 35 rokov býva s rodičmi, čo je vysoko nad priemerom EÚ. To nie je dané len kultúrne, ale aj chýbajúcimi možnosťami.

svoj sen o bývaní

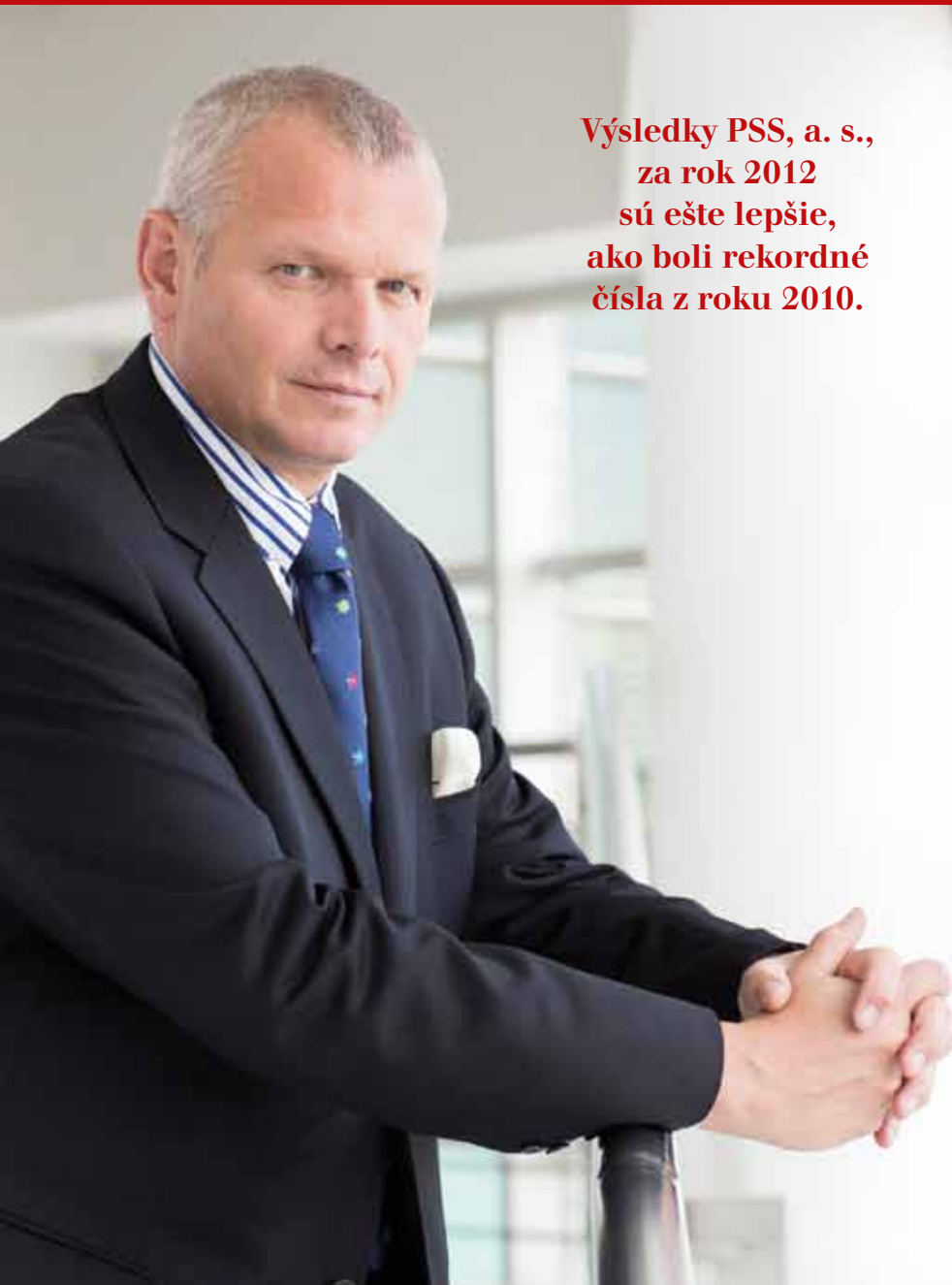
Absentujú malometrážne byty a celý systém nájomného bývania sa zúžil len na sociálne bývanie pre málo prispôsobivých občanov. Napríklad polovica obyvateľov Viedne býva v nájomných bytoch. A pritom sú to ľudia rôznych vrstiev a príjmov.

● **Ale na Slovensku pre nájomné bývanie nie je vytvorený systém.**

Preto musí štát premýšľať, ako ho podporí daňovým zvýhodnením súkromného sektora, aby do tohto segmentu išiel. Štát to pritom nemusí stať ani euro. Dnes totiž nie je súkromný

(Pokračovanie na s. 16)

Výsledky PSS, a. s., za rok 2012 sú ešte lepšie, ako boli rekordné čísla z roku 2010.

sektor ničím motivovaný a pritom ide o dlhodobú investíciu.

● Ako prví ste začali s financovaním obnovy bytových domov. Aký má ešte táto oblasť stavebnej výroby potenciál?

Môj odhad je, že najbližších 30 až 50 rokov je v tejto oblasti stále čo robiť. A nejde len o ekológiu, ale najmä o elimináciu energetických strát, ktoré majú najmä staršie bytové domy. Ako sa ukázalo v praxi, celková obnova bytového domu môže priniesť jeho obyvateľom úsporu na plattbách za energie 50 %, ba aj viac. Z usparených peňazí potom dokážu splácať úver alebo dokonca požiadajú o prostriedky na ďalšiu obnovu.

Bytové domy po obnove nielenže vyzerajú lepšie ako predtým, ale zároveň sa predlži ich životnosť, bývanie v nich je bezpečnejšie a zdravšie, ekologickejšie a energeticky menej náročné. Obyvateľ bytu v princípe nezaplatí

ani euro navyše, pritom výsledok sa pre neho prejaví aj v zhodnotení jeho majetku.

● Lenže teplárne zvyšujú ceny, lebo sa im zvyšujú náklady, ak ľudia platia menej za energiu.

Áno, je to častý postup výrobcu tepla. Na to je zriadený regulátor a aj mestá a obce majú podiely v teplárňach. Ak už centrálna výroba pre menej obyvateľov nie je ekonomická, treba inovovať aj systém dodávky tepla.

V počte bytov na tisíc obyvateľov sme v rámci EÚ stále na najnižších priečkach.

Máme stovky pozitívnych príkladov, keď si bytový dom zobral úver od nás. Po zateplení, výmene strechy, výfahu, rekonštrukcii a vyregulovaní

vykurovacieho systému, prípadne zavedení duálnej palivovej základne sú všetci spokojní. Úspora energie je matematicky, ekologicky a energeticky absolútne preukázateľná. To treba podporovať.

● V roku 2010 ste zaznamenali rekordný počet úverov poskytnutých na obnovu bytového fondu. Sú výsledky za rok 2012 porovnateľné?

Sú ešte lepšie. Ľudia sa počas krízy chytajú každej možnosti, ako si zhodnotiť svoje úspory, resp. ako si výhodne pripraviť finančné prostriedky na investíciu do svojho bývania. Sú tiež disciplinovanejší v splácaní, zodpovednejší pri bráni úverov.

Naši klienti oceňujú predovšetkým garantované úrokové sadzby ako pri sporení, tak aj pri úveroch na bývanie. Úroková sadzba stavebných úverov sa nezmení počas celej doby ich splácania. Stavební sporitelia poznajú od začiatku až do konca zmluvného vzťahu s nami výšku svojich mesačných splátok. Tie sú vďaka stabilite a transparentnosti systému stavebného sporenia vopred vykalkulovateľné. A to bez ohľadu na to, aká bude cena peňazí na finančnom trhu. Treba si však uvedomiť, že úverový vzťah s bankou je dlhodobý záväzok. Môže sa všeličo stať, klienti môžu ochoreť, prísť o zamestnanie – o tom všetkom vieme hovoriť. Na každú situáciu existuje riešenie, len je potrebné s bankou komunikovať.

● Čo by ste si želali do budúcnosti?

Rozumnú vládu, ktorá nebude vidieť veci len z pohľadu volebných hlasov, ale aj z pohľadu rozvoja ekonomiky, zachovania stability a atraktívnosti pre investorov. Jedna vec je volebný hlas a tá druhá sú napríklad pracovné príležitosti, ktoré stavebné sporenie dokáže každoročne vytvárať. Nie je dôležité nakrmiť tisíc ľudí, ale dôležité je dať tisíc ľuďom udicu a naučiť ich chytať ryby.

● PSS, a. s., má dobré renomé aj vďaka množstvu nekomerčných aktivít. Investuje aj do projektov, ktoré nemajú veľký mediálny ohlas, avšak pre obyvateľov sú nenahraditeľné. Možno teda povedať, že sa opierate nielen o komerčnú, ale aj o sociálne či kultúrne ladenú stratégiu?

Za 20 rokov sme poskytli viac ako 6 miliónov eur na projekty sociálneho charakteru a vzdelávanie. Pociťujeme spoločenskú zodpovednosť. Hovorí sa, že človek by sa mal o úspech deliť. A my sa o úspech delíme tak, že časť z neho vraciame späť krajine a jej obyvateľom. Je to jednoducho naša ľudská i firemná povinnosť.

Pripravil: Stanislav Háber

Nové pravidlá pre spotrebné úvery

Pravidlá pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), ktorá vyjadruje náklady spotrebiteľa na úver a slúži pri porovnávaní výhodnosti jednotlivých úverových produktov, sa od januára zmenia. Vyplyva to z novely zákona o spotrebiteľských úveroch. Pôvodné pravidlá už nezohľadňujú aktuálnu situáciu na trhu. Ak ide napríklad o povolené prečerpanie na bankovom účte a doba trvania prečerpania nie je známa, RPMN sa vypočíta na základe predpokladu, že spotrebiteľský úver trvá 3 mesiace.

Súčasnou novelou je aj zavedenie špeciálneho režimu pre úvery, ktoré poskytujú banky vlastníkovi bytov alebo nebytových priestorov, zastúpených správcom alebo spoločenstvom vlastníkov. Cieľom je zaistiť vlastníkom bytov

alebo nebytových priestorov vyššiu ochranu, keďže v praxi sa často stáva, že

väčšinou ide o spotrebiteľov. V tejto súvislosti rezort financií novelizuje aj zákon o platobných službách, čím chce umožniť vlastníkom, aby raz ročne bezplatne získali výpis z účtu bytového domu.

Koncern VIG ostáva lídrom slovenského trhu

Spoločnosti koncernu Vienna Insurance Group (VIG) na Slovensku, Kooperatíva, Komunálna poisťovňa a Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, opätovne svojimi výsledkami za prvých 9 mesiacov tohto roka potvrdili vedúce postavenie na slovenskom trhu. Dosiahli na ňom viac ako tretinový podiel.

V objeme neživotného i životného poistenia zaznamenali spomínané spoločnosti medziročný nárast o 3,1 %, čo bolo viac ako nárast celého trhu. Ich celkový zisk pred zdanením vzrástol o 3,7 %. Koncernový zisk pred zdanením stúpol o 7,0 % na 443,2 milióna eur.

VIG sústavne upevňuje svoje vedúce postavenie v regióne strednej a východnej Európy. Koncern, opierajúc sa o svoju pozíciu v Rakúsku, posilnil trhové podiely na kľúčových trhoch o ďalších 1,5 % na 19,4 % a ešte viac tak zvýšil svoj náskok pred ostatnými konkurentmi.

VIG má najvyššie predpoklady rastu nielen na etablovaných trhoch v krajinách susediacich s Rakúskom, ale aj v celom regióne, od Baltského až po Čierne more. Na tomto území žije približne 120 miliónov ľudí, ktorí z pohľadu poisťovníctva predstavujú veľký nevyužitý potenciál.

Sberbank vybuduje nízkonákladovú banku

Sberbank Rossia, ruská banková jednotka, sa inšpirovala nízkonákladovými bankami. Šéf predstavenstva Sberbank Europe Friedhelm Boschert potvrdil, že Sberbank sa rozhodla takúto banku vybudovať, avšak len pre nemecký a rakúsky trh. Banka už požiadala úrady o vydanie príslušnej licencie a zámer by chcela realizovať v nasledujúcom roku. Sberbank Europe získala do svojich služieb bankára Andrása Hámmoriho, ktorý dodnes riadi rakúsku Zuno Bank a pomôže Rusom založiť podobný typ banky. Sberbank pôsobí v Česku prostredníctvom rakúskej Volksbank, ktorej akvizíciu dokončila vo februári a už odštartovala proces jej premenovania. Materská Volksbank International, ktorá sídli vo Viedni, sa zmenila na Sberbank Europe.

Neoznačené texty pochádzajú zo servisu TASR.

UniCredit Bank v ČR a SR sa zlúči

V priebehu budúceho roka by sa mal završiť proces integrácie českej a slovenskej UniCredit Bank. Znamená to, že UniCredit Bank sa na Slovensku zmení na pobočku zahraničnej banky. Organizačné zmeny neznamenajú obmedzenie aktivít banky na Slovensku, skôr naopak. Sústreďenie zdrojov umožní aktivity ešte viac zintenzívniť. Taktiež sa bude pokračovať v rozširovaní retailovej siete. Zmena by sa nemala nijako dotknúť klientov. Očakáva sa, že predpokladané synergie začne nové usporiadanie prinášať v roku 2014.

Najväčšia rumunská poisťovňa prišla na Slovensko

Astra Poisťovňa, dcérska spoločnosť rumunskej Astra Asigurari, začala v decembri svoje pôsobenie na Slovensku. Zo začiatku sa tu bude zameriavať na poisťné produkty, v ktorých má významný podiel aj na rumunskom trhu: poistenie majetku, havarijné poistenie a PZP. Snaží sa pritom osloviť najmä segment malých a stredných podnikov.

Rozhodnutie o expanzii do SR je súčasťou strategického plánu rozvoja materskej poisťovne, ktorá pôsobí na rumunskom trhu od roku 1991. Pobočku v Bratislave bude viesť Ondrej Zaľko, bývalý člen predstavenstva poisťovne Groupama.

VN

Kreditnými kartami platíme najmä doma

Nákupy prostredníctvom kreditnej karty Slovinci výrazne častejšie realizujú na Slovensku ako v zahraničí. Domáce nákupy tvoria až 86 % z realizovaných transakcií. Vyplyva to zo štatistik ČSOB. V používaní kreditných kariet vedú muži nad ženami. Priemerná transakcia uskutočnená kreditnou kartou je vo výške 50 eur a najčastejšie sa ňou platí v Bratislave. Typickým užívateľom kreditnej karty je človek vo veku 30 až 49 rokov, najmladší má 18 a najstarší 74 rokov.

Prekonávanie krízy po holandsky

Pri návšteve I. Gašparoviča v krajine tulipánov rezonovala téma inovácií

Privítanie, pozornosť a pohostinnosť, ktoré pripravila počas troch novembrových dní svojmu slovenskému hosťovi kráľovná Beatrix, boli – áno – kráľovské.

Kráľovná absolvovala spoločne s Ivanom Gašparovičom dlhé pasáže jeho programu, niekoľko koncertov, obedov a recepcií, aby nakoniec prišla aj osobne odprevadiť jeho lietadlo na letisko v Eindhovene. Nuž, glanc a štátnické gestá tiež patria k návštevám hláv štátov. V Európe však úraduje kríza a podniky hľadajú recepty na úspech a prežitie. Preto sa aj diplomati a politici viac ako predtým musia dávať do služieb ekonomických záujmov svojich krajín. Nebolo to inak ani pri návšteve prezidentskej delegácie v Holandsku.

Kto sa od koho môže učiť

Na druhý deň po prilete a po tom, ako si prezrel Rembrandtovo plátna v Rijksmuseu, odovzdal fujaru deťom v sociálnom integračnom centre a oblečený vo fraku povečeral v kráľovskom paláci, sa slovenský prezident vrhol do víru ekonomicky ladených stretnutí, rokovanií a exkurzií. Časť tohto programu absolvoval spoločne s mimoriadne silnou, 25-člennou podnikateľskou a vedeckou delegáciou.

V delegácii boli podnikatelia z odvetví elektrotechniky, strojárstva, automotive, odevov aj turizmu.

„V tomto roku som navštívil niekoľko krajín, od ktorých sa chceme učiť, ako lepšie prepájať vedu, výskum a vzdelávanie, najmä pokiaľ ide o aplikovaný výskum. Vaša krajina je známa pokrokovým prístupom v týchto oblastiach. Radi by sme preto využili aj spoluprácu s Holandskom a získali od vás vaše skúsenosti,“ povedal I. Gašparovič na stretnutí so zástupcami Konfederácie priemyslu a zamestnávateľov Holandska VNO-NCW v Haagu.

„Pri príprave tohto stretnutia nám vraveli, že nás chcete počúvať a učiť sa od nás o našom ekonomickom systéme a takzvanom systéme top sektorov. Ale možno by bolo lepšie, keby sme my išli učiť k vám o ekonomickom raste,“ kontroval prezident zamestnávateľskej konfederácie Bernard Wientjes.

Pohľad cez ekonomický rast však môže byť príliš hrubý. „Jednou z doterajších priorit u nás bolo prilákať čo najviac zahraničných investorov. Podpora vývoja nových technológií pritom nebola považovaná za naliehavý problém,“ konštatoval slovenský prezident na inovačnom seminári v Haagskej obchodnej komore. „Predpokladalo sa, že sa táto otázka automaticky vyrieši prilevom zahraničných investícií. Mýlili sme sa – prax ukazuje, že zahraniční investori prispeli skôr k transferu technológií ako k investovaniu do výskumu a vývoja. Túto situáciu chceme zmeniť,“ povedal.

Zlatý trojuholník na podporu inovácií

Exportovať rozum – to je niečo, v čom Európa môže stále konkurovať Číňanom a Američanom. Podpora inovácií sa stala krátko po vypuknutí krízy mottom prijímateľov rozhodnutí v malom Holandsku.

„Holandskí podnikatelia sú aktívni po celom

I. Gašparovič 21. novembra otvoril úderom na gong obchodovanie na amsterdamskej burze.

svete v mnohých oblastiach. Globalizácia nám dáva viac šanci, ale prináša aj viac konkurencie. Takže sme si povedali, že sa musíme sústrediť a urobiť voľbu. Napokon vláda rozhodla, že podporí deväť odvetví, v ktorých je Holandsko veľmi silné, ale v budúcnosti môže byť ešte silnejšie," uviedol B. Wientjes.

„Spolu s vládou, výskumnými inštitúciami a univerzitami v Holandsku sme pre tieto odvetvia vypracovali takzvané cestné mapy či – lepšie povedané – biznis plány. Voláme to zlatý trojuholník:

Top priority holandského výskumu

V roku 2011 prijala holandská vláda – po procese konzultácií a analýz – stratégiu systematickej podpory (daňovými a odvodovými úľavami, pôžičkami a grantmi) pre 9 vybraných oblastí vedy a výskumu – tzv. top priorít. Cieľom je upevniť pozíciu krajiny v súvisiacich komerčných odvetviach. Sú to tieto:

- agropotravinárstvo,
- hortikultúra (pestovanie rastlín, najmä kvetov),
- high-tech materiály a systémy,
- energetika,
- logistika,
- kreatívny priemysel,
- vedy o živote (biotechnológia atď.),
- chémia,
- vodné hospodárstvo a technológie.

vláda, výskumné inštitúcie a my, ľudia z biznisu. Rozbehli sme túto stratégiu pred dvoma rokmi, urobili sme inovačné kontrakty medzi subjektmi v rámci zlatého trojuholníka a začali sme na tom reálne pracovať," informoval.

Žiada sa viac aplikácií a biznisu

Táto spolupráca siaha aj za hranice, ako vysvetlil Marten van den Berg zo sekcie medzinárodných ekonomických vzťahov holandského ministerstva zahraničných vecí. Podľa neho však treba pridať v oblasti komerčných aplikácií. „Vidíme, že vo výskume sa robí veľa práce, ale posunúť sa od výskumu k obchodným príležitostiam býva dosť ťažké," povedal. „Ak sa pozriete na siedmy rámcový program pre výskum a vývoj, je tam aj veľa spoločných projektov medzi holandskými a slovenskými inštitúciami – ale sú to zväčša verejné R&D inštitúcie a nie až toľko súkromného sektora. Myslím si, že je to veľká výzva," dodal.

Slovenská strana chce to isté. „Za veľmi perspektívne považujeme možnosti spolupráce v oblasti vedy a výskumu. Chceme, aby inovačné aktivity boli skutočným motorom hospodárskeho rastu. Preto som so sebou dovedol predstaviteľov vedeckej komunity, ktorí majú záujem o spoluprácu s holandskými výskumníkmi a firmami," povedal I. Gašparovič na stretnutí s premiérom Markom Ruttem. Uvedenými predstaviteľmi vedy boli predseda Slovenskej akadémie vied Jaromír Pastorek a riaditeľia dvoch ústavov: Ústavu anorganickej chémie Pavol Šajgalík a Ústavu materiálov František Šimančík.

Prístav mozgov Eindhoven

Na rovine južného Holandska leží štvrtmilionové mesto, ktoré sa stalo nevšedne úspešným centrom technických vied a výskumu – Eindhoven. Okrem sídla spoločnosti Philips a uznávanej technickej univerzity sa tu nachádza aj „najmúdrejší štvorcový kilometer Holandska", ktorý tvorí tzv. High Tech Campus. Pôvodne tiež založená firmou Philips sa kampus podľa informačného letáka „rozvinul na otvorený inovatívny technologický ekosystém pozostávajúci z viac ako 100 spoločností, start-upov, malých a stredných podnikov, servisných firiem a globálnych spoločností, ktoré intenzívne spolupracujú na vývoji technológií a produktov zajtrajška". Asi 8 000 zamestnancov v tomto konglomeráte dáva Holandsku skoro polovicu patentových aplikácií. S niektorými z produktov zajtrajška sa tu oboznámili aj Ivan Gašparovič s kráľovnou Beatrix. Treba podotknúť, že prostredie okolo Philipsu sa dnes najviac sústreďuje na vývoj v oblasti svietidiel a tomu zodpovedal aj výber ukážok: inteligentné lampy, silno svietiace fólie, ktoré si prilepíte, kde chcete, či nemocničná izba, ktorá pomáha liečiť tým, že simuluje prírodné svetlo a ranný východ slnka.

High Tech Campus je súčasťou širšieho konceptu Brainport Eindhoven, ktorý v deväťdesiatych rokoch, keď tu nastali ekonomické problémy, prijali a zafinancovali rozhodujúce subjekty mesta a regiónu – samospráva, podniky a výskumné inštitúcie. Za 15 rokov sa im vďaka systematickému úsiliu podarilo vytvoriť 75 000 nových pracovných miest.

Veda, aplikácie, biznis, spolupráca

„Leitmotívom mojej štátnej návštevy v Holandskom kráľovstve sú veda, výskum a inovácie v ekonomickej a podnikateľskej praxi. Na fóre expertov na vedy, výskum a inovácie netreba zdôrazňovať, nakoľko sú to dôležité komponenty prekonávania zápasu s krízou a tvorby národného bohatstva modernej krajiny," uviedol I. Gašparovič v prejave k zástupcom holandských high-tech spoločností.

„Štáty, ktoré do týchto aktivít investovali primeraný objem finančných prostriedkov, sú v súčasnosti ekonomickejšie na vysokej úrovni a investované zdroje sa im znásobujú. Patrí medzi ne aj Holandsko.

Často sa okridlene hovorí, že sa musíme otvoriť svetu. Ja pod tým rozumiem predovšetkým to, aby sme dokázali využiť potenciál spolupráce s partnermi, s ktorými nás spájajú nielen hodnoty, ale aj spoločný ekonomický priestor, porovnateľná štruktúra ekonomik a rezervy v aplikácii vedy a výskumu do priemyselnej praxe," dodal prezident.

Prípravil Juraj Filin
Foto: TASR, SXC

Európske Silicon Valley

Brainport – druhé písmeno z abecedy holandskej ekonomiky.

Aby ste pochopili Eindhoven – to, ako sme si poradili s nedávnou hospodárskou krízou a akým spôsobom budujeme svoju budúcnosť, chcem vás vziať naspäť v čase na začiatok 90. rokov. V tom čase región Eindhoven trpel ťažkou hospodárskou krízou. Naše mesto prišlo o 36 000 pracovných miest – z celkového počtu 110 000 – v spoločnostiach ako Philips, DAF a u ich mnohých dodávateľov.

Rozum do hrsti

Tieto straty, samozrejme, znamenali pre mesto a región katastrofu. Ale boli zároveň spúšťacím mechanizmom, ktorý naštartoval odlišný prístup: kooperáciu. Niekoľko kľúčových hráčov v meste spojilo sily. Vláda, súkromný sektor

a vedomostné inštitúcie spoločne vytvorili niečo, čo sa označovalo ako „stimulačný fond“. Postupne sa vyvinul na Nadáciu Brainport – hospodársky región, ktorý v súčasnosti poznáme ako Brainport Region Eindhoven, a napokon aj na program Brainport 2020.

Brainport je založený na spoločnej stratégii vlády, súkromného sektora a vedomostných inštitúcií v našom regióne, ktorú označujeme ako „trojitú špirálu“. Pomáha nám to zotaviť sa zo súčasnej krízy skôr ako ostatnej Európe. Aj preto nás nedávno Intelligent Community Forum v New Yorku korunovalo za Najbystrejší región sveta za rok 2011.

Inovačná kapacita a podnikateľský potenciál

Aj Financial Times nás nie tak dávno menovali ako mesto s najlepšou ekonomickou perspektívou na ďalších 10 rokov, vzhľadom na dobré podmienky na hospodársky a podnikateľský

rozvoj. Magazín o podnikaní Fortune nás uviedol ako jeden zo 7 svetových regiónov, ktoré by sa mohli stať „ďalším Silicon Valley“.

Brainport Region Eindhoven výrazne prispieva k inovačnej kapacite Holandska:

- Je jedným z generátorov exportu; svojimi priemyselnými aktivitami prispieva podielom 57 centov z každého eura vývozu.
- Tretina všetkých R&D výdavkov holandských podnikov pochádza z tohto regiónu; ide o viac ako 2 miliardy eur ročne.
- 42 % všetkých patentov v Holandsku je z nášho regiónu – predovšetkým z firiem a inštitúcií lokalizovaných v High Tech Campuse; Brainport má najväčšiu hustotu patentov zo všetkých regiónov v Európe.

IFC: najbystrejší región; FT: mesto s perspektívou; Fortune: možno ďalšie Silicon Valley.

Náš ročný hospodársky rast prekračuje celoštátny rast. Postupne sme sa stali jedným z troch pilierov holandského hospodárstva, spolu s metropolitným letiskom v Amsterdame a prístavom v Rotterdame. Ak teda chcete opísať Holandsko v zmysle hospodárskej moci, je to A-B-C: Airport, Brainport, SEApport. Nie sme konkurenti; naše aktivity sa dopĺňajú a spolupracujeme v záujme celonárodnej prosperity.

Rob van Gijssel, primátor mesta Eindhoven (Z prihovoru k Ivanovi Gašparovičovi a kráľovnej Beatrix na pôde High Tech Campusu Eindhoven, 22. 11. 2012)

Foto: Philips

High Tech Campus Eindhoven

Výskum, vývoj a komercializácia univerzít

Cestou sú univerzitné spin-off firmy, napojenie na priemysel či duálne kariéry pedagógov.

Prepojenie akademického sveta s reálnou ekonomikou sa pertraktuje na všetkých významnejších fórach o vzdelávaní; toto temer mystické spojenie sa stalo cieľom mnohých krajín. EÚ si dokonca stanovila za cieľ financovanie výskumu a vývoja (VaV) vo výške 3 % zo svojho HDP – a to v pomere 1 percento z verejných zdrojov a 2 percentá zo zdrojov súkromných. Realita na Slovensku je však iná. V roku 2009 Slovensko financovalo VaV len vo výške 0,48 % svojho HDP. Pre porovnanie: vo Fínsku toto

číslo dosiahlo 3,96 %, v Česku 1,53 % a v USA 2,77 %.

Aj Slovensko by malo nastúpiť na túto trajektóriu, napríklad prostredníctvom spoločného vzdelávania (experti z praxe na univerzitách, spoloční „priemyselní“ diplomanti a doktorandi), definovaním spoločných cieľov (technologické platformy) a následne realizáciou projektov strategického VaV, s prioritami definovanými v spolupráci s priemyslom.

Ďalšou z ciest by mohla byť podpora pro-priemyselného kariérneho rastu pedagógov a VaV expertov (prax v priemysle, duálna kariéra...) – tak, ako to funguje v niektorých vyspelých krajinách, ako sú Nórsko či USA. Tieto procesy by urýchlila aj zmena hodnotiaceho systému kvality univerzít (s väčšou orientáciou na trh), zlepšenie podmienok pre spoluprácu s domácimi

a nadnárodnými firmami (napr. spolupráca ako hodnotiaci parameter univerzít) alebo podpora zapájania priemyslu do medzinárodných projektov s účasťou univerzít a SAV.

Okrem spomenutých výziev musia univerzity prekonať minulosť, zvýšiť svoju kvalitu a reálne nastúpiť na cestu komercializácie výsledkov vedy a výskumu.

Našťastie, aj Slovensko má prvé lastovičky, zvestujúce odklon od priemeru. Napríklad Slovenská technická univerzita založila podľa vzoru oxfordského ISIS spoločnosť STU Scientific, ktorá má potenciál výrazne prispieť ku komercializácii výsledkov VaV zakladaním univerzitných spin-off firiem.

Miroslav Balog, Slovenská inovačná a energetická agentúra

Európski technologickí skokani

V tabuľke Technology Fast 500 EMEA za rok 2012 má Slovensko jedného zástupcu – Sygic.

Rebríček zostavený spoločnosťou Deloitte hodnotí najrýchlejšie rastúce súkromné aj verejné spoločnosti v oblasti technológií, médií, telekomunikácií, biotechnológií a zelených technológií z 24 krajín Európy, Blízkeho východu a Afriky. Hodnotí sa percentuálny rast výnosov za uplynulých päť rokov. Medzi top 500 firiem sa v tomto roku dostalo 37 subjektov zo strednej a východnej Európy vrátane slovenského Sygicu.

40 % firiem v Technology Fast 500 dodáva softvér, 20 % je z internetového sektora.

Celkové prvé miesto si v 12. ročníku hodnotenia zabezpečila francúzska spoločnosť Criteo, ktorá sa špecializuje na systémy on-line reklamy. Jej tržby vzrástli za 5 rokov vyše 200-násobne. Už tretí rok po sebe dominovali rebríčku firmy z Francúzska (90 zástupcov v rebríčku), nasledovala Veľká Británia (74) a Švédsko (55). Vo Fast 500 obsadzujú najviac miest spoločnosti zo softvérového sektora, ktorých je v rebríčku dovedna 198 (40%). Nasledujú internetový sektor (21%), telekomunikácie / siete (17%), polovodiče / komponenty / elektronika (8%), biotechnológie / farmácia / lekárske zariadenia (6%), zelené technológie (3%), médiá / zábava (3%) a počítače / periférne zariadenia (1%).

V tomto roku dosiahla priemerná päťročná miera rastu výnosov piatich najúspešnejších spoločností 53 474 % a celkový priemer bol 1 549 %. 500 vedúcich firiem teda za 5 rokov zvýšilo svoje tržby v priemere 15-násobne. Tento vývoj predstavuje výrazné zvýšenie oproti hodnotám rastu za rok 2011, ktoré predstavovali 20 401 % pre päť najúspešnejších spoločností a 1 287 % pre celý rebríček.

Podľa partnera Deloitte Slovensko Ivana Lužicu pripisuje väčšina šéfov technologických spoločností úspech ich firmy najmä inováciám a vysokej kvalifikácii zamestnancov. „V uplynulom roku sme sa zameriavali na vývoj nových produktov a služieb a veríme, že tieto inovácie nám umožnia rásť aj

v nasledujúcich rokoch,“ povedal na margo umiestnenia v rebríčku výkonný riaditeľ spoločnosti Sygic, a. s., Michal Štencl. Jeho spoločnosť, vyhodnotená na 287. priečke, dodáva navigácie do iPhone.

V tomto roku sa do programu prihlásilo vyše 1 100 spoločností. Na to, aby sa kvalifikovali do rebríčka, musia vlastniť práva duševného vlastníctva na technológie, ktoré generujú väčšinu ich prevádzkových výnosov. Okrem toho musia spĺňať minimálny objem výnosov vo východiskovom roku a mať centrálu v príslušnom regióne.

DK/JF

Technology Fast 500 EMEA – top 10

por.	firma	krajina	sektor	rast
1	Criteo	Francúzsko	internet	202 100 %
2	ZBD	V. Británia	polovodiče / elektronika	17 910 %
3	Vola.ro	Rumunsko	internet	17 323 %
4	Belsimpel.nl	Holandsko	telekom.	16 155 %
5	Elkotek İletişim	Turecko	telekom.	13 880 %
6	Tektronik	Turecko	softvér	11 368 %
7	Deezer	Francúzsko	internet	10 455 %
8	ExoClick.com	Španielsko	internet	9 571 %
9	Midsummer	Švédsko	greentech	8 109 %
10	Sewan Communications	Francúzsko	telekom.	7 833 %

Zastúpenie KSVE v Technology Fast 500 EMEA

* por.	firma	krajina	sektor	rast	* por.	firma	krajina	sektor	rast
3	Vola.ro	Rumunsko	internet	17 323 %	196	Future Processing	Poľsko	softvér	729 %
44	LiveSport.	ČR	internet	2 441 %	215	Grupa Nokaut	Poľsko	internet	678 %
49	i3D	Poľsko	softvér	2 254 %	222	Kilgray Translation Technologies	Maďarsko	softvér	655 %
69	Inwestycje.pl	Poľsko	internet	1 677 %	239	Service Plus	Rusko	telekom.	608 %
99	LGBS Polska	Poľsko	softvér	1 251 %	244	Kishonti	Maďarsko	softvér	604 %
105	Internet Shop	ČR	internet	1 210 %	247	Crys Computers	Rumunsko	softvér	597 %
117	SMT Softvér	Poľsko	softvér	1 115 %	259	E-bola Media	Maďarsko	internet	575 %
134	Domenomania.pl	Poľsko	internet	1 029 %	287	Sygic	Slovensko	softvér	526 %
135	Capture IT Solutions and Consulting	Maďarsko	softvér	1 029 %	304	Softhis	Poľsko	softvér	498 %
136	ER-Telecom	Rusko	telekom.	1 021 %	317	eSKY.pl	Poľsko	internet	476 %
140	Technitel Polska	Poľsko	telekom.	1 006 %	321	Idamas	Litva	softvér	473 %
148	Datera	Poľsko	telekom.	958 %	337	CD Projekt RED	Poľsko	mediá	444 %
156	GEM System	ČR	softvér	900 %	338	IAI	Poľsko	internet	442 %
158	SmartTel	Rumunsko	softvér	894 %	371	7bulls.com	Poľsko	softvér	397 %
161	Sunrise System	Poľsko	internet	870 %	392	INSIA	ČR	internet	375 %
162	S. C. Teamnet International	Rumunsko	softvér	870 %	434	SARE	Poľsko	softvér	332 %
166	iData Müszaki Informatikai M. I.	Maďarsko	softvér	845 %	436	Ideo	Poľsko	internet	331 %
169	Livechat Software	Poľsko	internet	830 %	454	Comutel	Srbsko	telekom.	315 %
					471	Integer.pl Group	Poľsko	mediá	301 %

* Pozícia v rebríčku Technology Fast 500 EMEA

Ekonomická osudovosť česko-slovenskej divergencie

Predseda predstavenstva Českej sporiteľne Pavel Kysilka pred 20 rokmi ako člen bankovej rady Štátnej banky československej delil spoločnú menu i ekonomiku.

● Dnes sú si už česká a slovenská ekonomika svojou úrovňou dosť podobné. V minulosti však Slovensko považovali za hospodársky zaostalejšiu časť spoločného štátu. Ako ste to vnímali vy?

V čase delenia sa ekonomika postupne začala spamätávať z transformácie a po predchádzajúcom poklese sa vracala k ekonomickému rastu. Po veľkom úvodnom náraste cien ako dôsledku devalvácie československej koruny na prelome rokov 1990 a 1991 sa opäť darilo krotiť infláciu. To platilo pre Československo ako celok, ale situácia bola v Česku a na Slovensku veľmi rozdielna.

Slovensko omnoho viac trpelo z dnešného pohľadu neuváženým uzavretím množstva podnikov ťažkého a zbrojárskeho priemyslu. Namiesto toho, aby boli reštrukturalizované, prešli útlmom a následnou likvidáciou. Na Slovensku bol teda pokles hospodárskej aktivity a nárast nezamestnanosti oveľa dramatickejší. Taká bola východisková situácia v roku 1992.

● Aké problémy to prinieslo?

Táto rozdielna ekonomická situácia viedla aj k rozdielnej podpore transformácie a ekonomickej politiky zo strany verejnosti. Slovensko doplatilo výrazne a neoprávnené viac na inak nevyhnutnú transformáciu, preto tam bola podpora tohto procesu a hospodárskej politiky menšia.

Viedlo to k polarizácii nielen pri podpore transformácie, ale aj na politickej scéne. Zatiaľ čo česká strana nevidela problém pokračovať vysokým tempom v ekonomickej transformácii a vo veľmi obozretnej fiskálnej a menovej politike, na Slovensku bola snaha iná. Takže už v roku 1992 bolo počuť, ako pre rozdielne ekonomické záujmy a pohľady začína republika „praskať vo švíkoch“.

Pavel Kysilka

● Nemohla ČSFR pokračovať s dvomi rozdielnymi hospodárskymi politikami?

Keď sa na to pozerám čisto ako ekonóm – a pozeral som sa na to tak aj vtedy, keď som sa zúčastňoval na štátoprávných rokovaníach – táto šanca tu bola.

**Ekonomický vývoj
v ČR po rozdelení bol
sklamáním, lebo reformy
a transformácia sa
spomalili.**

Aj pri spätnom pohľade musím povedať, že to bolo reálne; z ekonomického hľadiska mohlo Československo pokračovať ďalej. S tým, že tá rozdielna situácia by sa musela riešiť značnými rozpočtovými transfermi. Ale na to rozpočet je, aby presúval peniaze tam, kde sú postihnuté regióny alebo odvetvia. Problém bol však v tom, že v politickej rovine boli tie pohľady príliš rozdielne.

● Kam sa Česko a Slovensko za tých 20 rokov ekonomicky posunuli?

Pre nás v Českej republike boli 90. roky tak trochu sklamaním. Jeden z dôvodov rozpadu Československa pre českú politickú reprezentáciu bol, aby mohla ČR pokračovať v nezmenenom tempe reforiem. Ale pritom už v roku 1994, z čisto vnútropolitických dôvodov, došlo k výraznému zabrzdzeniu reforiem a transformácie. V roku 1995 stratila ČR svoju transformačnú dynamiku úplne, reformy sa skončili. V rokoch 1996 a 1997 sa ČR prepadla do stagnácie a poklesu ekonomiky a prežili sme malú menovú krízu. Prešli sme aj fázou politickej nestability a situácia sa začala vylepšovať až po roku 2000, keď došlo k privatizácii bankového sektora, našťastoval sa ekonomický rast a po štvorročnej prestávke sme znovu začali dobiehať vyspelé západoeurópske krajiny.

Slovensko z môjho pohľadu prešlo v 90. rokoch obdobím, kedy si hľadalo správnu medzinárodno-politickú, ale aj vnútropolitickú a ekonomickú polohu, ktorú si potom veľmi úspešne našlo.

● Pred 20 rokmi ste boli priamo pri delení meny. Ako to prebiehalo z vášho pohľadu?

Vo chvíli, kedy sa česká a slovenská politická reprezentácia dohodli na rozdelení Československa, sa na oboch stranách hľadali cesty, ako zmierniť prípadný ekonomický šok pre obidve ekonomiky. Jedno z prijatých riešení bolo pokračovanie spoločnej meny – československej koruny. Bolo to však čisto politické riešenie, ktoré mohlo byť politikmi považované za utišujúci prostriedok voči verejnosti, ale nemalo ekonomickú racionalitu. Malo to oveľa menej ekonomickej racionality, ako sa dnes niekedy vyčíta eurozóne a euru, pretože eurozóna pri

všetkých svojich rozdieloch medzi jednotlivými členmi má jednu menu s jednou centrálnou bankou.

Ukázalo sa, že prirodzené trhové procesy, predovšetkým správanie sa domácností, firiem a bánk na obidvoch stranách, neumožnili, aby menová únia fungovala dlhšie ako pár týždňov.

● Ako sa to prejavilo?

Bol to rýchly a prirodzený proces. Česko-slovenská menová únia neprežila, na rozdiel od eura, prvý test svojej dôveryhodnosti. Ekonomickým subjektom na obidvoch stranách bolo jasné, že dlho nevydrží, a preto začali proti tomu usporiadaniu špekulovať.

Neúspešná menová únia SR a ČR bola menej ekonomicky racionálna ako súčasná eurozóna.

Keďže sa viac verilo budúcej českej korune, nastala špekulácia, ktorú dnes pozorujeme napríklad v Grécku, teda odliv úspor zo SR do ČR a do českých bánk. Každý – vývozcovia, dovozcovia, výrobcovia, domácnosti aj banky – chcel držať svoje úspory radšej v Čechách.

● Ako ste na to reagovali?

Z pozície centrálnej banky sme vtedy dali veľmi silné varovanie obidvom vládam, pretože tento vývoj nebol dobrý ani pre jednu z republík. Krátko nato už došlo k rokovaniam na vrcholovej úrovni medzi českou a slovenskou reprezentáciou. Vo veľmi pokojnom a konštruktívnom

duchu sme sa dohodli na dátume a scenári menovej odľuky. Politicky ten proces prebiehal vo výnimočne kooperatívnom a konštruktívnom duchu, išlo o veľmi dobrú spoluprácu, hoci to organizačne, technicky aj legislatívne bola veľmi náročná akcia. Dopadla však veľmi dobre.

● Dnes je medzi Slovenskom a Českom veľký rozdiel práve v menovej oblasti. V ČR dlhodobo pretrvávajú negatívne pocity voči členstvu v eurozóne.

Ani jeden z týchto prístupov nie je sám osebe lepší alebo horší. Vždy je potrebné vedieť, čo robí v domácich ekonomických politikách, aby dnes Slovensko využívalo výhody eura a, naopak, ČR využívala výhody koruny. Viem si predstaviť aj situáciu, že by sme dnes v ČR mohli mať euro. Samotná mena je neutrálna vec, dôležitá je vždy ekonomická a rozpočtová politika, ktorá je za konkrétnou menou skrytá. Nepovedal by som, že euro sa dnes významne negatívne alebo pozitívne prejavuje na slovenskej strane ani že sa koruna významne negatívne alebo pozitívne prejavuje na českej strane. Vývoj je daný skôr ekonomickými politikami a celkovým ekonomickým prostredím.

● Česi a Slováci v roku 1993 neudržali spoločnú menu. Možno si z tej situácie vziať nejaké poučenia pre eurozónu?

Určite áno. Ukazuje sa napríklad, že dočasný rozchod dvoch krajín nemusí vôbec nič znamenať pre ich spoločenské a ekonomické vzťahy. Dnes Česko a Slovensko navzájom predstavujú jeden pre druhého významného obchodného a ekonomického partnera. Je úplne prirodzené, že sa na našom trhu stretávame s českými

pobočkami slovenských firiem, že na pracovných rokovaníach zaznieva čeština aj slovenčina a platí to aj naopak. Myslím si, že celkové naladenie spoločnosti je vzájomne veľmi pozitívne. Toto je podľa mňa to najlepšie poučenie. Ďalšie poučenie je, že politici dali prednosť racionálnym a ekonomicky správnym riešeniam. Udržovať ekonomicky nevhodné usporiadanie za cenu politického „znásilňovania“ ekonomiky by neprineslo nikomu nič dobré. Aj to je poučenie a určitá inšpirácia pre riešenie krízy eurozóny.

● Kedy podľa vás Česká republika vstúpi do eurozóny?

Aj keby dnes padlo takéto politické rozhodnutie – čo sa však nestane, stále platí, že si musíme najprv splniť isté domáce úlohy. Teda plniť maastrichtské kritériá, čo by sme mohli už budúci rok. Potom sú tu ešte rôzne formálne lehoty, takže keby aj dnes padlo rozhodnutie, tak by to trvalo najmenej ďalšie tri alebo štyri roky, kým by sme v ČR platili eustom.

Takéto rozhodnutie však teraz nepadne, nie je preň žiadna chuť ani vôľa. Myslím si, že Česko sa vráti k týmto debatám až potom, keď bude jasné, aké riešenie pre svoje problémy eurozóna našla.

Odhaduje sa to veľmi ťažko, ale najbližší realistický politicky možný termín zavedenia eura v ČR je za nejakých sedem-osem rokov. Ale aj to iba za predpokladu, že do dvoch až troch rokov bude zrejme, že eurozóna si už vyriešila svoje súčasné veľké problémy a otázky.

Pripravila: TA

Foto: Česká spořitelna, TASR, ČNB

Ťahúňom ekonomiky samostatnej SR bol od začiatku automobilový priemysel.

Lízingový trh sa vracia k rastu

Výrazne vzrástlo financovanie osobných a nákladných áut

Podiel typicky spotrebiteľských lízingových produktov sa zväčšil na úkor podnikateľských.

Obstarávací cena predmetov, financovaných prostredníctvom členov Asociácie leasingových spoločností SR, dosiahla počas prvých 9 mesiacov roka 2012 výšku 1 357 mil. €, čo bolo medziročne menej o necelé 2 %. V rámci tohto obdobia však bol vývoj nerovnomerný – za 1. polrok totiž zaznamenal trh až 5-percentný medziročný pokles. Vývoj zachránil nadpriemerne úspešný tretí štvrťrok, keď narástol celý lízingový trh až o 7 %, na 461 mil. €.

Počet novozatvorených zmlúv rástol rýchlejšie – za 9 mesiacov sa uzavrelo vyše 55-tisíc zmlúv, čo bolo medziročne o 13 % viac. V samotnom 3. štvrťroku išlo o 22-percentný nárast, čo znamená takmer 20-tisíc nových zmlúv.

Návrat spotrebiteľov

Positívny medziročný vývoj nastal najmä vo financovaní osobných a nákladných automobilov. Na druhej strane, najväčším poklesom záujmu ďalej trpelo financovanie nehnuteľností. Z hľadiska typu klientov trh jednoznačne ťahali spotrebiteľia. V dôsledku toho sa zvýšil podiel produktov, ktoré obľubuje retailový segment, teda úverov a splátkového predaja, na úkor finančného a operatívneho lízingu, ktoré viac využívajú firmy. Podiel individuálnych spotrebiteľov na celkových obchodoch lízingových

spoločností sa tak medziročne zvýšil z 11 na 14 %. Skôr ako o niečom mimoriadnom však možno hovoriť iba o návrate do normálu, keďže pred krízou bol štandardný podiel spotrebiteľov na celkovom financovaní lízingových spoločností do 15 %. Na pozitívny vývoj v tomto segmente malo približne rovnaký vplyv financovanie nových a jazdených osobných áut.

Trh ťahajú automobily

Najvýznamnejšou komoditou z hľadiska objemu aj nárastu boli osobné automobily. Medziročný nárast ich financovania na úrovni 12 % znamenal nový objem vo výške 617 mil. €, pri počte vyše 41-tisíc zmlúv. Rast obratu pritom ťahali najmä ojazdené autá, ktorých financovanie medziročne vzrástlo o viac ako štvrtinu, a to v segmente spotrebiteľov, ako aj podnikateľov. Z hľadiska objemu však financovanie nových áut komodite naďalej dominuje, na úrovni troch štvrtín. Podiel osobných áut sa zvýšil zo 40 na 46 %.

Komodita nákladných vozidiel dosiahla počas prvých 9 mesiacov tohto roka jednociferný medziročný nárast financovania na úrovni 6 %. Znamenalo to objem nových obchodov približne 258 mil. € pri počte 4 600 zmlúv. Dominuje segment nových ťahačov, ktorý má až takmer dvojtretinový podiel na celkovom obrate. Nové nákladné vozidlá si v rámci komodity udržiavajú s 85 % dominantný

podiel. Menej sa darilo segmentu financovania autobusov, ktorý v predchádzajúcich rokoch živila najmä obnova vozových parkov v podnikoch SAD.

Pokles vo financovaní strojov

Vývoj v komodite strojov a zariadení dosiahol v 1. – 3. štvrťroku medziročný pokles o takmer 4 % na nový obrat 332 mil. €, pri počte takmer 3 700 zmlúv. Prispel k tomu najmä tretinový pokles financovania alternatívnych energetických zdrojov.

Počet nových zmlúv za 9 mesiacov medziročne narástol o 13 %, objem trhu klesol o 2 %.

Negatívny bol aj vývoj v lízingovom financovaní sektorov potravinárstva a strojárstva. Vysoko pozitívny vplyv na vývoj komodity strojov a zariadení však mal takmer tretinový nárast vo financovaní poľnohospodárskeho sektora, ako aj desiatinový nárast stavebníctva a viac ako zdvojnásobenie financovania zdravotníckych technológií.

Financovanie ostatných, vzhľadom na obrat menej významných komodít medziročne klesalo, a to od -4 % v prípade úžitkových áut (na 71 mil. €) až po -67 % v prípade nehnuteľností (na 40 mil. €). Pri nehnuteľnostiach bol výrazný prepád spôsobený výpadkom vo financovaní maloobchodných budov, supermarketov a administratívnych budov.

MH

Ilustračný obrázok: SXC

Najväčšie lízingové spoločnosti v SR za 1. - 3. štvrťrok 2012 (v tis. €, nové obchody)

Poradie	Názov spoločnosti	Objem
1	ČSOB Leasing	250 198
2	UniCredit Leasing Slovakia	188 481
3	Volkswagen Finančné služby Slovensko	128 617
4	VÚB Leasing	111 549
5	Tatra-Leasing	77 004
6	VB Leasing SK	73 160
7	Impuls-Leasing Slovakia	59 251
8	Mercedes-Benz Financial Services Slovakia	52 053
9	S Slovensko	50 635
10	Consumer Finance Holding	33 173

Zdroj: ALS SR

Poznámka: Údaj predstavuje celkovú obstarávaciu cenu financovaných predmetov bez DPH.

Je najvyšší čas... doriešiť si bývanie

Stavebný medziúver AKURÁT vám zaručí fixný úrok počas celej doby splácania, splatnosť úveru si sami vyberiete.

S blížiacim sa záverom roka dobiehame, čo sme doteraz nestihli. Je najvyšší čas asi na všetko, možno aj na vlastný domov. Bývanie nie je len naša základná životná potreba, ale oveľa viac. Hodnotné bývanie nepredstavuje luxus, ale skutočný domov, ktorý je našim útočiskom, dáva nám pocit istoty a je to tiež miesto, kam nás to zo všetkých ciest vždy ťahá späť ako magnet.

Otázky bývania riešime všetci; tí šťastnejší možno len raz až dvakrát za život, iní častejšie. Vždy je čo vylepšovať, skvalitňovať, obnovovať, prestavovať či zútluňovať... Naš byt alebo dom je naším každodenným prostredím, má nemalý podiel na tom, ako sa cítíme, a tak priamo vplýva na kvalitu nášho života. Preto stojí za to venovať mu pozornosť. Koniec koncov, energiu, čas a peniaze investované do vlastného bývania investujeme vlastne do seba a svojich najbližších.

Bývanie nielen na zimu

Určite poznáte detskú knižku o mravcoch, ktoré sa celé leto pripravovali na zimu – budovali si mravenisko, chystali zásoby – a o svrčkovi, ktorý hral a hral, no v zime ho pred chladom a mrazom neochránila jeho hudba, ale práve teplá izba mraveniska. Hoci v prípade ľudských príbytkov sa výstavba a mnohé rekonštrukčné práce tiež realizujú spravidla v teplotne priaznivejších mesiacoch roka, je dobré myslieť na ne v predstihu. No kúpu bytu či domu zvládnete aj v zime.

Došť dobrých dôvodov

riešiť financovanie bývania s Wüstenrotom:

- bez potreby predchádzajúceho sporenia,
- garancia nemennej výšky splátky od začiatku až do úplného splatenia úveru,
- lehota splatnosti kratšia alebo dlhšia (na výber),
- fixný úrok 4,99 % p. a. počas trvania medziúveru,
- fixný úrok 4 % p. a. následne počas stavebného úveru,
- možnosť komplexného poistenia nehnuteľnosti.

Samozrejme, za predpokladu, že máte k dispozícii potrebné finančné prostriedky. Ale to už v súčasnosti tiež nie je problém. Finančný trh priam hýri ponukami úverov na bývanie. Len si vybrať... Na jednom sa nám pozdáva výhodný úrok, druhý má dobrú mesačnú splátku, tretí je bez poplatku, ďalší má prijateľnú dobu splatnosti a pod.

Pri vložení ročného vkladu do konca roka 2012 získate od WSS diaľničnú nálepku alebo 50 eur.

Existuje však aj produkt, ktorý má všetky spomenuté výhody, akurát pre vás. Preto má označenie AKURÁT. Ide o medziúver na urýchlené financovanie bývania a poskytuje ho Wüstenrot stavebná sporiteľňa.

Bezproblémové financovanie

Medziúver je ten typ úveru na bývanie, o ktorý môžete požiadať, aj keď ste v stavebnom sporení úplný nováčik. Z hľadiska tejto výhody – a tiež výškou úrokovej sadzby, lehotou splatnosti a spôsobom zaručenia – by sa dal medziúver prirovnať k hypotéke.

Wüstenrot ponúka medziúvery od 1,69 % p. a. alebo s extra nízkou mesačnou splátkou.

Lenže medziúver AKURÁT má pre klienta aj ďalšie pozitíva. Neoceniteľnou v dnešnom neistom finančnom svete je garancia podmienok na veľmi dlhú dobu: zvýhodnená úroková sadzba 4,99 % p. a. je fixná počas celej doby trvania medziúveru a 4 % p. a. vo fáze stavebného úveru až do jeho splatenia. Získať môžete až do 200-tisíc eur na osobu, so splatnosťou, akú si vyberiete (11 alebo 20 rokov, príp. viac), a s istotou nemennej výšky mesačnej splátky po celé tie roky! Nemusíte sa teda obávať žiadneho zvýšenia úroku a splátky po skončení viazanosti. Ponuka Wüstenrotu je však oveľa pestrejšia. V portfóliu má medziúverové produkty s úročením už od 1,69 % ročne, s extra nízkou mesačnou splátkou (už od 0,5 % z cieľovej sumy), so zálohovým čerpaním prostriedkov až do výšky 80 % či s možnosťou zaručenia medziúveru iba

wüstenrot

vinkuláciou životnej poisťky. Vybrať si môže naozaj každý, kto to myslí so svojim bývaním naozaj vážne.

Na svoje si pridete aj vtedy, ak medziúver alebo stavebný úver (ešte) nepotrebuje. Wüstenrot vám umožní zhodnotiť vklady tak ako málokto. Napokon, posúďte sami: vkladový úrok je vo WSS 2 % p. a., k tomu získate štátnu prémie (až 66,39 € na osobu) a podľa toho, aký produkt ste si vybrali, máte šancu dostať ešte aj úrokový bonus vo výške 2 %, 3 % alebo až 4 % (podľa výšky vkladov).

Poznáte iný spôsob dosiahnutia takého výnosu bez rizika? A skvelú šancu zúročenia úspor máte aj v budúcom roku. Ak teda „máte filipa“ a chcete dobre a bezpečne investovať, stavebné sporenie je v tomto čase jasná voľba. Pri uskutočnení ročného vkladu ešte do konca roka 2012 získate štátnu prémie 10 % a v roku 2013 dokonca až 11,5 % (z vkladov za rok 2013, max. 66,39 €).

Šancu získať štátnu prémie majú aj sporitelia na rodinnej zmluve (prítom ušetria na poplatkoch), ako aj spoločenstvá vlastníkov bytov (jednu prémie na každé 4 byty v bytovom dome).

Taká ponuka sa neodmieta

Ak stavebné sporenie ešte nemáte, považujte nad ním... pomôže vám splniť predstavy o bývaní. A nielen to.

Štátnu prémie môžu získať aj sporitelia na rodinnej zmluve a spoločenstvá vlastníkov bytov.

Pri uzavretí zmluvy a uskutočnení ročného vkladu ešte do konca roka 2012 dostanete od Wüstenrot stavebnej sporiteľne aj skvelý darček – diaľničnú nálepku na rok 2013 alebo 50 € na účet stavebného sporenia. To vám dá len Wüstenrot. **PR**

Najjednoduchší úver na bývanie

Ak potrebujete na zlepšenie svojho bývania sumu od 2 700 eur do 20 000 eur, stačí úver zabezpečiť vinkuláciou životného poistenia alebo poistením dlžnej sumy priamo pri podaní žiadosti o medziúver. Bývajte po svojom!

Podnikateľka Slovenska 2012 je pekárka

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania vyhlásila najlepšie slovenské podnikateľky roka 2012.

Víťazkou 13. ročníka súťaže Podnikateľka Slovenska sa stala pekárka Lucia Chorenďáková, zakladateľka spoločnosti LK Tatry, s. r. o., z Veľkej Lomnice. Počas slávnostného večera v bratislavskom Café Reduta začiatkom decembra si ocenenie prevzala z rúk manželky prezidenta SR Silvie Gašparovičovej.

„Ak človek chce, všetko sa dá naučiť,“ tvrdí Podnikateľka Slovenska.

Absolútna víťazka súťaže Lucia Chorenďáková vstúpila pred deviatimi rokmi na úplne neznámu pôdu, keď prevzala pekáreň. Ale ako sama hovorí: „Ak človek chce, všetko sa dá naučiť.“ Dnes je v tomto odbore ako doma. Napriek

Ocenené podnikateľky roka 2012

tomu, že táto práca je veľmi ťažká, firma vedená pomocou šikovných rúk a srdca slávi úspechy. Šarmantná víťazka si zo súťaže odniesla kľúče od hlavnej ceny – osobného automobilu Škoda Rapid od spoločnosti Buchbinder. Najlepšou začínajúcou podnikateľkou sa stala Monika Kupcová z Prievidze, ktorá prevádzkuje slovensko-anglické jasle a obľúbený piatkový Nočný hotel pre deti.

Kategóriu Úspešná živnostníčka vyhrala Andrea Michalcová z Piešťan, ktorá podniká v oblasti dovozu a predaja testov potravinovej intolerancie, kde patrí medzi piatich najlepších distribútorov na svete.

NS

Viac informácií na:
www.podnikatelkaslovenska.sk

Výsledky súťaže Podnikateľka Slovenska 2012

Kategória VYNIKAJÚCA PODNIKATEĽKA

- Lucia Chorenďáková, LK Tatry, s. r. o., Veľká Lomnica – pekáreň
- Mária Škubová, Mária Škubová Šperk, Holič – maloobchod a veľkoobchod so šperkami
- Martina Maláková, Elektrik, s. r. o., Bratislava – projekčná a montážna činnosť v elektrotechnike

Kategória ZAČÍNAJÚCA PODNIKATEĽKA

- Monika Kupcová, Funny kid's academy, Prievidza – prevádzkovanie jaslí
- Kristína Ilaszová, FF company, s. r. o., Bratislava – vydavateľská činnosť
- Monika Sebešová, Práčovňa Lavender, Kežmarok – prevádzkovanie čistiarne a práčovne

Kategória ÚSPEŠNÁ ŽIVNOSTNÍČKA

- Andrea Michalcová, Vital Life, Piešťany
- Emília Fojtková, strojové vyšívanie, Lazy pod Makytou
- Lubica Hollá, Penzión Tajch, Nová Baňa

Špeciálna cena poroty

Jana BIELIK, Jana Sport, s. r. o., Bratislava

Optimalizácia daní pred koncom roka

Foriem daňových optimalizácií v medziach platnej daňovej legislatívy je mnoho; každý daňovník má iné konkrétne špecifiká.

Dôležitý je časový horizont – firmy by nemali na svoju optimalizáciu hľadieť iba z krátkodobého hľadiska, ale v kontexte viacerých zdaňovacích období. Príkladom je prerušenie odpisovania dlhodobého hmotného majetku. Je to vhodné, ak má firma z minulosti daňové straty, pri ktorých hrozí, že ich nestihnú umoriť. Prerúšením

odpisovania je možné straty preniesť do budúcich období.

Ďalšou formou optimalizácie je inventúra záväzkov. V súlade s legislatívou by do základu dane mali byť zahrnuté záväzky, od splatnosti ktorých uplynulo aspoň 36 mesiacov. V prípade pohľadávok by mali byť preverené všetky zákonné možnosti tvorby daňovo uznateľných opravných položiek.

Menšie spoločnosti často opomínajú opravné položky. V čase, keď veľa podnikateľov zápasi s platobnou neschopnosťou svojich odberateľov, je to škoda.

V súčasnosti už nie je možné využiť uplatnenie celoročnej výšky daňového odpisu dlhodobého

hmotného majetku. Pri majetku obstaranom v roku 2012 si možno uplatniť iba pomernú časť ročného odpisu. Nadalej však platí zvýhodnené odpisovanie majetku obstarávaného formou finančného prenájmu.

Bežnou formou jednoduchšej optimalizácie sú realizácie platieb niektorých nákladov, akými sú nájomné platené fyzickým osobám, zmluvné pokuty alebo úroky z omeškania, ešte pred koncom roka. Uznatie týchto daňových výdavkov je totiž podmienené ich úhradou. Komplikovanejšie už je prehodnocovanie technologických noriem úbytkov zásob.

TO

Najväčší potenciál je ukrytý v ľuďoch

Spíkri siedmeho Intelektuálneho fóra naznačili návod, ako lepšie využiť svoje danosti.

Manažérske konferencie, ktoré organizuje spoločnosť Sofisol v spolupráci so spoločnosťou M. C. Triton sú zamerané na úspešný rozvoj firiem. Každý rok prinášajú zaujímavé témy v netradičnom spracovaní. Pre siedme pokračovanie Intelektuálneho fóra sa stal myšlienkovým základom celosvetový bestseller „Štyri dohody“ od Dona Miguela Ruiza. Cieľom stretnutia bolo prostredníctvom štyroch jednoznačných téz nájsť návod ako zvýšiť a lepšie využiť vlastný potenciál.

Čím vyššie je manažér v hierarchii, tým väčší pozor si musí dať na neoverené názory.

Na konferencii sa pravidelne zúčastňujú top manažéri úspešných firiem a ani tentoraz to nebolo inak. Aj samotnú riaditeľku spoločnosti Sofisol Máriu Ovčiarkovú však prekvapilo, že pri kapacite priestoru „šitej“ na prihlásený počet účastníkov prišli v deň konania aj ďalší, ktorým sa podarilo nečakane uvoľniť z práce.

Skrotiť slovo a ego

Jedinečnosť podujatia vyplynula aj z výberu rečníkov a ich inšpiratívnych návodov, ako spoznať a zvýšiť svoj vnútorný potenciál a ako ho využiť pre svoj osobný rozvoj. Sprievodcami prvej dohody „Nehrešte slovom“ bol generálny riaditeľ spoločnosti Salve Group Peter Krištofovič a inšpiratívna evanjelická farárka Anna Polcková.

„Neberte nič osobne“ je názov druhej dohody, ktorá vyvolávala otázky i zamyslenia. Vrchná riaditeľka ľudských zdrojov a organizácie poisťovne Generali Slovensko Janka Holubeková a partner poradenskej spoločnosti M. C. Triton Luděk Pfeifer diskutovali o možnosti, miere, ale i vhodnosti dodržiavania tejto dohody.

Otvorená myseľ a usilovná práca

Tretia dohoda „Nevytvárajme si žiadne domnienky“ bola pre člena predstavenstva OTP Banky Slovensko Jozefa Adamova výzvou. Ako tvrdí, domnienky si vytvárame vždy a na ich základe sa rozhodujeme. Dohodu by doplnil o niekoľko odporúčaní. Čím vyššie je manažér vo firemnej hierarchii, tým viac by sa mal podľa neho vyhýbať neovereným názorom a byť ochotný zmeniť pôvodný názor, ak si to vyžaduje situácia. Tretej dohody sa bravúrne zhostil aj poslanec európskeho parlamentu Miroslav Mikolášik, ktorý sa prihovril účastníkom prostredníctvom videoprezentácie.

„Robte všetko najlepšie, ako viete“ je názov poslednej, štvrtej dohody, ktorú pretransformovali

do svojho sveta generálny riaditeľ Michal Štencl a HR riaditeľka Soňa Sodoma Lacuškova zo spoločnosti Sygic, zameranej na vývoj navigačného softvéru. M. Štencl vyzdvihuje v súkromnom aj pracovnom živote úsilie, vytrvalosť a pevnú vôľu. Tie podľa pri zohrávajú dosahovacie ciele najpodstatnejšiu úlohu, pretože aj najlepší nápad vyžaduje „exekúciu“.

Atraktívny obsah, forma aj publikum

Významné osobnosti slovenského firemného a spoločenského života motivovala jedinečná forma realizácie Intelektuálneho fóra k odovzdaniu svojich skúseností a profesionálnych rád.

Úsilie, vytrvalosť a pevná vôľa prekenu podľa M. Štencla zo Sygicu cestu od nápadu k realizácii.

Táto manažérska konferencia sa tak stala platformou pre nové pohľady a inšpirácie pre manažérov a tých ktorí pracujú s ľuďmi. Vďaka za to patrí aj personálno-poradenskej agentúre Sofisol, ktorá si dala za cieľ prinášať kvalifikované riešenia a služby v oblasti riadenia ľudských zdrojov.

CH

Zábezpeku na DPH do roka vrátia

Začínajúci podnikatelia, ktorí sa registrovali za platcu dane z pridanej hodnoty (DPH) a museli zložiť zábezpeku, ju dostanú do roka späť. Stačí, ak počas prvých 12 mesiacov svojej činnosti nebudú mať daňové nedoplatky. Paušálna zábezpeka pre nových žiadateľov o registráciu za platiťelov DPH, ktorí nemajú žiadnu podnikateľskú históriu, je 2000 eur. Za podnikateľov bez histórie sa považujú žiadatelia, ktorí ešte nikdy nepodnikali na vlastné meno, neboli spoločníkmi ani konateľmi a nikdy nevykonávali žiadnu podnikateľskú činnosť.

Zábezpeka nemusí byť platená len v hotovosti na účet. Môže byť uhradená aj formou bankovej záruky bez výhrad. Pri bankovej záruke

v hodnote 2000 eur vznikajú podnikateľovi náklady v približnej výške 20 eur mesačne.

TA

Účtovný softvér vyberajte podľa potrieb

Existujú dva druhy účtovných softvérov: tzv. balíkové, ktoré sa inštalujú do počítača a online softvéry, ktoré fungujú ako webová aplikácia. Online účtovné systémy nevyžadujú vstupnú investíciu, platí sa iba pravidelný poplatok. Pri kúpe balíkového softvéru je síce vyššia počiatočná investícia, avšak dá sa natrafiť na rôzne zľavy. Pre podnikateľov, ktorí často cestujú resp. potrebujú mať stály prístup k účtovným dátam odkiaľkoľvek, je vhodnejší online softvér. Naopak, ak je prioritou užívateľa spoľiehať sa na vlastné zariadenia a vlastné pravidlá pre

zálohovanie dát, lepší je klasický softvér.

Spoločnou črtou oboch typov účtovných systémov je klientska podpora. Oba systémy ponúkajú aj aktualizáciu legislatívnych zmien. Rozdiel spočíva v tom, že pri klasických účtovných systémoch si ich užívateľ musí stiahnuť a nainštalovať, kým v prípade online systémov pracuje už priamo s aktuálnou verziou.

TA

SOPK opäť predstaví prognózu vývoja ekonomiky

Vlastnú predikciu robí Slovenská obchodná a priemyselná komora ako jediná podnikateľská inštitúcia v SR.

V januári 2013 bude SOPK už 16. rok po sebe prezentovať svoju predstavu vývoja ekonomiky a jej dopad na život spoločnosti v nadchádzajúcom roku. „Prijmová časť rozpočtu sa nebude naplňať ani na budúci rok tak, ako si to naplánovalo ministerstvo financií, a to najmä pre daňovú optimalizáciu zo strany firiem,“ avizuje na základe doterajšieho vývoja predseda SOPK Peter Mihók.

Vláda by sa podľa SOPK mala sústreďovať viac na daňové úniky ako na zvyšovanie daní.

Je totiž reálne predpokladať, že v dôsledku zvýšeného daňového zaťaženia sa zvýšia snahy o daňovú optimalizáciu, zmenu domicilu právnických osôb a transfer zisku v spoločnostiach pôsobiacich vo viacerých krajinách. Vláda by sa podľa komory mala viac venovať riešeniu daňových únikov. „Keby sme zlepšili vyberanie daní

Predstavenie makroekonomickej prognózy SOPK v roku 2012

aspoň o 50 percent, nemuseli by sme riešiť ich zvyšovanie,“ myslí si P. Mihók.

Vývoj v podnikateľskom prostredí

Očakávaná na budúci rok nie sú priaznivé. Prispeli k tomu legislatívne zmeny, ktoré budú mať nepriaznivý vplyv na rozvoj podnikania. „Až 68 percent respondentov predpokladá zhoršenie podnikateľského prostredia,“ argumentuje P. Mihók výsledkami prieskumu, ktorý SOPK každoročne na jeseň realizuje medzi svojimi členmi.

Manažéri firiem sa v prieskume vyjadrujú k očakávanému vývoju svojich spoločností z hľadiska ich výkonnosti. Vyjadrujú sa k ukazovateľom, ako je vývoj obratu, príjmy z predaja na domácom trhu, hospodársky výsledok, počet zamestnancov, priemerná mzda, úroveň investícií,

stav zadĺženia a pohľadávok po lehote splatnosti atď.

Podrobnosti – na konferencii

Makroekonomickú prognózu na rok 2013 spolu s výsledkami prieskumu medzi podnikateľmi predstaví SOPK na konferencii 24. januára 2013. Jej hlavnou dimenziou bude reálny pohľad na stav a vývoj ekonomiky, konfrontovaný s pohľadom vlády a Národnej banky Slovenska – nakoľko sa na nej ako prednášajúci tradične zúčastnia aj ich predstavitelia.

Doterajšie ročníky konferencie ukázali, že podnikatelia majú záujem o odborný, komplexný a objektívny pohľad na ekonomiku. Najnovšia makroekonomická prognóza SOPK na rok 2013 bude taká.

BG

Foto: SOPK/TASR

SPP – distribúcia s novým šéfom

Spoločnosť SPP – distribúcia má od 1. decembra nového generálneho riaditeľa Martina Hollého. Pôsobil ako senior auditor v spoločnosti Arthur Andersen; v roku 2003 nastúpil do funkcie ekonomického riaditeľa do spoločnosti Nafta, kde sa výrazne podieľal na reštrukturalizácii firmy. IZ

ktorú odkúpil Unilever. VK

Zmena na čele Osramu v SR

Unilever pre ČR a SR povedie Rumun

Florin Trandafirescu z Rumunska sa stal novým generálnym riaditeľom spoločnosti Unilever v Českej republike a na Slovensku. Doterajší obchodný riaditeľ spoločnosti v ČR a SR Ľubomír Bratko prešiel do funkcie country manažera a obchodného riaditeľa pre Slovensko.

F. Trandafirescu nastúpil po päťročnej skúsenosti v spoločnosti Siemens v roku 1997 do Nileveru, kde zastával funkcie v oblasti dodávateľsko-odberateľského reťazca. Od roku 2008 bol šéfom ruskej spoločnosti na výrobu zmrzliny Inmarko, VK

R. Slobodník pôsobí v Osrame od roku 2000. Prešiel viacerými funkciami a v roku 2007 sa stal riaditeľom pre obchod, marketing a logistiku. Ako generálny riaditeľ má na starosti výrobný závod v Nových Zámkoch a obchodné aktivity. DG

Generálny riaditeľ SAP Slovensko

Novým generálnym riaditeľom SAP Slovensko sa stal Roman Knap. V spoločnosti pôsobí od roku 2008 ako člen vedenia pre strednú a východnú Európu zodpovedný za partnerskú stratégiu. Predtým pôsobil v manažerských funkciách v spoločnostiach Oracle a KPMG Consulting. SŠ

Súťaž Ekolamp: Myslite ekologicky!

Pomôžte pri likvidácii použitých žiaroviek a môžete vyhrať najnovší iPad.

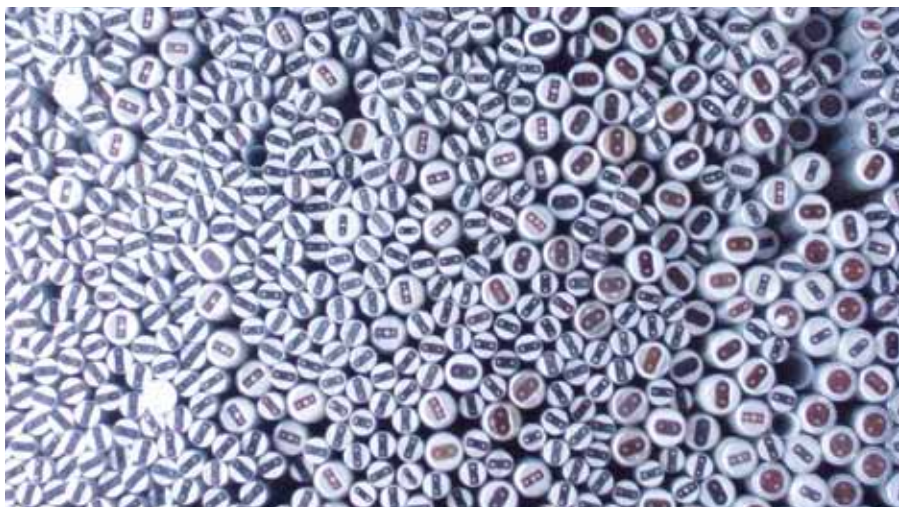
Úsporné žiarivky šetria až 80 percent elektrickej energie a vydržia aj 15-krát dlhšie ako bežné žiarovky. Významne tak odbreňujú životné prostredie, keď však doslúžia, stáva sa z nich nebezpečný odpad. Žiarivky totiž obsahujú zopár miligramov ortuti, a preto nepatria do bežného komunálneho odpadu. Ak viete, kam s nimi, môžete získať nový iPad a množstvo ďalších cien.

Podrobnosti súťaže

Združenie Ekolamp Slovakia organizuje súťaž zameranú na ekologické nakladanie so starými svetelnými zdrojmi. Jej účelom je podpora spätného zberu nefunkčných svetelných zdrojov (žiaroviek) na miestach predaja. Celoslovenská spotrebiteľská súťaž o najnovší iPad a 50 ďalších cien prebieha od 1. septembra do 31. decembra 2012. Zúčastniť sa jej môže každá osoba s trvalým alebo prechodným pobytom v SR, ktorá má viac ako 15 rokov.

Súťaž o iPad a 50 ďalších cien sa končí 31. 12. 2012, žrebovanie bude 22. 1. 2013.

Do súťaže sa môžete zapojiť dvoma spôsobmi:
1. Do predajne vrátite starú opotrebovanú žiarivku a zároveň si zakúpite novú. Pri pokladni získate súťažný kupón s 8-miestnym kódom. Po zadaní kódu do online formulára na www.myslietekologickysaoplati.sk

Zber použitých žiaroviek

- a vyplnení potrebných údajov budete zaradení do žrebovania. Doklad o kúpe novej žiarivky si uschovajte, v prípade vyžrebovania ho budete potrebovať pri overení nároku na výhru. Týmto spôsobom sa môžete do súťaže zapojiť, koľkokrát chcete.
2. Na webovej stránke www.myslietekologickysaoplati.sk správne vyplníte online vedomostný kvíz a potrebné údaje. Aj do online kvízu sa každá osoba môže zapojiť neobmedzene veľa krát.

Zapojte sa tak, že odovzdáte starú žiarivku a kúpite si novú alebo vyplníte vedomostný kvíz.

Žrebovanie sa uskutoční za účasti notára 22. 1. 2013. Výsledky nájdete deň po žrebovaní na www.myslietekologickysaoplati.sk. Každý

výherca sa zároveň telefonicky alebo prostredníctvom e-mailu dozvie, kedy a ako si bude môcť prevziať cenu.

O Ekolampe

Ekolamp Slovakia je nezisková organizácia, ktorá od roku 2005 pôsobí v oblasti nakladania s elektroodpadom. Pomocou svojich zmluvných partnerov koordinuje a zabezpečuje zber a recykláciu nefunkčných a vyhorených svetelných zdrojov i svietidiel. Poskytuje možnosť bezplatného separovaného zberu pre všetkých konečných užívateľov, ponúka spoluprácu zberným dvorom pri separovanom zbere elektroodpadu a obchodom pri spätnom odbere použitých elektrozariadení kategórie č. 5. Zároveň bezplatne poskytuje zberné kontajnery a nádoby na separovaný zber nefunkčných svetelných zdrojov a následne zabezpečuje ich odvoz.

Viac na www.ekolamp.sk.

PR

Foto: Ekolamp

Odklad daňového priznania sa obmedzí

Na Slovensku sa má obmedziť možnosť posunúť termín odovzdania daňového priznania. Vyplýva to z pozmeňovacieho návrhu k novele zákona o dani z príjmov, ktoré pripravilo Ministerstvo financií SR. Upravujú sa ním pravidlá podávania daňových priznaní už za rok 2012. Ministerstvo navrhuje, aby daňové subjekty nemali možnosť predĺžiť si lehotu na podanie daňového priznania o 3 až 6 mesiacov na základe vlastného rozhodnutia. Môže sa to stať len za predpokladu, že súčasťou daňového priznania sú aj príjmy zo zahraničia v objeme minimálne

20 % zdaniteľných príjmov daňovníka. Úprava by mala znamenať prínos aj v oblasti financovania samospráv a je súčasťou opatrení, ktoré majú pomôcť pri riešení súčasných problémov regionálnej a miestnej samosprávy. Sprísnenie pravidiel pre odklad daňových priznaní má tiež priniesť akumuláciu výberu daní v kratšom časovom horizonte. O predĺženie lehoty na podanie daňového priznania totiž vlni požiadalo viac ako 95 000 daňovníkov. Väčšina daňových subjektov však oznámenia o odklade nezasiela daňovým úradom z dôvodu neskoršieho platenia dane, ale so zámerom rozložiť uzávierkové práce na časovo primeranejšie obdobie.

TA

Inteligentné stráženie spotreby energií v dome

Náklady na teplo, elektrinu, plyn a vodu predstavujú nemalé položky. Je dobre, ak ich v byte vieme sledovať a ustrážiť – a môže to platiť aj pre úspory vo firme.

Napriek tomu, že sa energie snažíme využívať čo najefektívnejšie, pohľad na vyúčtovanie nás veľakrát nemilo prekvapí. Možno ste skúsili už mnoho tipov a trikov na úsporu energií, lenže bez úspechu. Žiarovky ste vymenili za úsporné LED žiarovky. V domácnosti pri sporáku dopredu rozmýšľate, čo na ktorú platničku postavíte, aby ste spotrebovali čo najmenej energie. Pravidelne odmrazujete chladničku, pred kúpaním dávate prednosť sprche, neprepínate práčku, v zime namiesto kúrenia pusteného na maximum si obujete teplé ponožky. Zhasínate zbytočne rozsvietené svetlá.

Úsporu energií dosiahnete iba vtedy, ak máte pravidelné a presné informácie o ich spotrebe.

Jednoducho, robíte, čo môžete, aby ste s energiami nakladali hospodárne, ale neviete, či sa vám to naozaj darí. Až kým nepríde ročné vyúčtovanie.

Nechýba vám prehľad?

Úsporu energií dosiahnete iba vtedy, ak máte pravidelné a presné informácie o ich spotrebe. Určite nestačí, keď raz za rok dostanete

vyúčtovanie od dodávateľa tepla, elektriny, vody či plynu. Darmo v nich máte rozpísané jednotlivé položky, nedozviete sa z nich, v ktorých konkrétnych situáciách, dňoch alebo obdobiach sa s energiami zbytočne plytvalo.

Preto neviete urobiť opatrenia, ktoré by nadmernej spotrebe zamedzili. Žiaľ, aj keď máte na všetko merače, nemáte prehľad. Neviete, či skutočne funguje trik s nepredhrievaním rúry pred pečením a či naozaj pomohlo, že ste si v sprche namontovali novú batériu. O podozrení, že sused má v zime teplo na váš úkor, ani nehovoriac.

Informácie nad zlato

Čo vám zostáva? Odpisovať čísla z meračov vody po každom spláchnutí záchoda, sprche a umytí riadu? Zaznamenávať zmenu stavu elektromeru a plynomeru každé dve hodiny? To by bolo veľmi náročné riešenie. Kto chce mať presné údaje o tom, koľko energií kedy spotrebúva, môže využiť moderné elektronické systémy, ktoré všetky tieto údaje zaznamenajú a vy si ich môžete pozrieť nielen raz za rok, ale kedykoľvek potrebujete.

Stačí mať počítač alebo mobil, ani nemusíte byť doma. Okrem toho, že nové technológie sledujú spotrebu, dokážu aj mnoho iných užitočných vecí. Napríklad upozorní na poruchu v meraní alebo na vodovodnom potrubí či zaznamená spotrebu tepla pre každú miestnosť zvlášť. Vďaka tomu je možné spravodlivo rozúčtovať náklady na energie a užívateľ bytu môže svoju spotrebu sledovať kedykoľvek. Doteraz sa tieto systémy využívali najmä ako pomôcka pri znižovaní energetickej náročnosti budov a stavieb. Dnes sú dostupné aj pre

moderných správcoch a samotných obyvateľov bytoviek.

Preto žiadajte od správcu domu, aby bolo meranie spotreby energií nastavené tak, že sa vždy dozviete, koľko ste čoho minuli. Keď niečo fungovalo 40 rokov, neznamená to, že je to dnes zákonite zlé, ale určite je to zastarané, menej presné a menej spoľahlivé ako moderné riešenia.

Matúš Izakovič, ESM-Yzamer
Ilustračné foto: Trumpeter

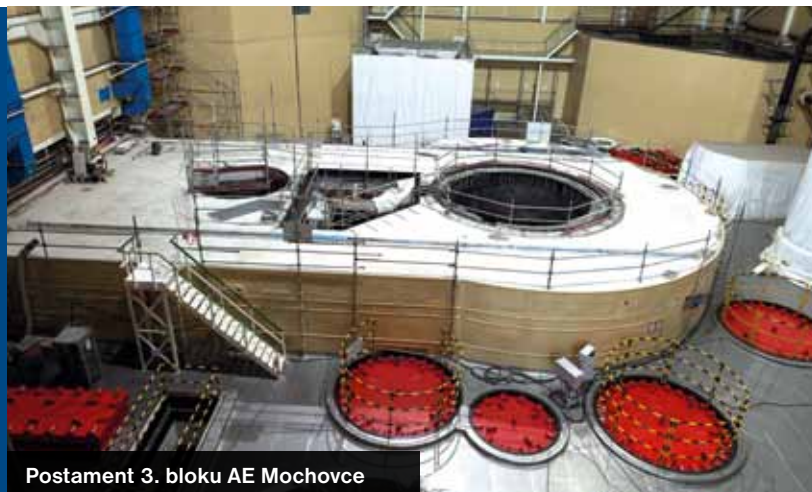
GW121217

Výstavba Mochoviec napreduje

Slovenské elektrárne, člen skupiny Enel, ukončili dôležité práce na 3. a 4. bloku Elektrárne Mochovce – betonáž postamentu reaktora 3. bloku a montáž 400 kV elektrickej rozvodne. Postament je vyvýšenou hranicou kontajneru, ktorý chráni šachtu reaktora a bazény skladovania paliva v reaktorovej sále. Na postamente bude osadený zavážací stroj, ktorý vykonáva všetky manipulácie s palivom.

Vonkajšia 400-kilovoltová elektrická rozvodňa sa nachádza pred strojovňou elektrárne. Ide o časť zariadenia, ktoré bude prepájať 3. blok AE Mochovce s Elektrizáčnou sústavou SR. Komponenty, ktoré sa inštalujú na nových blokoch, spĺňajú a v niektorých prípadoch prekračujú najnovšie medzinárodné štandardy pre jadrové technológie.

JB

Postament 3. bloku AE Mochovce

VSE je na svojom trhu stále dominantný hráč

S obchodným riaditeľom VSE Miroslavom Kullom o súčasnom postavení firmy.

● **VSE je súčasťou koncernu RWE; pripomeňte si, o koho ide.**

Medzinárodný koncern RWE patrí medzi päť najväčších energetických skupín v Európe. Na Slovensku predáva elektrickú energiu i zemný plyn. Stojí za spoločnosťou Východoslovenská energetika (VSE) a dodávateľom zemného plynu RWE Gas Slovensko.

● **Ako vníma tento zahraničný investor slovenský trh?**

RWE považuje Slovensko, ako aj celú strednú a východnú Európu za perspektívne trhy. Je spokojný s trhovým prostredím a svojou pozíciou. K ešte väčšej atraktivite trhu by pomohla stabilizácia právneho a regulačného rámca, teda deregulácia alebo stabilita regulácie na viac rokov dopredu.

● **Aké je aktuálne postavenie VSE na trhu?**

V podmienkach pokračujúcej liberalizácie musíme prekonávať ponuky domácich i zahraničných firiem. Som rád, že zákazníci sú so službami VSE spokojní a darí sa nám udržiavať postavenie dominantného hráča na našom distribučnom území. Máme takmer 600-tisíc zákazníkov vo všetkých segmentoch.

● **Aké výhody poskytujete v porovnaní s ostatnými dodávateľmi?**

Prispôbujeme sa zákazníkom. Poskytujeme im odborné poradenstvo v oblasti šetrenia elektrinou. Máme najširšiu sieť zákaznických kancelárií na východnom Slovensku spomedzi všetkých dodávateľov energií. Z doplnkových služieb pre domácnosti môžeme spomenúť našu novú Kartu výhod. Firemným zákazníkom poskytujeme atraktívne zmluvné podmienky. Navyše, v spolupráci s RWE Gas Slovensko vieme všetkým zákazníkom zabezpečiť dodávku plynu.

● **Tradiční dodávateľia sú zvyčajne drahší ako alternatívni. Prečo?**

Myslím si, že sa to postupne vyrovnáva. Konkurenčné prostredie v krajine sa rozvíja

a tradiční aj alternatívni dodávateľia musia bojovať o svojich zákazníkov a ponúkať

výhodné produkty. Aj VSE ponúka zákazníkom zvýhodnený produkt Úspora. Ak aj ostávajú tradiční dodávateľia o niečo drahší, je to vyvážené ďalšími službami – zákaznicke kancelárie, poradenské služby a pod.

● **Aké budú ceny elektriny v roku 2013?**

Priemerne cena za dodávku pre zákazníkov z radov domácností poklesne o 8 %. Tento vývoj zohľadňuje pohyb cien na medzinárodných burzách.

● **Prezradte nám niečo o ďalších plánoch VSE.**

V roku 2012 bolo pre nás kľúčové udržať si dôveru zákazníkov a bude to tak aj v ďalších rokoch. Veríme, že vďaka novým zvýhodneným produktom a kvalitným doplnkovým službám si udržíme našu pozíciu na trhu s energiami.

Miroslav Kulla

KS

VYUŽITE KVALITNÉ ENERGETICKÉ SLUŽBY OD VSE

Tradičný a spoľahlivý dodávateľ elektriny vám prináša:

- stabilné a výhodné ceny produktov i na viacročné obdobie,
- komplexné energetické poradenstvo,
- analýzu a optimálne nastavenie taríf a produktov.

Znížte si čo najskôr náklady na elektrinu.

Kontaktujte nás na Linke VSE 0850 123 333 alebo na info@vse.sk.

Informácie verzus energia

Čo ponúknu nové procesory a servery pre rozvoj firemnej IT infraštruktúry

„Každé dva dni vyprodukuje toľko informácií, koľko ich bolo vytvorených od vzniku civilizácie po rok 2005,“ konštatoval bývalý šéf spoločnosti Google Eric Schmidt.

Hoci to znie neuveriteľne, je to pravda. A za zmienku stojí tiež číslo 1,8 zetabajtu vyjadrujúce objem dát, ktoré boli vytvorené počas roka 2011. Jednotka zetabajt, ktorá možno nie je všeobecne známa, predstavuje počet bajtov vyjadrený jednotkou s 21 nulami. Na raste objemu informácií sa dnes podieľa aj trend vyjadrený skratkou BYOD – Bring Your

Own Device. Ide o používanie vlastného koncového zariadenia na prácu. Informácie vo veľkej miere generujú a konzumujú používatelia smartfónov, tabletov, notebookov a ďalších podobných zariadení. Prakticky každý človek z IT biznisu má pri sebe aspoň jedno také zariadenie, mnohí však aj niekoľko.

Vaše smartfóny a tablety – náš ďalší server

Naša spoločnosť Intel má z tohto trendu, samozrejme, radosť a dobrý pocit. Čo to však vo finále znamená? Okrem iného potrebu inštalovať niekde na každých 600 „múdрых“ telefónov jeden nový server – aby sa zvládli dáta, ktoré tie telefóny vygenerujú. Podobne, aj 122 tabletov znamená potrebu jedného nového servera. S tým, ako rastie množstvo zariadení, s ktorými dnes pracujeme alebo konzumujeme obsah, teda rastie aj počet serverov, ktoré treba inštalovať niekde v infraštruktúre. A rast počtu serverov si vyžiada, aby dátové centrá prešli zásadnou obmenou.

Post-PC a superinternetová éra

Internet stále zásadne mení spôsob, akým žijeme a pracujeme – a bude naše životy ďalej meniť aj v budúcnosti. Bude doň vstupovať čoraz viac používateľov – podľa našich odhadov sa prírastok celej miliardy dosiahne v roku 2015. Na internet budeme vstupovať z väčšej plejády zariadení – k štandardným PC a notebookom pribúdajú ultrabooky, tablety, smartfóny a iné zariadenia. V roku 2015 ich bude dovedna okolo 15 miliárd a premávka, ktorú vygenerujú, nebude rozhodne malá. Toto podľa nášho názoru definuje post-PC éru. Neznamená to, že PC sa blíži k svojmu zániku, ale na internet bude pripojených oveľa viac iných zariadení, a to nielen ultrabookov, tabletov či smartfónov, ale aj

televízory a ďalšie zariadenia v domácnosti. Napríklad chladnička, v ktorej keď sa minie trebárs jogurt, tak vám ho sama znovu objedná.

Odkaz manažérom: rozmaznávajte si IT úsek

Pre spoločnosti ako Intel, ale aj pre ostatné IT spoločnosti znamená tento vývoj významnú príležitosť. Pravdepodobne zmení charakter úloh tých ľudí, ktorí sa starajú o infraštruktúru. Úlohou IT už nebude len podporovať biznis, ale reálne ten biznis robiť. Napríklad, bez IT by

Na každých 600 nových smartfónov alebo 122 tabletov treba niekde inštalovať ďalší server.

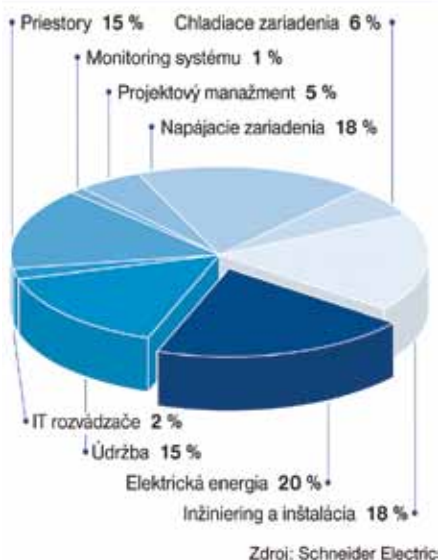
nefungoval a neexistoval e-commerce. Ak vo firme nebude efektívne a spoľahlivo fungovať IT, môže to znamenať koniec jej podnikania. Dobrý výsledok môže firma dosiahnuť iba s kvalitnou IT infraštruktúrou.

Z trhu prichádzajú do IT oddelení firiem spätné väzby v zmysle: ekonomická situácia nie je ideálna, preto odložíme tú alebo onú investíciu. Dovolím si však povedať: nech je doba akákoľvek ťažká, nedá sa ňou prešetriť. Nemožno prestať sledovať trendy a investovať do modernizácie infraštruktúry.

IT skok pre ľudstvo

Pozrime sa na vývoj v brandži z pohľadu, ktorý je nám blízky – procesory a od nich odvodená infraštruktúra zaznamenali za ostatných päť rokov obrovský pokrok. Pomer výkonu k spotrebovanej energii sa za toto obdobie zväčšil 20-násobne. Energetická efektívnosť nových serverov je preto úplne niekde inde ako energetická

Štruktúra nákladov na dátové centrum

efektivita serverov a infraštruktúry 5 – 6 rokov starých. V stave nečinnosti majú dnešné procesory polovičnú spotrebu. Nie je to celkom docenený údaj, ale my zo štatistik vieme, že mnoho serverov vo veľkých spoločnostiach nie je plne využitých, prípadne ich držia ako rezervu. Mať zariadenie s polovičnou spotrebou môže v takej situácii znamenať výrazne nižší účet za elektrinu.

Menšie serverovne, väčší cloud

Nové procesory môžu vďaka svojmu výkonu ponúknuť možnosť konsolidácie infraštruktúry. Ak zostaneme pri päťročnom porovnaní, tak dnes pätnásť serverov starých 5 rokov môžete bez problémov nahradiť jedným, ktorý vám poskytne rovnaký výkon. Znamená to úspory z organizačného a priestorového hľadiska.

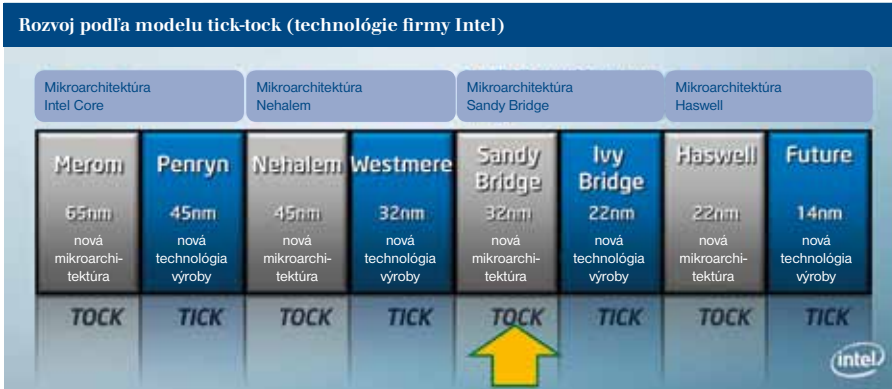
Na svete je 30 miliónov serverov, o 10 rokov to bude štvornásobok.

Dátové centrá sa dnes reálne menia – konsolidujú sa, systémy sa výrazne virtualizujú. Každý správca už pochopil, že toto je spôsob, ako server efektívne vyťažiť a pritom znížiť náklady. Výkon procesorov to dnes umožňuje, samozrejme, pri zachovaní bezpečnostných funkcií, integrovaných na hardvérovej úrovni.

V budúcnosti sa IT bude brať viac ako služba. Už dnes sa stretávame so spoločnosťami, ktoré vytvárajú privátne cloudy, a myslím si, že nebude trvať dlho a budú nasledovať verejné cloudy. Rovnako sú už skutočnosťou aj poskytovatelia infraštruktúry ako služby. V konečnom dôsledku to znamená výrazne jednoduchšie prostredie s lacnejšou správou, menším množstvom konfigurácií, káblov, serverov.

Výzvy blízkej budúcnosti pre dátové centrá

Akým výzvam dnes čelia prevádzkovatelia dátových centier? Jednou z nich je odozva, resp.

produktivita používateľov, ktorí vstupujú do infraštruktúry a využívajú serverový výpočtový výkon. Dosaiahnutie zhody medzi biznisom a IT bude kľúčovou výzvou pre ďalšie tri roky. Čas nasadenia nových serverov sa musí skrátiť z mesiacov a týždňov na dni alebo, ideálne, hodiny.

Veľkou výzvou sú energetické náklady. Podľa IDC sa náklady na spotrebu alebo chladenie v roku 2011 rovnali investíciám do novej infraštruktúry. Prítom počet serverov, ktorých je v súčasnosti na svete inštalovaných asi 30 miliónov, sa bude musieť počas najbližších 10 rokov zvýšiť štvornásobne.

Pokiaľ ide o kapacitu dátových centier, podľa spoločnosti InfoWorld tvrdí asi 42 % ich prevádzkovateľov, že v priebehu budúcich 12 až 24 mesiacov pocítia nedostatok elektrickej energie, a 39 % si myslí, že v rovnakom období nebudú pre ne schopní zabezpečiť dostatočné chladenie.

Zväzťte investíciu, možno ňou ušetríte

Ďalšia výzva vyplýva z veľmi známych okolností, ktoré vedú k tlaku manažmentov na znižovanie celkových ekonomických nákladov. Štatistiky hovoria, že dnes na jeden dolár investovaný do novej infraštruktúry pripadá osem dolárov na prevádzku tej starej. Až 75 % rozpočtu na IT sa miňa na udržanie existujúcej infraštruktúry v chode. Preto je pre každú firmu užitočné

urobiť si kalkuláciu nákladov a návratnosti prípadnej investície do novej IT infraštruktúry. Ak pri dnešnom neustálom zvyšovaní počtu serverov nebudeme nahradzovať staré servery novými, tak celkové náklady na ich prevádzku budú zbytočne narastať.

Procesory 21. storočia

Väčšina ľudí z brandže pozná Moorov zákon, podľa ktorého sa každých 18 mesiacov zdvojnásobuje počet tranzistorov v procesoroch, a tým sa násobí aj ich výpočtový výkon. Súčasne s tým sa znižuje jednotková energetická spotreba (to už nepovedal Gordon Moore, ale platí to tiež). Týmto pravidlom sa riadi aj Intel pri riadení spôsobu, akým postupne prináša na trh nové procesorové technológie a procesorové rady. Uplatňuje pritom tzv. model tick-tock. Podľa tohto modelu jeden rok prichádza na trh nová mikroprocesorová architektúra a ďalší rok sa táto mikroarchitektúra „preklápa“ na nový výrobný proces. Dnes sa nachádzame v období,

Procesory: pomer výkon/energia sa za 5 rokov zvýšil 20-násobne; spotreba v stand-by je polovičná.

keď na trh prišla nová mikroarchitektúra Sandy Bridge a onedlho prejde na nový výrobný proces, ktorý charakterizuje základné rozlíšenie 22 nanometrov.

Tento údaj je zaujímavý aj sám osebe, ale povedzme si, ako to pomôže používateľom. Z pohľadu niekoľkých posledných rokov tento fakt znamená, že nové osemjadrové procesory Xeon E5 postavené na mikroarchitektúre Sandy Bridge predstavujú až stonásobné zvýšenie výkonu v porovnaní s procesormi z roku 2000. Samozrejme, s tým súvisí podobné jednotkové zníženie energetickej spotreby.

Petr Ulvr,

Business Development Manager, Intel
(Z prednášky na Cisco Expo, október 2012)

Obrázky: Intel, TASR

Čo dokážu špičkové redakčné systémy

Jednoduchá a flexibilná správa obsahu webovej stránky

Kvalitné CMS ponúkajú administrátorské rozhranie totožné s výsledným vzhľadom stránky alebo prispôsobenie obsahu rôznym obrazovkám.

Ak potrebujeme častejšie meniť a aktualizovať informácie na našich webových stránkach, najlepším nástrojom je pre nás kvalitný CMS. Skratka CMS pochádza z anglického termínu Content Management System. Označuje redakčné systémy vyvinuté pre jednoduchú a pohodlnú správu webového obsahu.

Čo má byť na modernej webstránke

Webové prezentácie vo väčšine prípadov potrebujú aktualizovať obsah, aby si udržali aktuálnosť svojich informácií a záujem návštevníkov. Za informácie považujeme text, obrázky, tabuľky, komentáre alebo multimediálny obsah, ku ktorému môžu pristupovať alebo ho upravovať rôzne oprávnené osoby.

V súčasnosti musíme pristupovať k tvorbe internetovej prezentácie obzvlášť pozorne. Okrem základných informácií by mala obsahovať aj kvalitnú obsahovú časť, ktorá reprezentuje aktivity spoločnosti, vytvára imidž a napomáha dôveryhodnosti, podporuje marketingovú a obchodnú činnosť. Dôležité je využitie multimediálneho obsahu, rady a tipy, pravidelné zverejňovanie a odosielanie noviniek, možnosť zabezpečiť časť stránky prístupovým heslom alebo vytvorenie kvalitného blogu.

Vidíte rovno výsledok

Existuje množstvo CMS systémov, ktoré sa líšia svojimi možnosťami. K predchodcom redakčných systémov patria jednoduché administrátorské rozhrania pre vkladanie noviniek a aktualít. Zložitejšie CMS editory umožňujú vkladanie obrázkov, textov a tabuliek do určených kategórií a úpravu všetkých textov. K vrcholu sa zaraďujú redakčné systémy, ktoré využívajú WYSIWYG editor (What You See Is What You Get). Umožňujú upravovať stránky presne v takom pohľade, aký majú aj návštevníci webových stránok. Aj tu však treba rozlišovať, ktorý CMS nástroj obsahuje skutočný WYSIWYG editor, tak ako jeden z najvyšších systémov na našom

trhu – Synapso. V súčasnosti existuje aj množstvo voľne dostupných redakčných systémov, ktoré ponúkajú širokú škálu funkcionalít. Ich primárnym nedostatkom je, že nepodporujú komplexný WYSIWYG prístup (hoci často tento pojem používajú, realita je od skutočného WYSIWYG prístupu na mile vzdialená).

Synapso umožňuje režim administrácie, ktorý je totožný s pohľadom, aký má návštevník webu. Administrátor môže priamo premiestňovať texty, obrázky a komponenty alebo ich zväčšovať, zmenšovať a zamieňať tak, že v každom momente presne vidí, ako bude výsledná stránka vyzerať. Označuje sa to ako koncept pixel perfect preview. Taký koncept ušetrí administrátorom stránky množstvo času, pretože už nepotrebujú prepínať medzi editovaním a náhľadom a kontrolovať tak výsledný efekt. Používatelia dokážu systém ovládať intuitívne, bez potrebného školenia.

Vlastnosti kvalitného systému

Okrem administrátorského prístupu ovplyvňujú kvalitu redakčného systému:

- výkon a rýchlosť spracovania požiadaviek,
- moderný prístup – systém by sa mal jednoducho ovládať nielen na všetkých majoritných prehliadačoch, ale aj na mobilných zariadeniach a tabletoch,
- použiteľnosť – systém by mal ponúkať riešenie, ktoré je podporované širokým množstvom cieľových zariadení,
- schopnosť podporovať a upravovať SEO parametre (Search Engine Optimization).

Najkvalitnejšie systémy podporujú určité funkcie aj v móde bez internetového pripojenia (s využitím local storage prehliadača), pričom synchronizácia údajov prebehne po opätovnom pripojení na internet. O hotovú prácu tak neprídeme ani pri nečakanom odpojení internetu a môžeme pracovať aj tam, kde internetové pripojenie nie je dostupné.

Prispôsobenie rôznym zariadeniam

Nemenej dôležitým faktorom ostáva podpora pre responzívny dizajn. Tento koncept je pomerne nový a množstvo CMS systémov nemá ešte koncepčne vyspelé riešenie na správu rôznych (responzívnych) pohľadov na stránku. Kvalitný CMS systém ponúka náhľady stránok pre jednotlivé zariadenia (desktop, mobil, tablet...) a umožňuje prispôbiť obsah stránky špecificky pre daný pohľad – napríklad ak vo verzii pre mobil má byť niektorý text skratený, dá sa to jednoducho nastaviť. Synapso ako jediný nástroj na svete ponúka možnosť zobrazovať a prispôbovať stránku pre mobilné zariadenia a tablety.

Rotatóry, galérie a obrázky sa veľkosťou prispôbujú zobrazovaciemu zariadeniu a šetria tým aj šírku prenosového pásma, čo môže byť na mobilných zariadeniach najdôležitejšie kritérium pre správne a rýchle zobrazenie stránky. Administrátor získava možnosť kontroly obsahu a výsledného efektu na všetkých dostupných platformách z jedného miesta.

**Vladimír Jóri, sales manager
Seges, s. r. o.**

Internet sa stal životnou potrebou

Pomer ceny a rýchlosti pripojenia je čoraz výhodnejší

Denne pri ňom strávime celé hodiny; hľadáme na ňom informácie a komunikujeme; v e-shopoch minieme desiatky eur.

Internet dnešní spotrebiteľia nepovažujú za prémiovú službu, ale za životnú potrebu. Podľa globálnych prieskumov spoločnosti Cisco každý tretí mladý človek vníma internet ako existenčný zdroj podobne ako vodu, potravu či strechu nad hlavou.

Takému postoju pomáha technologický pokrok a rozvoj modernej sieťovej infraštruktúry. Pozitívny vývoj cien a rýchlosti internetu badať aj na Slovensku. Najmä vďaka rozmachu optického internetu možno v posledných rokoch sledovať trend neustáleho znižovania ceny prenosovej download rýchlosti za Mb/s.

Zláčňovanie internetu je globálny trend, čo potvrdzuje aj správa Medzinárodnej telekomunikačnej únie (ITU) z roku 2011, ktorá sledovala vývoj cien pripojenia v 165 krajinách na svete. Výsledky štúdie poukázali aj na paradox, že ceny internetu najviac klesajú tam, kde je dostupný najrýchlejší internet. V niektorých rozvojových krajinách sa však internet stále považuje za luxus.

Očakávanie vyšších rýchlostí

Podľa riaditeľa divízie stratégie a rozvoja spoločnosti SWAN Martina Mosného možno

očakávať, že rýchlosť internetu na Slovensku i vo svete bude naďalej rásť. Prispejú k tomu najmä nové služby poskytovateľov obsahu, ktoré si vyžadujú čoraz silnejšiu infraštruktúru. Začína narastať tlak zo strany poskytovateľov obsahu a služieb, ktorí vyžadujú od sietí, aby boli rýchlejšie a s väčšou kapacitou.

Zákazníci takéto služby chcú, ale nie sú ochotní platiť viac peňazí za pripojenie. Niekde uprostred sú samotní operátori, od ktorých sa očakáva, že nové siete vybudujú. Na to však potrebujú investície. Ceny za internet preto v blízkej budúcnosti výrazne klesať nebudú, aj keď pomer rýchlosti internetu/cena paušálu môže byť s uvedením nových technológií opäť výhodnejší.

Slováci na internete

A ako trávia čas na internete jeho slovenskí používatelia? Na to sa zameriaval prieskum, ktorý v novembri uskutočnil na svojich stránkach portál Pricemania.sk. Trval dva týždne a zapojilo sa doň 4 102 používateľov internetu.

Ako vyplynulo, 43 % respondentov strávi na internete 1 – 3 hodiny denne, 4,7 % opýtaných surfuje denne viac ako 10 hodín a 2 % používa internet viac ako 12 hodín. Najviac ľudí sa na internet pripája z notebooku. Robí tak 58 % opýtaných, 34 % na to využíva desktop. Jedno percento respondentov sa pripája z tabletu. Prostredníctvom mobilného telefónu sa pripája 7 % používateľov.

Na otázku „Čo hľadáte na internete?“, prekvapivo množstvo respondentov (19 %) odpovedalo, že informácie o produktoch

a nákupe. Bolo to o 7 bodov viac než respondentov, ktorí preferujú zábavu. Najviac z respondentov, až 40 %, internet používa na vyhľadávanie všeobecných informácií. Pomerne vysoké číslo, 29 % opýtaných, internet používa na komunikovanie.

Správanie pri online nákupech

Medzi zákazníkmi online predajní nebol markantný rozdiel v rámci pohlaví. Mužov nakupujúcich cez internet je len o 3,2 % viac ako žien. Až 78,4 % opýtaných minie na internete do 100 eur mesačne. Iba 0,3 % Slovákov minie viac, ako je mesačný priemerný plat, až 600 eur. Až 77,1 % sa snaží pri nákupech ušetriť pomocou portálov na porovnávanie cien. Cena ako hlavný dôvod nákupu je rozhodujúca najmä v Bratislavskom kraji. Porovnávače cien ľudia najmenej využívajú v Žilinskom kraji. Vo všeobecnosti sa však Slováci pri nákupe rozhodujú na základe ceny – ako hlavné kritérium výberu e-shopu ju uviedlo až 68 % respondentov. Na 2. mieste sa umiestnila pohodlnosť nákupu (19,6 %) a nasledovala širšia ponuka (8,5 %). Prekvapivo málo, len 2,4 %, opýtaných preferuje možnosť rýchleho dodania a 1,4 % považuje za dôležitú možnosť platby cez internet.

TA/MB

Ilustračné foto: SXC

Čo sa vyhľadáva v slovenskom Googli

Rebríčky najvyhľadávanejších slov vo vyhľadávачi Google každoročne odhaľujú, čím spoločnosť v konkrétnej krajine žila. Trendy určujú najmä výrazy, ktoré najviac postúpili oproti minulému roku, takzvaní skokani. O čo sa teda najviac zaujímali Slováci? Najsilnejším tohtoročným trendom na Slovensku je jednoznačne online televízny obsah, pričom najobľúbenejšie sú reality šou. Novinkou sú mladé mamičky, ktoré intenzívne vyhľadávali informácie súvisiace s materstvom, a zvýšil sa aj záujem o informácie súvisiace s parlamentnými voľbami.

WorkCentre 6605

WorkCentre pre MSP

Multifunkčné zariadenie WorkCentre 6605 od spoločnosti Xerox je určené predovšetkým pre malé a stredné firmy. Nezaberie veľa priestoru, takže sa vojde aj do malej kancelárie.

Integrované technológie pre správu farieb, ako napríklad kalibrovaná simulácia farieb Pantone alebo originálny Adobe PostScript 3, umožňujú tvorbu marketingových dokumentov s profesionálnym vzhľadom. Vďaka bezolejovému EA toneru a špeciálnemu foto režimu vyniknú obrázky aj grafika v bohatých, prirodzených farbách i na bežnom alebo recyklovanom papieri.

Výhodou je aj jednoduchá práca s informáciami. Skenované dokumenty môžu byť automaticky presmerované do e-mailu, adresára na webe alebo na pripojený USB disk. Nadštandardné je aj zabezpečenie dokumentov pred neoprávneným prístupom.

XB

Smartfóny s extra kvalitným zvukom

Spoločnosť Sony Mobile Communications predstavila nový rad smartfónov – Xperia E. Na trhu sa objaví v prvom štvrtroku 2013. Vo verzii s dvoma SIM kartami môže používateľ jedným dotykom prepínať medzi operátormi. Aplikácia využitia dát optimalizuje spotrebu batérie. Keď je obrazovka niekoľko minút v režime spánku, Wi-Fi a dátový prenos sa vypnú a väčšina aplikácií je nečinná.

Xperia E sa vyznačuje zvýšenou zvukovou kvalitou HD Voice. Má tiež funkciu potlačenia hluku, ktorá filtruje hluk v pozadí. Zvuková technológia xLoud, 3D priestorové ozvučenie a manuálny ekvalizér zasa zabezpečujú kvalitný zážitok pri prehrávaní hudby.

EM

Sony Xperia E

Dbajte na bezpečnosť dát v prenosných zariadeniach

Bezpečnosť dát v prenosných IT zariadeniach je čoraz vážnejšou témou. S úmyselným či náhodným útokom, prenosom, zmenou či zničením dát sa stretávajú firmy aj občania čoraz častejšie. Všadeprítomné prenosné zariadenia dnes totiž obsahujú citlivé pracovné aj osobné informácie, ktoré možno relatívne ľahko ukradnúť či stratíť.

Narastajúce množstvo dát a aplikácií spolu s možnosťou práce mimo pracoviska neustále zvyšujú nároky na bezpečnosť. Informácie je totiž dôležité chrániť viac, keď sú mimo „bezpečného prístavu“ – a táto situácia nastáva vždy, keď zamestnanci opúšťajú pracovisko.

Používatelia technológií sa často stretávajú aj s tzv. malvérom, teda škodlivým kódom v prenosných zariadeniach. Autori takéhoto kódu sa zameriavajú nielen na krádeže informácií, ale aj na sledovanie a tzv. „tiché“

odosielanie SMS správ na špeciálne spoplatnené telefónne čísla. Niektoré škodlivé aplikácie sa pritom tvária ako dôveryhodné či oficiálne aplikácie.

Henrich Chládek zo spoločnosti Gratex International radí: „S nechceným únikom firemných alebo aj súkromných dát sa dá bojovať rôznymi spôsobmi. Medzi tie najdôležitejšie patrí napríklad správa prenosných zariadení, ako aj riadenie prístupu používateľov k firemným dátam a aplikáciám.“ Podstatná je podľa neho aj kvalitná ochrana pred škodlivým

kódom, ktorú zabezpečí napríklad antivírusový softvér pre prenosné zariadenia. Ďalším riešením je šifrovanie citlivých údajov, s čím súvisí aj overovanie používaných aplikácií formou certifikátov.

TA

Čo má obsahovať BYOD stratégia firmy

Aktuálny trend BYOD (Bring Your Own Device – Prines si svoje zariadenie) poukazuje na značný nárast súkromných zariadení, ktoré zamestnanci používajú aj na pracovné účely a prihlasujú sa z nich do firemných informačných sietí.

BYOD je odpoveďou na požiadavky novej generácie pracovníkov, pre ktorých sú dnes mobilita a internet prvoradé. Podľa

prieskumu spoločnosti Cisco si až 62 % mladých ľudí myslí, že nepotrebuje byť fyzicky v práci, aby boli produktívni, dvaja z troch opýtaných dokonca preferujú flexibilitu pred peniazmi. Práve mladá generácia vytvára tlak na zmenu pracovného prostredia, čo si uvedomujú aj spoločnosti. Viac ako 75 % firiem už má pripravenú stratégiu pre BYOD.

Aplikácia BYOD stratégie neznamená len

umožnenie vzdialeného prístupu alebo to, že si zamestnanci sami platia za zariadenie. Musí riešiť aj situácie, keď zamestnanci majú viacero zariadení a chcú z nich mať rovnaký prístup k firemným dátam. Vtedy vznikajú napríklad bezpečnostné riziká, a preto musí úspešná stratégia obsahovať aj nástroje na ochranu a manažment zariadení, ako aj správne navrhnutú politiku používateľských právomocí.

MB

Inovatívne koncepty mobility pre moderný svet práce

Gigaset predstavuje nový viacbunkový telefónny systém

Gigaset

Bezdrôtové volanie na celom pozemku podniku cez vlastný systém: to je želanie mnohých malých a stredných podnikov. Plní ho viacbunkový systém N720 DECT IP od spoločnosti Gigaset.

Systém N720 DECT IP umožňuje vzájomné bezdrôtové prepojenie 20 DECT základňových staníc a ich úplne jednoduchú konfiguráciu. Vďaka tomu môže byť až 100 zamestnancov mobilne dostupných kdekoľvek v celom areáli firmy.

Rýchly a jednoduchý štart

Pokrytie technológiou DECT je rovnako flexibilné ako úsporné: „Naši zákazníci sa môžu oslobodiť od mobilnej siete,“ poznamenáva šéf Gigaset Communications Austria Eduard Schmidhofer. Celkové riešenie je tiež flexibilné, pretože zariadenie N720 DECT IP možno bez problémov prepojiť s už existujúcim telefónnym systémom Gigaset. Automatické nastavenie v spojení so zariadeniami Gigaset T300 a T500 navyše zabezpečí, že základňové stanice

preberú potrebné údaje z telefónnych systémov hneď po ich pripojení. Inštalácia DECT staníc je tiež jednoduchá: stačí ich pripevniť na stenu alebo strop v miestnosti a pripojiť sieťovým LAN káblom. Nie je potrebný samostatný kábel na napájanie. „Viacbunkový systém N720 DECT

IP využíva technológiu PoE, t. j. napájanie cez Ethernet, takže stanice môžu odoberať nízkonapäťový prúd potrebný na prácu z dátovej siete,“ hovorí E. Schmidhofer. Špeciálna meracia pomôcka vám pomôže vybrať vhodné miesto na inštaláciu jednotlivých staníc.

Vysoká kvalita a inteligencia

Systém ponúka pokrytie pre 100 používateľov (klapiiek) a umožňuje až 30 hovorov súčasne. Na každej z 20 staníc môže v jednom momente prebiehať až osem hovorov. Ak sa používateľ počas telefonovania presúva, základňová stanica automaticky presunie hovor na ďalšiu stanicu bez toho, aby si to užívateľ vôbec všimol. „Každá stanica je inteligentná, takže vie určiť, ktorá z príľahlých staníc je úplne vyťažená a ktorá má voľné kapacity. Hovor sa presunie tam, kde sú

voľné kapacity,“ vysvetľuje E. Schmidhofer. Firemní zákazníci si môžu zvoliť aj High Definition Sound Performance (HSDP), technológiu, ktorá umožňuje prenos hlasu vo vynikajúcej kvalite.

Systém ponúka pokrytie pre 100 používateľov v areáli firmy a umožňuje až 30 hovorov súčasne.

„Potrebujete len dva telefóny, ktoré podporujú túto funkciu a IP pripojenie,“ hovorí E. Schmidhofer. „Gigaset N720 DECT IP uľahčuje použitie HSDP a obsadí pri tom len jeden kanál navyše. Systém beží v režime HDSP a súčasne zvláda až 30 HDSP spojení.“

Možnosť výberu

Podobne ako všetky produkty zo série Gigaset Pro, ktoré sú zamerané na komerčných zákazníkov, aj viacbunkový systém N720 DECT IP je typický svojou vysokou mierou kompatibility. Bez problémov spolupracuje s inými DECT zariadeniami značky Gigaset. Zákazníci si tak môžu napríklad vybrať, či chcú elegantné slúchadlo alebo také, ktoré je odolné voči nárazom a znečisteniu.

Tak ako všetky profesionálne produkty značky Gigaset, aj Gigaset N720 DECT IP a Gigaset N720 IP PRO možno zakúpiť od certifikovaných značkových predajcov. Cena za jeden Gigaset N720 je 499,95 eura bez DPH.

PR

www.gigaset.com/pro

Slovensko potrebuje inovačný systém pre 21. storočie

Ekonomike prospieje súčinnosť medzi štátom, akademickou obcou, domácimi podnikmi a investormi s vysokou pridanou hodnotou.

Inovácie sa postupne stávajú synonymom úspechu firiem, regiónov, ale aj celých krajín. Moravský rodák, ekonóm J. A. Schumpeter by iste zaplesal. Žiaľ, Slovensko plesať nemôže. V inovačných rankingoch krajín sa totiž dlhodobo nachádza na najhorších pozíciách. V rankingu Innovation Union Scoreboard 2011, ktorý porovnáva inovačnú výkonnosť 27 krajín pomocou tzv. sumárneho inovačného indexu (SII), sa Slovensko umiestnilo na 22. mieste. SII je hodnota ôsmich subparametrov, ako sú napr. ľudské zdroje, firemné investície či ekonomické efekty. Slovensko dosiahlo hodnotenie vyššie ako priemer EÚ len v parametri ľudské zdroje. V ostatných sme pohoreli.

Otázka národnej bezpečnosti

Tento pretrvávajúci nelichotivý stav je alarmujúci, keďže inovačná schopnosť krajín sa stáva parametrom národnej bezpečnosti. Popri energetickej alebo potravinovej bezpečnosti je tak

Slovensko sa v hodnotení inovačnej výkonnosti umiestnilo na 22. mieste z 27 krajín EÚ.

inovačná schopnosť aj významným geopolitickým parametrom, ktorý je zvýraznený globálnym presunom výrobných faktorov. Schopnosť individuálnych firiem inovovať je tak otázkou národnej bezpečnosti, determinujúcou rozvoj nielen regiónov, ale aj celých krajín.

Výzvy pre Slovensko

Pre posilnenie ekonomickej bezpečnosti Slovenska a súčasne zlepšenie našej rankingovej pozície stojí pred nami významná úloha: redizajnovávať pro-inovačné prostredie v celej jeho komplexite, v prospech reálnej ekonomiky.

Logika vecí je neúprosná. Pri detailnom pohľade na príjmy štátneho rozpočtu prosperujúcich malých otvorených ekonomík je zřejmé, že

úspešný export je hnacou silou blahobytu krajiny. Stimulácia vlastnej spotreby má vnútorné limity, a tak potrebujeme stratégiu orientovanú na export a podporu konkurencieschopnosti domácich ekonomických subjektov. Na dosiahnutie udržateľnosti je potrebné vytvárať vhodné predpoklady.

Je neodškriepiteľným faktom, že naše firmy robia, čo sa dá, aby prežili v reálnych globalizovaných podmienkach. Žiaľ, samotné nie sú schopné čeliť niektorým výzvam súčasnosti.

Naše ciele by tak nemali byť zamerané len na univerzity a SAV, ale najmä na domáce firmy, ktoré neohrozujú mikro- ani makro stabilitu relokáciou svojej činnosti do zahraničia. Ale napr. aj na lákanie vhodných zahraničných investorov s vyššou alebo vysokou pridanou hodnotou.

Pred nami preto stojí množstvo úloh a „voľného nevyužitého priestoru“, ktorý bol v okolitých krajinách efektívne zužitkovaný, nad rámec v súčasnosti preferovaných a zjednodušujúcich štátnych stratégií podpory verejných výskumných organizácií. Dobrým príkladom

vysoko efektívnej vládnej intervencie pri stimulovaní ekonomiky je napr. americký program SBIR.

Investičný paradox

Podľa štúdie firmy BOOZ & Company, mapujúcej skoro 600 inovačných lídrov po celom svete, najviac inovatívne svetové firmy nepatria paradoxne medzi najväčších investorov do výskumu a vývoja (VaV). Napr. svetový inovačný líder firma Apple v roku 2010 investovala do VaV 1,782 miliardy USD, čo zodpovedá 2,7 % z predaja a 70. miestu vo svetových pretekoch v investovaní do VaV.

TOP 20 inovatívnych firiem investovalo v roku 2010 do VaV 141,781 miliardy USD, čo v porovnaní s rokom 2009 znamená priemerný nárast o 10,1 %. Napr. GM dosiahla v roku 2010 16-percentný a Volkswagen 19,4-percentný medzročný rast. Nebol však zistený štatistický významný vzťah medzi finančnou výkonnosťou a výdavkami na inovácie. Teda vysoké firemné výdavky na VaV neprinášajú automaticky

Sumárny inovačný index vybraných krajín

	2007	2009	2011
Švédsko	0,746	0,753	0,755
Nemecko	0,660	0,693	0,700
Fínsko	0,643	0,687	0,691
V. Británia	0,620	0,600	0,620
Nórsko	0,458	0,472	0,478
Česko	0,397	0,386	0,436
Maďarsko	0,314	0,320	0,352
Slovensko	0,295	0,307	0,305
EÚ 27	0,517	0,526	0,539

Zdroj: Inno Metrics

očakávané ekonomické výsledky.

Preto sa v uvedenom výskume stala firma Apple svetovou inovačnou jednotkou, napriek investíciám „len“ vo výške 1,782 mld. USD (tab. 3). Za ňou nasledujú firmy Google, 3M, GE a Microsoft.

Konštatuje sa, že kritickým faktorom úspechu je strategické smerovanie a kultúra firiem, a nie prioritne výdavky do VaV. Preto aj naše firmy môžu pri relatívne nízkych nákladoch dosiahnuť pozoruhodné výsledky v prípade docenenia inovačných aktivít a prestavby inovačnej kultúry. Prestavba inovačného systému a zmena inovačnej kultúry vo firmách a VaV pracoviskách majú potenciál priniesť vytúžené sladké ovocie ekonomickej prosperity.

Zapojenie firiem

Jedným z hlavných cieľov našich snáh by malo byť zvýšenie inovačnej aktivity firiem, bez ktorých sa ekonomika nepohne z miesta. V prípade Slovenska ide najmä o malé a stredné podniky. Vysoko efektívnou cestou s dobrou procesnou kinetikou môže byť dobudovanie chýbajúcich verejných statkov – pro-inovačnej infraštruktúry podľa potrieb priemyslu (napr. technologické centrá, vedecko-technologické parky...).

Je potrebné ďalej podporovať spoluprácu biznisu s VaV pracoviskami (napr. spoločné ciele a vzdelávanie, projekty, medzinárodná spolupráca, inovačné vouchre). K posunu v tejto oblasti už došlo, keď vláda počas krízy rozhodla o intenzívnejšej podpore takýchto projektov.

Otvára sa možnosť podpory celého inovačného cyklu, nielen VaV. Napríklad možnosť katalyzovať vzájomnú spoluprácu firiem (klastre, medzinárodné siete) nebola na Slovensku ešte objavená. Okrem toho sú na Slovensku stále potrebné cielená osveta a vzdelávanie, keďže mnohé, najmä malé a stredné firmy nevedia nájsť vhodnú cestu k inováciám a trhovo optimálnym riešeniam. Výzvou je aj zefektívnenie ochrany duševného vlastníctva a stále nedostatku prístupu k financiám.

Okrem prístupov na strane ponuky je potrebné dostatočnú pozornosť venovať aj optimalizovaniu nástrojov na strane dopytu, ako sú napr. štandardy, ale aj stále veľmi významné vzdelávanie zákazníkov. Do pozornosti by sa aj z technologicko-ekonomického hľadiska mohlo dostať u nás sprofanované verejné obstarávanie.

Miroslav Balog, riaditeľ Odboru riadenia inovácií, Slovenská inovačná a energetická agentúra
Ilustračné foto: SXC

Investori s pridanou hodnotou

Inovačnú výkonnosť našej ekonomiky je možné zvýšiť aj lákaním investorov s vyššou alebo vysokou pridanou hodnotou. Je faktorom, že investori takéhoto kalibra nepotrebujú len lacnú, ale najmä vzdelanú pracovnú silu a okrem štandardného, stabilného a predikovateľného ekonomického prostredia niekedy aj pripravenú špeciálnu infraštruktúru.

Keďže kvalitné ľudské zdroje sú pre nich jedným z hlavných atraktorov, na takýchto investorov sa treba dlhodobo pripravovať, čo okrem iného kladie nároky na náš vzdelávací systém.

Okrem lákania „štandardných“ high-tech výrobcov a prípravy kvalitných ľudských zdrojov je veľkou výzvou aj podpora off-shoringu zahraničných výskumných centier na Slovensko, ale aj podpora spolupráce VaV organizácií, firiem a klastrov so zahraničnými firmami, ako aj ich zapájanie sa do medzinárodných VaV sietí a zoskupení. V prípade zapojenia klastrov je možné dosiahnuť synergiu vďaka zapojeniu množstva členských, najmä malých a stredných firiem.

MB

Výdavky firiem na VaV

	Firma	2010 (mld. USD)	Zmena oproti r. 2009 (%)	% z tržieb
1	Roche Holding	9,65	1,5	21,1
2	Pfizer	9,41	20,0	13,9
3	Novartis	9,07	21,4	17,9
4	Microsoft	8,71	-3,3	14,0
5	Merck	8,59	53,0	18,7
6	Toyota	8,55	0,7	3,9
7	Samsung	7,87	23,2	5,9
8	Nokia	7,78	-0,8	13,8
9	General Motors	6,96	16,0	5,1
10	Johnson & Johnson	6,84	-2,0	11,1

Zdroj: BOOZ & Company

Myslíme ďalej ako ostatní.

Sú vaše logistické toky prehľadné? Je prepravný čas vášho tovaru dostatočne krátky? Dajú sa vaše skladové zásoby zredukovať a znížiť procesné a fixné náklady? V zložitej sieti zásobovania, skladovania a distribúcie rozhýbeme ľudí, tovar a údaje s jasným cieľom: premeniť vašu logistiku na konkurenčnú výhodu. **Zažite sami, ako GW hýbe svetom.**

Infolinka 18.208 www.gw-world.sk

Gebrüder Weiss
transport a logistika

Trebišov získa terminál osobnej dopravy

Na mieste terajšej železničnej stanice v Trebišove vyrastie moderný terminál integrovanej osobnej prepravy so spoločným vybavovaním cestujúcich vlakmi a autobusmi. Výstavbu pripravujú Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) s predpokladanými investičnými nákladmi 8,3 milióna eur. Príprava projektu sa začne v roku 2013, s výstavbou sa počíta najneskôr v roku 2014. Projekt bude zahŕňať aj riešenie prepojenia častí mesta na obidvoch stranách železničnej trate. Terminál umožní rýchlejšie spojenie najmä smerom na Košice.

Lepšie spojenie Považia a Hornej Nitry

Zlepšiť prechodnosť z Považia na horné Pónitrie cez Strážovské vrchy má zrekonštruovaný úsek cesty II/50 4 z Ilavy cez Hornú Porubu, horský priechod Homôlka a Valaskú Belú. Viac ako 22-kilometrový úsek cesty zrekonštruovala za 4,13 milióna eur spoločnosť Doprastav. Vďaka tomu okrajové oblasti okolo Valaskej Belej získajú lepší prístup do okolitých miest. Zvýši sa dopravná dostupnosť mesta Ilava a blízkych obcí, ako aj bezpečnosť dopravy. Modernizácia spočívala v položení nového koberca, ktorý má lepšie protišmykové vlastnosti, zosilnili sa krajnice a vymenili zvodidlá.

LOT vlastní prvý Dreamliner v Európe

Poľské národné aerolinie LOT privítali v novembri vo svojej flotile lietadlo Boeing 787 Dreamliner. Stali sa tak prvou európskou leteckou spoločnosťou, ktorá vlastní najmodernejší stroj amerického výrobcu.

Boeing 787 Dreamliner má vďaka použitiu kompozitných materiálov nižšiu hmotnosť a spotrebuje tak o 20 % menej paliva ako predchádzajúce modely. Cestujúcim ponúka aj väčšie pohodlie ako predchádzajúca generácia lietadiel – má väčšie okná, v kabíne je vyšší tlak a na palube menej suchý vzduch. LOT si objednal osem lietadiel Dreamliner. Tento typ mal svetovú premiéru pred rokom, keď sa jeho prvým vlastníkom stala japonská spoločnosť All Nippon Airways.

Hlavnú stanicu vo Viedni uviedli do prevádzky

Od 9. decembra je čiastočne sprevádzkovaná úplne nová železničná stanica ÖBB Wien Hauptbahnhof (Viedeň hlavná stanica; Wien Hbf). Hoci zatiaľ slúži iba vlakom regionálnej a prímestskej dopravy, ide o významný krok v histórii dopravy v rakúskom hlavnom meste. Prvé zámery vybudovať vo Viedni centrálnu železničnú stanicu pochádzajú ešte z druhej polovice 19. storočia. Diskusie však vždy stroskotali na rôznorodosti názorov na to, akým spôsobom a či vôbec je vhodné viesť koľajnice priamo do centra mesta. Príprava projektu sa napokon začala v roku 2003. Úplné dokončenie stanice je

plánované na rok 2015, záverečná úprava okolia na rok 2019.

Na novú železničnú stanicu sú presmerované vlaky, ktoré doposiaľ končili na stanici Wien Südbahnhof. Táto stanica, ktorá slúžila už len v provízornom režime, bola zrušená. Medzi Bratislavou a Viedňou denne jazdí 72 priamych vlakov. Cestujúci zo stanice Bratislava-Petržalka majú zjednodušené cestovanie – za kratší čas a s vyšším pohodlím – vďaka možnosti priameho cestovania cez Wien Hbf na stanicu Wien Meidling. Iba s jedným prestupom na ďalší vlak sa môžu dostať do významných centier západnej Európy.

Najčastejšie sú nehody na parkovisku

Allianz – Slovenská poisťovňa opäť zostavila rebríček najčastejších poistných udalostí na našich cestách. Tak ako v minulom roku, najčastejšou príčinou platenia poistného plnenia za desať mesiacov roku 2012 (január až október) v povinnom zmluvnom poistení bol náraz poisteného vozidla do iného stojaceho vozidla. Nehody na parkovisku či pri nedodržaní dostatočného odstupeu tak zapríčinili až 9 054 poistných udalostí, ktoré riešil Allianz – SP.

Zdá sa teda, že Slováci sa nepoučili a s parkovaním a dodržiavaním odstupeu majú stále veľké problémy. „Množstvo nehôd spôsobuje nedostatočné venovanie sa jazde, vodiči často

počas jazdy a parkovania namiesto sledovania okolia vykonávajú rôzne činnosti, napríklad telefonujú. Veľmi významným rizikovým faktorom je aj agresivita za volantom,“ hovorí riaditeľ odboru likvidácie poistných udalostí v Allianz – SP Jozef Hrdý.

Druhou najčastejšou príčinou vzniku dopravných nehôd bola zrážka dvoch pohybujúcich sa vozidiel. Až 6 990 poistných udalostí spôsobilo nedanie prednosti v jazde, prechádzanie z pruhu do pruhu a pod. Na treťom mieste skončili škody spôsobené na čelnom skle. Takýchto škôd eviduje poisťovňa 3 184. Prvá trojka najčastejších príčin škôd zostáva rovnaká, slovenskí vodiči teda stále opakujú rovnaké chyby. Okrem tradičných poistných udalostí na cestách Allianz – SP eviduje aj tie menej obvyklé. Medzi takéto nehody patrí aj 35 poistných udalostí zapríčinených zrážkou s vlakom či električkou alebo 156 udalostí, pri ktorých poisťovňa vyplatila plnenie majiteľom zvierat po zrážke s vozidlom.

ML

Neoznačené texty a fotografie pochádzajú zo servisu TASR

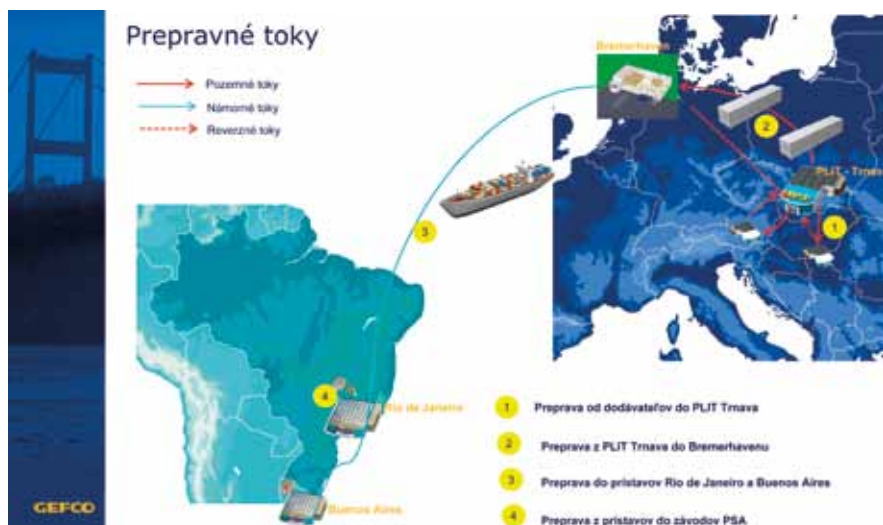

Linka GEFCO Trnava – Rio – Buenos Aires

Líder v oblasti „Logistics for Manufacturers“ sa globálne etabloval svojím know-how.

GEFCO SLOVAKIA ako prvá pobočka v strednej a východnej Európe získalo nedávno kompetenciu zabezpečovať komplexný projekt PLIT. Jeho podstatou je pravidelná preprava automobilových dielcov od subdodávateľov PSA Peugeot Citroën v našom regióne do montážnych závodov v Brazílii a Argentíne. Ako funguje táto preprava?

Automobilové komponenty v režime CKD (completely knocked down – kompletne rozobraté autá) sa zväžajú od dodávateľov zo Slovenska, Českej republiky, Poľska a ďalších krajín do trnavského skladu v Zavare, ktorý sa vďaka výhodnej geografickej polohe stal významným medzinárodným strediskom zbernej služby. Tu sa komponenty prebaľujú do špeciálne navrhnutých obalov, ktoré optimalizujú využitie priestoru, a následne do kontajnerov.

Po colnom odbavení kontajnery odchádzajú po železnici do nemeckého prístavu Bremerhaven. Odtiaľ sa v týždennej periodicite prepravujú loďami do Brazílie, kam prídu za 15 dní, alebo do Argentíny (20 dní).

„Vďaka novej zmene logistických tokov dokážeme dnes klientovi optimalizovať náklady a ponúknuť úspory, ktoré môžu dosahovať až niekoľko miliónov,“ uviedla Jana Bačíková, manažérka Overseas GEFCO SLOVAKIA.

JF

Pf 2013

GEFCO

LOGISTICS FOR MANUFACTURERS

Spoločnosť GEFCO SLOVAKIA
praje všetkým svojim obchodným partnerom
príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa pracovných úspechov
a šťastný nový rok.

Vírník – medzi lietadlom a vrtuľníkom

Lietanie s týmto ľahkým strojom vám dá pocit relaxu a slobody; pilotný výcvik sa dá zvládnuť rýchlo.

Aj vy máte občas pocit, že po náročnom pracovnom týždni by ste najradšej niekam odleteli a aspoň na chvíľu zabudli na každodenné problémy? Vaše želanie sa môže splniť. Naštartujete svoj vírník, začnete rolovať po trávniku a vzlietnete. Letíte si svetom a pozeráte sa na krajinu z tristometrovej výšky, všetky vaše starosti sú razom zabudnuté a krúženie v oblakoch vám prináša vytúžený pocit slobody.

Vaša lietajúca limuzína

Vírník patrí do kategórie ultraľahkých strojov; kombinuje to najlepšie z ultraľahkého lietadla a vrtuľníka. Všetky tieto stroje sa oficiálne označujú ako lietajúce športové zariadenia a ako už z názvu vyplýva, sú určené na letecký šport a rekreačné lietanie. Vírník má nízke prevádzkové náklady, je ľahko ovládateľný a vysoko spoľahlivý.

Kabína môže byť vyhrievaná aj klimatizovaná, takže lietať možno po celý rok.

Jeho veľkou výhodou je krátky štart a pristátie, na ktoré nevyžaduje letisko. Vzletová dráha sa

pohybuje od 50 do 250 metrov a na pristátie mu bežne stačí 5 až 20 metrov. Vo vírníku sa dá lietať po celý rok, pretože má, podobne ako auto, voliteľnú výbavu a dodatočné prislúšenstvo. Kabína môže byť vyhrievaná aj klimatizovaná, sedačky kožené, podlaha potiahnutá kobercom.

Príjemný adrenalín

Vírník dokonca bezpečne pristane aj s vypnutým motorom. Maximálna rýchlosť klesania je 5 – 9 m/s, dokonca o niečo menšia ako pri zoskoku s padákom. Bezmotorové klesanie

sprevádza pocit hojdaní, po ktorom príde pocit znovuzrodenia a totálneho uvoľnenia. Vírník dokáže letieť pomaly, rýchlosťou 30 – 36 km/h, ale užij si v ňom môžete aj rýchlosť okolo 160 km/h.

Ak ste len trochu priaznivcom adrenalínových športov, lietanie vo vírníku si zamilujete. Predvážací let je možné absolvovať vo výcvikovom stredisku Slovenskej federácie ultraľahkého lietania na Kopánke v Trnave, kde sa môžete rovno prihlásiť na letecký výcvik a stať sa pilotom. Výcvik väčšinou trvá 25 hodín.

Martina Černajová

GW 121215

Technické hity predvianočných nákupov

Slováci si v predvianočnom období intenzívnejšie prezerať internetové predajné stránky. Ako zistil prieskum, najviac z nich sa pritom zdržuje v kategórii mobilné telefóny (ktorej v tomto roku kraľuje Samsung Galaxy SIII). Ani ďalšie z najprezeranejších kategórií na Pricemania.sk neprekvapia – sú to notebooky, tablety a LED televízory. Hitom sú, rovnako ako minulý rok, kávovary, ktorých prezeranosť sa v porovnaní s bežným obdobím zvyšuje takmer dvojnásobne.

Najväčším hitom tohtoročnej vianočnej sezóny sú však opäť LED televízory. Sekundujú im klasické obľúbené komodity nakupované cez internet – malé domáce spotrebiče ako sú

pekárne chleba, vysávače, kuchynské roboty, kuchynské váhy. Dlhodobým bestsellerom je biela technika – najviac sa predávajú umývačky riadu, malé mrazničky a chladničky, práčky a drobné IT produkty. Určitým prekvapením je stále veľký záujem o satelity a karty do satelitných prijímačov, ktoré sa napriek dávnejšej digitalizácii držia v desiatke najpredávanejších produktov.

TA

Novinky bielej techniky od Samsungu

Spoločnosť Samsung predstavila nové portfólio chladničiek a práčok, ktoré sa v januári začnú predávať aj v SR. Všetky modely chladničiek využívajú protinámrazovú technológiu True

No Frost a digitálny invertorový kompresor na úsporu energie. Modely kategórie Space Max ponúkajú veľký úložný priestor, chladničky radu Space Designer sú zamerané na efektívne využitie miesta a drobné praktické detaily. Sem

patrí aj zaujímavá novinka – model 3050.

Práčky Samsung vedia prať aj v studenej vode, vďaka technológii EcoBubble, ktorá sa stáva štandardom vo všetkých modeloch pre rok 2013. VN

AutoBOAT – 20 rokov k vrcholom

O dvadsaťročnom živote firmy BOAT, a. s., hovorí jej predseda predstavenstva Miroslav Belica.

Miroslav Belica v Himalájach

● **Prečo sa firma, ktorá predáva autá, volá BOAT? Súvisí to s významom „čln“?**

Náš názov nemal znamenať čln, obsahoval skratky mien zakladajúcich spoločníkov. Pôvodný B.O.A.T. bola reklamná agentúra založená v roku 1991. Až koncom roku 1992 kúpou

autoservisu od KovoSpracujúceho podniku vstúpila do sveta automobilov.

● **Čo z histórie firmy stojí za zmienku?**

K opravám vozidiel sa zakrátko pridali aj predaj – najprv značka Seat, neskôr aj Škoda a Volkswagen. V rovnakom areáli sme istý čas pod hlavičkou AUTOGRAND predávali aj značku Citroën, neskôr ju nahradila Toyota. Krátko po prevzatí autoservisu sme ako firma B.O.A.T. Plus vybudovali STK a EK. Možno si niektorí pamätajú našu autoškolu, predajňu na bratislavskom Námestí 1. mája alebo pobočku v Lučenci.

Od niektorých projektov sme časom ustúpili a svoje sily sme sústredili do vybudovania areálu na Vajnorskej ulici v Bratislave. Pôvodná oslata už len hala na opravy vozidiel, aj tá je však zateplená a vybavená novou lakovňou. Pribudli nové autosalóny, celkovo až 2 300 m² výstavných plôch.

● **Iste máte veľa spokojných zákazníkov.**

Podľa našich štatistík sme počas našej existencie predali vyše 15 000 nových vozidiel a vykonali viac ako 160 000 opráv. Naše služby sa však nekončia pri predaji a servise. Snažíme sa, aby ten, kto k nám príde, vybavil všetko okolo auta na jednom mieste.

● **Výročie firmy ste sa rozhodli osláviť**

okrem iného dosť netypicky – pokusom o výstup na osemtisícovku Dhaulágiri na jeseň tohto roka. Prečo?

V mladosti som bol aktívnym horolezcom, no s lezením som skončil pred 25 rokmi pre zdravotné problémy. Hory sú však láska na celý život. Preto som si povedal, že sa pokúsím splniť

Výročie založenia firmy možno osláviť aj netypicky – výpravou na osemtisícovku.

si teraz dávny sen. Pokus, žiaľ, nevyšiel, ale aj pobyt v Himalájach a výstup do nadmorskej výšky 6 600 m mi nabili dušu.

● **Poviete nám niečo aj o vašich cieľoch?**

Naším cieľom je dôvera a spokojnosť zákazníkov. Nie je možné dosiahnuť ju bez stáleho podávania vysokého výkonu a bez radosti z toho, čo človek robí. Tá je dôležitá v práci aj pri extrémnych výstupoch.

BB

Priebeh výpravy na Dhaulágiri s fotogalériou nájdete na www.boat.sk.

Renault postaví automobilku v Číne

Francúzsky Renault začína novú etapu svojho podnikania na čínskom automobilovom trhu. S čínskou firmou Dongfeng Motor vytvára spoločný podnik s celkovou investíciou 800 miliónov eur. V závode, ktorého umiestnenie nie je ešte známe, sa začnú montovať terénne autá Koleo, ktoré sa teraz dovážajú do Číny z Južnej Kórey.

Renault pôsobí na čínskom automobilovom trhu od roku 1995. S Dongfengom rokoval už niekoľko rokov. Číňania sú už partnermi Nissanu, v ktorom má Renault podiel, podnikajú aj s Hondou a koncernom PSA Peugeot Citroën.

TA

Detaily novej Octavie

Tretia generácia Škody Octavia ponúka vo svojej kategórii nové štandardy priestoru pre cestujúcich a batožinu. Nový model je oproti druhej generácii o 90 mm dlhší a o 45 mm širší. Batožinový priestor má objem 590 l. Dizajn je dynamickejší a zároveň nadčasovo elegantný.

Benzínové a naftové motory novej generácie umožnili výrazné zníženie spotreby a emisií. Vo verzii GreenLine (1,6 TDI/81 kW) dosahuje Octavia

hodnoty emisií CO₂ iba 89 g/km, čo zodpovedá spotrebe 3,4 litra nafty na 100 km.

Vývojári zvýšili aj bezpečnosť vozidla. Zoznam systémov zahŕňa Front Assistant s funkciou núdzového brzdenia, Lane Assistant udržiavajúci auto v jazdnom pruhu, či multikolíznu brzdú s automatickým zásahom bŕzd pri nehode.

LB

Slovenské hotely potrebujú rozumnú podporu

Niektoré ubytovacie zariadenia sú na svetovej úrovni

Hotelieri a majitelia reštaurácií cítia slabý záujem zo strany štátu, od budúceho roku by sa to malo zlepšiť.

Cestovný ruch sa na hrubom domácom produkte podieľa necelými 2,5 %. Odborníci tvrdia, že rozumnými prioritami štátu by sa mohlo toto číslo výrazne zvýšiť. Ako na to, kde odkrývať rezervy a ako využívať silné stránky, rozmieňala na drobnej októbrová Horeca konferencia a Jesenné stretnutie hotelierov v Bratislave. Zväz hotelov a reštaurácií SR si po štyroch rokoch opäť vybral hlavné mesto aj preto, aby to mali štátni kormidelníci cestovného ruchu blízko. Určite to bolo dobré rozhodnutie – súdiac podľa účasti štátne-

Hotely závidia automobilkám priazeň vlády

Napriek nie vždy priaznivej verejnej mienke sa v kvalite služieb nemajú mnohé zariadenia za čo hanbiť. Viceprezident ZHR SR Jozef Mihalik sa vo svojom vstupe zaoberal aj úspechmi slovenskej hotelierskej scény – z dvoch miliónov hodnotení 210 tisícok hotelov na celom svete sa čo do čistoty zariadení ocitla Bratislava na 6. mieste pred Prahou i Viedňou. Je tu niekoľko hotelov, ktoré dosiahli v celosvetových rebríčkoch mimoriadne priaznivé hodnotenie.

Za túto dobrú prácu pre imidž Slovenska si potom „za odmenu“ môžu vypočítať, že automobilka pri Žiline dostala podporu na jedno pracovné miesto vo výške 63 000 eur, zatiaľ čo slovenský turizmus pochováva neslávne prvenstvo v rebríčku výšky DPH pri porovnaní všetkých kon-

CR – riaditeľ odboru jeho stratégie a politiky MDVaRR SR Marian Bujna a generálna riaditeľka SACR Marta Kučerová.

Podiel cestovného ruchu na HDP by mal do roku 2016 narásť z 2,5 na 3,2 %, bez štátnej podpory to nepôjde.

Program konferencie sa zamerl aj na také odstraňovanie prekážok v rozvoji cestovného ruchu, ktoré je ešte v moci jednotlivých zariadení alebo regiónov. Aký recept použili vo svojom hoteli či firme, prezradili účastníkom aj Peter Jakušík z bratislavského hotela Matyšák, Roman Pavúk z modranskej reštaurácie U richtára či Róbert Čermák z agentúry Pro-staff, podnikajúcej v oblasti animácii, bez ktorých sa čoskoro už ani žiaden domáci pobytový hotel nezaobide.

„Inšpekcia“ z Rakúska

Mimochodom, práve „staffom“, teda personálom a jeho lojalitou, sa zaoberal aj VIP hosť konferencie – niekoľkonásobný Hotelier roka Rakúska Rudolf Tuček. Napriek tomu, že hotelieri s niektorými jeho názormi polemizovali, máme sa od susedov čo učiť. Pritom však zisťujeme, že nás Rakúsko (ale aj veľmoc turizmu – Švajčiarsko) vníma ako „nebezpečného“ konkurenta.

Tamojší hotelieri sa vybrali na Slovensko na tzv. mystery shopping, v ktorom mapovali úroveň našich hotelov. Čo z toho vyplynulo a že nás predovšetkým tlačí topánka internetovej komunikácie s hosťom, na to účastníkov upozornila Ingrid Ostermann z Management Center Innsbruck. Z jej kvalitatívneho metodologického výskumu vyšli dobre Bratislavský, Košický aj Žilinský kraj, pridať musia vo všetkých ostatných krajoch, nevynímajúc trojhviezdičkové zariadenia v turisticky atraktívnom Prešovskom kraji. Počas konferencie prebiehala aj tradičná súťaž kuchárov Horeca varí s profesionálmi; jej víťazom sa v záverečnom dueli favoritov stal Jozef Hromják, sous chef hotela DoubleTree by Hilton v Košiciach.

Soňa Hudecová
mediálna konzultantka ZHR SR
Ilustračné foto: SXC

ho tajomníka MDVaRR SR Františka Palka. Jeho návštevu hotelieri a manažéri reštaurácií ocenili už aj preto, lebo im adresoval nádejné slová o zvýšení podielu cestovného ruchu na HDP na 2,8 percenta do roku 2016 a o ďalšie štyri roky na približných 3,2 percenta. To, samozrejme, predpokladá aj výraznejšiu podporu štátu. Hotelieri ju už dlho chápu nie ako nezmyselné dotácie alebo čerpanie eurofondov na budovanie kapacít, a tým aj deformovanie trhu, ale ako odstraňovanie prekážok zdravého podnikania. Podľa F. Palka má oživenie slovenského turizmu ovplyvniť aj nová Stratégia rozvoja cestovného ruchu (CR) do roku 2020, ktorú by mala vláda prijať už v budúcom roku.

kurenčných turistických destinácií. Zároveň sa odvetviu neustále vyčíta čierna ekonomika.

„Nechce sa niekto zamyslieť aj nad príčinami existencie práce načierno bez toho, aby iba hľadal vinu? Sme tu vari nejaké združenie kriminálnikov?“ pýtal sa vo svojej prednáške J. Mihalik. Účastníci konferencie súhlasili aj s tvrdením Jaroslava Jaroša zo spoločnosti Gino Paradise v Bešeňovej: „Zo všetkých okolitých krajín nás štát dojí najviac.“

Skúsenosti úspešných

V bloku na tému šance Slovenska zaradiť sa na mapu európskych destinácií vystúpili aj ďalší predstavitelia výkonnej moci v oblasti

Pripravte sa dobre na lyžovačku

Ako si vybrať destináciu a na čo nezabudnúť pred zimnou dovolenkou

Nepodceňujte výber lyžiarskeho areálu a ubytovania, ani prípravu výstroja a cestovné poistenie.

Ak sa chystáte na dovolenku na lyžiach – na Slovensku či v zahraničí – nemali by ste odkladať prípravu na poslednú chvíľu. Len tak si zabezpečíte jej bezproblémový priebeh. Poradíme vám postup v ôsmich krokoch, pri ktorom na nič dôležité nezabudnete.

1. Výber lyžiarskeho strediska

Pri plánovaní dovolenky zhodnoťte lyžiarske zručnosti všetkých účastníkov a podľa toho si vyberte zodpovedajúce lyžiarske stredisko. Zistite si v predstihu informácie o počte, náročnosti a dĺžke zjazdoviek.

Destináciu vyberajte s ohľadom na lyžiarske zručnosti účastníkov; do úvahy berte aj nadmorskú výšku.

Dôležitým parametrom je aj nadmorská výška rezortu. Vo vyššie položených areáloch je totiž väčšia istota kvalitného snehu. Ak však trpíte vo vysokých polohách zdravotnými problémami, voľte radšej strediská do výšky 2 500 metrov nad morom.

2. Včasný nákup dovolenky

Nie je dobré ponechať nákup zájazdu alebo rezerváciu ubytovania na poslednú chvíľu. V takom prípade sa vám môže stať, že budete nútení vybrať si z menej atraktívnych lokalít alebo nezoženiete ubytovanie na požadovanej úrovni. Včasný nákup je dôležitý najmä pre početnejšie

skupinky lyžiarskych nadšencov, ktorí inak len ťažko nájdu spoločné ubytovanie.

3. Zvoľte si vhodné ubytovanie

S výberom lyžiarskeho strediska úzko súvisí voľba ubytovania. Dôležitá je dostupnosť zjazdoviek. Zvážte, či vám vyhovuje domáca atmosféra apartmánov alebo dáte prednosť komfortu hotela, za ktorý si však priplatíte. Nezabudnite si premyslieť, akým spôsobom sa chcete stravovať. Ak volíte ubytovanie bez stravy, overte si, ako ďaleko sa nachádzajú reštaurácie a obchody s potravinami.

4. Iné aktivity ako lyžovanie

Ani tí, ktorí nemôžu alebo sa nevedia lyžovať, nemusia byť ochudobnení o zimnú dovolenku v horách.

Pri výbere ubytovania myslite aj na dostupnosť zjazdovky, reštaurácií či wellness centra.

Ak teda plánujete do výpravy zapojiť aj nelyžiarov, poobzerajte sa po aktivitách, ktoré rezorty ponúkajú. Ide o veľmi širokú škálu možností od snowtubingu, bobových dráh cez jazdenie na saniach či na koňoch až po korčuľovanie či možnosť vyskúšať si adrenalínové športy. Ak vyrazíte na dovolenku s deťmi, mali by ste sa uistiť, že pre ne v areáli nechýba zázemie. Neoddeliteľnou súčasťou by mala byť výučba lyžovania pre deti, najlepšie zábavnou formou.

5. Relax po lyžovaní

Po celom dni náročného športovania určite oceníte možnosť relaxovať v kvalitnom a dobre vybavenom wellness zariadení. Na dostatočné uvoľnenie svalov odborníci odporúčajú

návštevu finskej sauny, prípadne parných kúpeľov. Vhodným spôsobom aktívneho odpočinku je plávanie vo vyhriatych bazénoch. Ak váš hotel či apartmán tieto služby neponúka, zistite si, ktoré hotely vo vašom okolí ponúkajú wellness zónu nielen pre svojich hostí.

6. Skontrolujte si vybavenie

Pred odchodom na dovolenku by ste sa mali s dostatočným predstihom uistiť, či je vaše lyžiarske vybavenie v poriadku. Vždy je dobre, ak lyže skontroluje odborník. V špecializovanom servise vám zaistia nabrúsenie hrán, zacementujú prípadné ryhy na skĺznici a navoskujú lyže. Dôležité sú aj úprava a nastavenie viazania podľa aktuálnej výšky a hmotnosti. Týka sa to najmä detí, ktoré rýchlo rastú. Informujte sa, aké pravidlá platia v stredisku, do ktorého sa chystáte. Na niektorých zjazdovkách je napríklad povinná prilba.

7. Preverte si ceny skipasov a zľavy

Najmä v zahraničných lyžiarskych strediskách môžu ceny skipasov výrazne ovplyvniť náklady na dovolenku. Prečo zbytočne míňať viac? Ceny skipasov sa pohybujú od 15 do 50 eur za deň, je však možné získať zľavu pri zakúpení permanentky na viac dní alebo pre viac osôb. Zaujímajte sa o výhodné varianty – napríklad niektoré talianske strediská ponúkajú k ubytovaniu skipas úplne zadarmo.

8. Zabezpečte si cestovné poistenie

Pobyt v horách bez cestovného poistenia sa môže v prípade úrazu či ochorenia veľmi predražiť. Pritom základné poistenie môžete zohnať už od 1 eura na deň. Zistite si, či poisťka zahŕňa aj rizikové športy, kam lyžovanie patrí. Zároveň myslite na to, že sa poistenie nevzťahuje na úrazy, ktoré sa vám stanú mimo vyznačenej trate. Okrem toho je dobré mať uzavreté poistenie zodpovednosti. To vás chráni, ak spôsobíte úraz druhej osobe, čo sa na zjazdovkách stáva.

IV/MB

Ilustračné foto: SXC

Myslieť v zime na leto sa oplatí

Ak si už plánujete dovolenku, first moment vám ponúka väčší výber

Pri výbere destinácie a hotela si okrem ceny a služieb všímajte aj referencie doterajších návštevníkov.

Je veľa spôsobov, ako si spríjemniť chladné zimné dni a tmavé večery. Cez deň lyžovačka, večer posedenie pri bľiacom kozube s vareným vínom alebo punčom. Deň rozjasnia aj spomienky na letnú dovolenku, ale aj vážne rozmyšľanie nad tým, kde si budeme užívať budúce leto.

V Chorvátsku po jeho vstupe do EÚ v júli 2013 možno očakávať vyššie ceny ubytovania v súkromí.

Vyplývajú z toho mnohé výhody. Nielenže sa už od zimy môžete tešiť, ako dobre vám bude v lete. Nielenže máte tip na naozaj dobrý vianočný darček. Navyše, ušetríte peniaze a na rozdiel od last minute zájazdov si môžete vybrať z oveľa viac možností.

Plánovanie leta v decembri

First moment dovolenky sa predávajú už v decembri, pričom zľavy sa pohybujú až okolo 30 percent. Takýmto spôsobom si dovolenku kupuje asi 35 percent Slovákov. Veľkou výhodou je, že si viete dovolenku v dostatočnom predstihu naplánovať a prispôbiť jej ostatný program v letnom období, a to vrátane práce a zabezpečenia prázdninových aktivít pre deti.

Najväčšou výhodou je však najširšia možnosť výberu – destinácie, miesta, hotela. V prípade first momentov netreba robiť kompromisy – ak napríklad chcete výhľad na more, budete ho mať. Dôležité veci, ktoré vplývajú na dojem z dovolenky aj na kvalitu oddychu, teda poloha, orientácia a štandard ubytovania, sa v prípade last minute zájazdov vôbec nedajú zaručiť, kým pri first momentoch je výber naozaj bohatý.

Osvedčené destinácie

Podľa riaditeľa cestovnej kancelárie, ktorá je na našom trhu už dve desaťročia, budú u Slovákov aj nadchádzajúci sezónu hrať prím osvedčené destinácie ako Chorvátsko, Bulharsko, Turecko, Grécko a Taliansko. Ide o krajiny, kde sa dajú nájsť dovolenky v rozumnom pomere kvalita/cena a platí záruka dobrého počasia od jari

až do jesene.

Dovolenkovou jednotkou určite zostane Chorvátsko. Návštevníci oceňujú jeho dostupnosť vlastnou dopravou, dobrú cestnú infraštruktúru, nízku jazykovú bariéru, čisté more a krásnu prírodu. Po prvom júli 2013, keď Chorvátsko vstúpi do Európskej únie, sa však pravdepodobne zmenia ceny ubytovania v súkromí. Všeobecne sa očakáva, že budú vyššie.

Na vlastnú päsť?

Dojem, že dovolenka zorganizovaná na vlastnú päsť bude lacnejšia ako s cestovnou kanceláriou, môže byť klamný. Ceny first momentov určite neprekoná. A či zaplatíme výrazne menej ako za zájazd kúpený v priebehu sezóny, je tiež otázne. Cestovné kancelárie totiž nakupujú väčšie objemy ubytovacích kapacít, a preto majú lepšie ceny ako priamo na recepcii hotela. Lacnejšie ubytovanie ponúkajú priváty a apartmány. Tie zväčša využívajú mladí ľudia. Rodiny s deťmi sú, pochopiteľne, náročnejšie na služby, ktoré sa im oplatí dobre a včas vybrať.

Kto sa vyberie na dovolenku uprostred sezóny na vlastnú päsť, zvyčajne musí robiť veľa kompromisov. Dovolenku zažije, ale nemusí to byť podľa jeho predstáv. V top sezóne sú v spomínaných destináciách hotely plné na 95 percent, čo znamená, že sa hosť, ktorý príde

na poslednú chvíľu, musí uspokojiť aj s nižšou kategóriou alebo so službami, ktoré mu celkom nevyhovujú. Potom má napríklad ďaleko k moru, pri hoteli nemá bazén alebo chýbajú iné služby.

Zľavy first momentov sa v decembri pohybujú okolo 30 %, kupuje si ich asi 35 percent Slovákov.

V cene dovolenky s cestovnou kanceláriou je zarátaná istota ubytovania, ktorú si dovolenkár vopred vybral, servis lekára a najmä delegáta, ktorý v prípade potreby rieši problémy. Samozrejme, toto všetko platí pod podmienkou, že sa dovolenka kupuje v osvedčenej a zabehutej cestovnej kancelárii.

Dopredu sa informujte

Rozhodujúcimi kritériami prvého výberu sú, samozrejme, cena, poloha, štandard služieb. Ale aj po vyselektovaní toho, čo vyhovuje a čo nie, zostáva ešte hŕba možností. Skúsení cestovatelia odporúčajú overiť si hotel z niekoľkých zdrojov. Ak v ňom pred rokom boli známi nadmieru spokojní, neznamená to, že to bude to pravé orechové aj pre vás. Navyše, stačí taká

maličkosť ako nový manažment hotela, s ním noví zamestnanci, nové pravidlá a všetko môže byť úplne inak ako pred piatimi rokmi, keď ste si tam tak krásne užíli.

Fotografie v katalógoch cestovných kancelárií sú absolútne nedostatočným zdrojom. Lepšie sú videá, ideálne z poslednej sezóny. Spolu s komentármi od iných dovolenkarov ich nájdete

napríklad na stránke tripadvisor.com. K dobrým službám cestovnej kancelárie patrí možnosť hodnotiť na webe ubytovanie, ktoré ponúka, aby si potenciálni klienti mohli vybrať na základe skúseností a hodnotenia iných klientov.

Slováci uprednostňujú osvedčené destinácie ako Chorvátsko, Bulharsko, Turecko, Grécko a Taliansko.

Kompromisy v ubytovaní sa na dovolenke nevyplácajú. Radšej zaplatiť o desať eur viac, ako si potom v duchu nadávať. A v prípade first momentov to platí dvojnásobne, pretože ceny sú veľmi prijateľné a výber bohatý.

Pavel Gašparík,
generálny riaditeľ CK Globtour
Ilustračné foto: Globtour, ONTT

Szigetköz sa predstavil v Bratislave

Malý Žitný ostrov, po maďarsky Szigetköz, je územie medzi Mošonským ramenom Dunaja a jeho starým tokom ležiace na juh od Bratislavy. Na severe priamo hraničí so slovenským hlavným mestom, napriek tomu zatiaľ slovenskí návštevníci dostatočne neobjavili všetky jeho krásy. To chce napraviť Združenie pre vidiecky turizmus Malého Žitného ostrova/Szigetköz, ktoré v decembri prezentovalo v Bratislave jeho potenciál. Ten spočíva najmä vo vodáckej turistike a cykloturistike v ramennej sústave na maďarskej strane Dunaja a príľahlej Mošonskej rovine.

Popularitu si už medzi slovenskými návštevníkmi získali termálne kúpaliská v Mosonmagyaróvári a Lipóte, známe je aj golfové ihrisko v Dunakiliti. Rozbieha sa aj ponuka jazdeckej turistiky, územie s lužnými lesmi je atraktívne pre rybárov a poľovníkov. Spomínané združenie založili pred 15 rokmi podnikatelia v stravovacích a ubytovacích službách, nedávno sa viac zamerali aj na medzinárodný marketing.

Lýžovačka v Rakúsku: vyskúšajte Harakiri

Zdolať strmé zjazdovky, kým sa deti v bezplatnej lyžiarskej škôlke učia pluhovať, skočiť s prvým brieždením na lyže a potom sa posilniť miestnymi pochúľkami alebo v rámci lyžiarskej safari preskúmať súčasne niekoľko lyžiarskych stredísk – individuálne ponuky rakúskych lyžiarskych regiónov uspokojia aj najvyššie nároky. Prikladom je prázdninový región TirolWest, odkiaľ môžu skúsení lyžiar vyraziť prostredníctvom ponuky „Let's safari“ každý deň na nové zjazdovky, napríklad do mesta športu Ischgl, stredísk St. Anton am Arlberg, Lech/Zürs či do oblasti Serfaus-Fiss-Ladis. Výzvou pre každého lyžiara a snoubordistu je svah Harakiri v areáli Ski- und Gletscherwelt Zillertal 3000, ktorý je so sklonom 78 % najstrmšou upravenou zjazdovkou Rakúska. V horskom stredisku Zillertal Arena majú lyžiar zasa niekoľkokrát denne možnosť vychutnať si jazdu na dokonale hladkej snehovej pokrývke – zjazdovky sa trikrát týždenne upravujú aj počas poľudňajších hodín.

WO

JF

PREDPLATITELSKÁ SÚŤAŽ
O DOVOLENKY
A ĎALŠIE CENY!

www.vyhrajdovolenku.sk

časopis

CESTOVATEL®

Proti domácemu násiliu

Spoločnosť Avon Cosmetics prostredníctvom projektu Avon proti domácemu násiliu prináša na slovenský trh knihu „V dobrom aj v zlom a ešte v horšom“, plnú skutočných príbehov žien, ktoré majú osobnú skúsenosť s domácim násilím.

V knihe sú aj rozhovory, dôležité informácie o tejto problematike a tri fiktívne príbehy napísané známymi slovenskými spisovateľkami – Denisou Fulmekovou, Tamarou Heribanovou a Petrou Nagyovou-Džerengovou.

Finančné prostriedky získané z predaja knihy budú použité na podporu konkrétnych projektov orientovaných na boj proti domácemu násiliu. Patrónkou knihy je Daniela Peštová, ktorá napísala ku knihe predslov a tiež je autorkou spomínaných rozhovorov.

LK

Projekt pre zdravé rómske komunity

Na vážnosť situácie zdravotného stavu obyvateľov segregovaných a separovaných rómskych lokalít dlhodobo upozorňujú neziskové organizácie, lekári prvého kontaktu i Svetová zdravotnícka organizácia. Napriek kritickej situácii do dnešného dňa neexistuje na Slovensku systémové riešenie.

Projekt Zdravé komunity v súčasnosti ako jediný venuje pozornosť tejto problematike. Je fungujúcim podporným systémom, zameraným na zdravotnú osvetu a prevenciu v prostredí rómskych komunít. Stojí za ním mimovládna Asociácia pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu.

Základným pilierom projektu sú zdravotní asistenti a koordinátori, ktorých práca je úzko previazaná s lekármi a obecnými samosprávami. Pravidelne informujú obyvateľov v osadách o povinných očkovaníach, preventívnych prehliadkach a šíria zdravotnú osvetu. Najčastejšou formou osvetových činností sú prednášky alebo diskusie na rôzne témy podľa špecifík cieľovej skupiny – napr. s deťmi o osobnej hygiene alebo s mladými mamičkami o starostlivosti o deti. Ďalšími témami sú osobná a komunálna hygiena, prevencia pred infekčnými ochoreniami, preventívne zdravotné prehliadky a spolupráca so zdravotníckymi zariadeniami.

VN

Tesco behom proti rakovine

Slávnostné odovzdanie prístroja Incucyte

Spoločnosť Tesco Stores SR odovzdala koncom novembra Nadácii Výskum rakoviny špičkový prístroj Incucyte. Nadácia pôsobí pri Ústave experimentálnej onkológie SAV v Bratislave. Prístroj umožní vedcom, zaoberajúcim sa výskumom rakoviny, sledovať naraz správanie až 100 vzoriek onkologických pacientov z celého Slovenska. Systém urýchli správne

nastavenie liečby na mieru pacienta. Ide o špičkové zariadenie, ktoré by si ústav bez pomoci charitatívnych projektov nemohol dovoliť.

85 000 eur na kúpu prístroja bolo vyzbieraných počas tradičného Tesco Behu pre život. Najväčší slovenský charitatívny beh prebiehal tento rok počas mája a júna v šiestich mestách. Zúčastnilo sa ho rekordných 14 824 ľudí. Peniaze sa vyzbierali zo štartovného, darov a sponzorských príspevkov.

Bežcov na tratiach podporovali patróni z minulých ročníkov – herci Jozef Vajda, Ján Greššo a Eva Pavlíková, operný spevák Martin Babjak, cvičiteľka aerobiku Lucia Medeková a futbalový tréner Vladimír Labant. Pribudli k nim dvaja noví členovia – hokejista Vladimír Országh a maratónska bežkyňa Katka Berešová.

TS

Bežkyne sponzorovali detské ihrisko

Začiatkom decembra slávnostne otvorili zrevitalizované detské ihrisko na Fedinovej ulici v bratislavskej Petržalke. Ihrisko získalo novú podobu vďaka organizátorom 1. ročníka DM ženského behu, ktorý sa v Bratislave uskutočnil 29. septembra 2012. Rekonštrukcia stála 4 270 €, väčšina sumy sa vyskladala zo štartovného, na zvyšok prispeli partneri podujatia.

Po 2. ročníku DM ženského behu plánuje spoločnosť Be Cool, s. r. o., v spolupráci s DM Drogerie Markt, mestskou časťou Ružinov a ďalšími partnermi revitalizovať športový areál pri Základnej škole na Nevádzovej ulici v Bratislave.

BC

ProMile Lady nabáda ženy k striedmosti

Spoločnosť Pivovary Topvar spojila expertov z oblasti zdravotníctva a digitálnych médií a spoločne s nimi predstavila kampaň s názvom Chráňme

naše ženy. Jej prvou aktivitou je odborné školenie lekárov a verejných zdravotníkov na tému Alkohol a ženy. Prevencia škodlivého užívania alkoholu u žien je o to dôležitejšia, že tým ohrozujú nielen seba, ale aj budúce generácie, keď sa stávajú matkami.

Kampaň však upozorňuje na riziká nezodpovednej konzumácie u všetkých žien. Ženský organizmus reaguje na prísun alkoholu citlivejšie ako mužský, závislosť vzniká rýchlejšie, rovnaké množstvo alkoholu spôsobuje vážnejšie problémy. Na tieto riziká upozorňuje nová aplikácia s názvom ProMile Lady, špeciálna webová stránka aj aktivity na sociálnych médiách – všetko súčasť spomínanej kampane.

Aplikácia ponúka výpočet aktuálneho promile alkoholu v krvi či výpočet času do triezveho stavu. Hlavne však obsahuje praktické rady a informácie o účinkoch a rizikách alkoholu pre ženy počas i mimo tehotenstva.

Ambasádkou kampane sa stala známa herečka a moderátorka Kristína Farkašová, ktorá od decembra šíri posolstvo kampane spolu s hliadkami ProMile Lady. Tie hliadkujú vo vybraných prevádzkach a upozorňujú najmä mladé ženy na to, aké je dôležité poznať rozumnú mieru aj pri zábave.

DN

Civilizačná hrozba menom diabetes

Jedno z najzávažnejších chronických ochorení zabíja milióny ľudí

Viac celonárodnej osvetu o rizikách a predchádzaní cukrovke má priniesť Národný diabetologický program.

Každé 2 minúty zomiera v dôsledku cukrovky jeden Európan. Prostriedky vynakladané na liečbu diabetu v EÚ predstavujú 10 - 18 % z celkových nákladov na zdravotníctvo. Diabetes mellitus je hlavnou príčinou slepoty, zlyhania obličiek a tiež amputácii dolných končatín. V porovnaní so zdravými ľuďmi sa u pacientov s diabetom objavujú 4- až 6-krát častejšie aj srdcovocievne ochorenia. Pokiaľ cukrovka nie je dostatočne kontrolovaná liečbou, môže skrátiť očakávanú dĺžku života o 15 až 20 rokov. Na Slovensku postihuje asi 400 000 ľudí, pričom ďalších 100- až 200-tisíc o svojom ochorení ani netuší.

Nebezpečný 2. typ

Náchylných na cukrovku je viac ako 30 % Slovákov, no mnohí vôbec nevedia, v čom spočíva riziko. Existuje viacero typov cukrovky, najčastejšou z nich je cukrovka 2. typu, ktorá predstavuje 80 - 85 % spomedzi všetkých prípadov. Pri nej pankreas produkuje dostatok inzulínu, citlivosť na tento hormón je však znížená. Spája sa s obezitou a metabolickým syndrómom, ktorého výskyt sa v slovenskej populácii odhaduje na takmer 40 %.

Cukrovka 2. typu je hlboko zakorenená aj v našich génoch. Rizikovými faktormi sú však predovšetkým obezita a nezdravý životný štýl.

Cukrovka 2. typu je veľmi

zákerá choroba. „Spočiatku neboli a môže prebiehať aj niekoľko rokov bez toho, aby spôsobovala viditeľné ťažkosti,“ uviedol vedecký sekretár Slovenskej diabetologickej spoločnosti (SDS) MUDr. Vladimír Uličiansky. „Mnohí pacienti už v čase diagnózy majú prítomné komplikácie,“ doplnila MUDr. Zuzana Némethyová, podpredsedníčka SDS.

Náchylných na cukrovku je vyše 30 % Slovákov – prevažuje 2. typ, ktorý súvisí so životným štýlom.

SDS v spolupráci so Zväzom diabetikov Slovenska (ZDS) vypracovali návrh Národného diabetologického programu, ktorý je zameraný na prevenciu tohto ochorenia, jeho včasnú diagnózu a čo najlepšiu liečbu.

Ciele národného programu

Dôležitou oblasťou programu je aktívny skrining tohto ochorenia a celonárodná edukácia o rizikách cukrovky a zdravom životnom štýle. Štúdie dokazujú, že režimovými a diétnymi opatreniami je možné znížiť vznik ochorenia aj u vysokorizikových pacientov, a to až o 60 %. „Netajíme sa ambíciou iniciovať zavedenie zásad zdravého životného štýlu aj do školských osnov a zvýšiť záujem detí o aktívny pohyb,“ povedal predseda SDS MUDr. Emil Martinka. Okrem prevencie a včasnej diagnózy je kľúčovým bodom programu aj zvýšenie kvality starostlivosti o pacientov s cukrovkou. Konečným cieľom je redukovat počet amputácií na nohách, slepoty či zlyhania obličiek s potrebou dialýzy o 50 %.

SDS návrh programu predložila ministerstvu zdravotníctva a požiadala ho o medzirezortný prístup k jednotlivým riešeniam. „Pacienti tento program veľmi vítajú,“ uviedol prezident ZDS Jozef Borovka. Súčasne vyjadril nádej, že program bude čo najskôr prijatý aj na úrovni vlády.

Význam prevencie

Každý človek po 45. roku života by si mal aspoň raz za dva až tri roky nechať vyšetriť hladinu krvného cukru. Ak je obézny, má vysoký

Vyšetrenie obsahu glukózy v krvi

krvný tlak, vysoké hladiny krvných tukov alebo ak prekonal infarkt či cievnu mozgovú príhodu, mal by preventívne vyšetrenie absolvovať každý rok. Rizikové sú tiež ženy, ktoré prekonal počas tehotenstva tzv. tehotenskú cukrovku, ktoré porodili dieťa s hmotnosťou viac ako 4 000 g a príbuzní pacientov s diabetom mellitus. Najrizikovejšou skupinou sú pacienti s prediabetickými rizikovými syndrómami (porucha tolerancie glukózy, metabolický syndróm).

Čím skôr sa podarí cukrovku diagnostikovať a začne sa liečiť pod lekárskeho dozoru, tým lepšie. Včasná diagnóza počas prvých 10 až 15 rokov ochorenia významne znižuje riziko rozvoja komplikácií a tento benefit pretrváva aj počas nasledujúceho obdobia. Naopak, ak sa na chorobu prišlo neskôr alebo pacient počas prvých rokov nebol dostatočne kontrolovaný, jeho stav sa už nemusí zlepšiť ani neskoršou intenzívnou liečbou či aplikáciou najmodernejších terapeutických postupov.

DS

Obrázky: SXC

Hrozí aj vám cukrovka?
Otestujte sa a zistíte vaše riziko diabetu na webstránke www.zivotbezucukrovky.sk.
Nájdete tu aj dôležité informácie o cukrovke, jej príznakoch, možnostiach prevencie, diagnostike a liečbe a rady pre pacientov.

Enzýmy proti chrípke i zápalu pľúc

Špeciálne prípravky posilňujú imunitu, napomáhajú rýchlejšiemu priebehu liečby, zabraňujú vzniku chronického zápalu.

Chladné zimné počasie prináša aj oveľa väčšiu záťaž pre náš organizmus. Výsledkom môže byť znížená imunita a vyššia náchylnosť voči rôznym ochoreniam. Oslabené telo ľahšie podľahne typickým sezónnym ochoreniam, ako sú nádchy, zápaly horných a dolných dýchacích ciest, angíny či chrípky. U niektorých jedincov sa často opakujú a môžu prechádzať do chronického stavu.

Posilnenie imunity

Najefektívnejší spôsob, ako predísť nevyhnutným ochoreniam, je myslieť na vhodnú prevenciu. Snažte sa, aby ste sa viróze či angíne úplne vyhli. Správnou cestou, ako si udržať zdravie, je najmä posilňovanie imunitného systému. S prípadnými infekciami sa pri dobrej imunite dokáže organizmus vyrovnáť aj sám. Na posilňovanie imunity sú veľmi vhodné

lieky systémovej enzýmoterapie. Výhodou je, že enzýmy, obsiahnuté v týchto liekoch, podporujú prirodzený spôsob obrany organizmu, a to namiesto toho, aby len riešili dôsledky už prepuknutého ochorenia. V lekárňach dostanete voľne kúpiť napr. liek Wobenzym, ktorý sa hodí pre všetky vekové kategórie.

Lieky systémovej enzýmoterapie podporujú prirodzený spôsob obrany organizmu.

Liek obsahuje proteolytické enzýmy prírodného pôvodu – z tropického ovocia pochádza bromelín a papaín, trypsin a chymotrypsín sú živočíšnej povahy. Práve tieto látky priaznivo ovplyvňujú váš imunitný systém, pôsobia tiež proti zápalom a otlakom.

Ak sa neubránite

Pokiaľ u vás ochorenie už prepuklo, neberte ho na ľahkú váhu. Môžete tým len doceliť, že sa vám skôr či neskôr vráti. A bude o to silnejšie,

o čo ste vy po prvom útoku slabší. Tentoraz si to nemusí odniesť iba hlava, krk alebo nos, ochorenie sa môže neprijemne prejaviť i na srdci a pľúcach, v podobe zápalu pľúc. Vlečúce sa problémy vám tak zoberú omnoho viac času – a tým i peňazi.

Systémová enzýmoterapia sa osvedčuje ako silná zbraň, ktorá pomáha tiež počas samotnej liečby. Enzýmy prispievajú k rýchlejšiemu vyliečeniu ochorenia, optimalizujú priebeh zápalov a zabraňujú, aby sa z obvyklej formy akútneho zápalu stal chronický zápal. Chripkou či inou chorobou oslabený organizmus ľahšie zasiahne infekcia bakteriálnej povahy. Potom sú už nevyhnutné antibiotiká. Aj v tomto prípade vám môžu pomôcť enzýmy. Výrazne zlepšujú liečbu antibiotik tým, že zvyšujú ich koncentráciu v mieste ochorenia

WB

GW 121206

Česi a Slováci chcú žiť zdravo

Mnohí ľudia majú problémy s nadváhou či obezitou, no väčšina z nich sa s tým snaží niečo robiť.

V spoločnosti čoraz intenzívnejšie rezonujú témy o zdravom spôsobe života. O tie sa aktívne zaujímajú až dve tretiny českej a slovenskej populácie bez ohľadu na vek. Zistila to spoločnosť GfK, ktorá realizovala prieskum orientovaný na otázky chudnutia a zdravého životného štýlu na vzorke 2 000 respondentov v oboch krajinách. Len približne polovica ľudí v ČR a SR vyjadrila spokojnosť so svojim fyzickým vzhľadom. K svojmu výzoru a nadbytočným kilám sú kritickejšie ženy a ľudia po tridsiatke. Vyše 60 % respondentov sa už v minulosti pokúšalo schudnúť.

Nadváha a BMI

Prieskum skúmal aj BMI index (Body Mass Index) populácie. Podľa neho až polovica ľudí v oboch krajinách má kilá navyše. Konkrétne čísla hovoria, že až tretina ľudí trpí nadváhou

a vyše pätiny má obezitu. Tento problém sa oveľa častejšie týka mužov. Nežiaduce kilá sa nevyhýbajú ani mladým ľuďom – zhruba tretina ľudí do 30. roku života trpí nadváhou alebo obezitou. Ľudí, ktorí sa môžu pochváliť ideálnou hmotnosťou, je v oboch krajinách 43 %.

Téma chudnutia je veľkým problémom najmä ženskej populácie. Zbaviť sa nadbytočných kilogramov sa pokúšalo až 73 % žien. K svojmu výzoru a nadbytočným kilám je pritom obzvlášť citlivá skupina žien na materskej dovolenke.

Spôsoby chudnutia

Tí, ktorí v minulosti chudli, sa o to snažili najčastejšie obmedzovaním niektorých druhov jedla, ako sú napríklad sladkosti, pečivo, masné pokrmy, fast food a podobne. Druhým najčastejším spôsobom chudnutia bola zvýšená pohybová aktivita, tretím nekonzumovanie jedla vo večerných hodinách. Asi pätina ľudí užívala voľnopredajné prípravky na chudnutie. Muži dávali častejšie prednosť cvičeniu, ženy zase diétam a prípravkom na chudnutie.

Nie všetky snahy schudnúť boli úspešné. Viac

ako tretina ľudí v ČR a SR nebola s výsledkami svojho chudnutia spokojná a vyše polovice ľudí, čo chudli, je stále nespokojných so svojim fyzickým vzhľadom. Najviac spokojní s výsledkami svojho úsilia boli ľudia, ktorí stavili na pohyb a úpravu kalorickej hodnoty jedálneho listka.

TA

Ilustračné foto: SXC

MUDr. Peter Paulen

Ako sa zdravo a do sýtosti najesť počas vianočných sviatkov?

POČAS SVIATKOV SME VYSTAVENÍ MNOHÝM „NÁSTRAHÁM“

Najmä naše tráviace ústroje, na ktoré číhajú nástrahy z bohatého vianočného stola. Poniektorí majú určite nepríjemné zážitky zo zapichnutej rybacej kostičky v krku alebo v pažeráku alebo zo žlčníkového záchvatu.

Čo robiť, aby sa predišlo nepríjemným prejavom v oblasti zažívacieho traktu? Ľudia, ktorí vedia o tom, že majú napríklad žlčníkový kameň, refluxovú chorobu pažeráka, chronickú pankreatitídu, celiakiu, prípadne zápalové ochorenie čriev, sú viac-menej poučení svojím lekárom, akým zložkám sa v potrave vyhýbať. Tie odporúčania platia nielen pre bežnú životosprávu, ale aj počas sviatočných dní. Záleží len na nich, ako sa k tomu postaví. Aj diabetici musia vedieť dodržať svoju diétu, či sú alebo nie sú sviatky.

Ľudia, ktorí nemajú žiadne obmedzenie v stravovaní, by mali dodržiavať počas vianočných sviatkov niekoľko základných zásad. V prvom rade by mali konzumovať pestrú stravu, najlepšie v pravidelných intervaloch, aby mal aj žalúdok svoj čas na vyprázdnenie. V prípade, že ide o viacchodové menu, treba jesť porcie primeranej veľkosti. Ďalej je potrebné znížiť konzumáciu jedál s vysokým obsahom tukov, pretože tuky spomaľujú vyprázdňovanie žalúdka a môžu predĺžiť proces trávenia. Veľmi vhodné

je jesť iba do príjemného pocitu nasýtenia, „hoci oči by jedli ďalej“ a znížiť konzumáciu množstva sladkostí, pretože cukrovinky môžu podporiť poruchu črevnej mikrobiálnej rovnováhy a premnoženie kvasiniek.

Ryby treba konzumovať pomaly a v malých sústach a pri dobrom osvetlení. Tvrdý alkohol sa má piť ako aperitív pred obedom alebo večerou. V prípade, že sa pije víno, je vhodné uprednostniť kvalitné suché odrodové vína, ktoré možno piť striedavo s pohárom čistej vody. Nie je vhodné kombinovať sladkosti a vína.

Počas sviatkov je ideálna každodenná minimálna dvojhodinová prechádzka na čerstvom vzduchu, ďalšia doplnková športová aktivita môže zdraviu skutočne iba prospieť. Posledná a veľmi často porušovaná zásada zdravého stravovania – jesť pomaly a nenechať sa počas jedla vyrušovať prácou, emailom, či telefonátom. Treba si vychutnať v kľude každé jedlo.

Každý človek určite pozná svoje telo a svoj tráviaci mechanizmus a vie, čo mu škodí. V každom prípade pri dodržiavaní hore uvedených zásad by mohlo byť prežitie vianočných sviatkov v pohode a bez potreby návštevy ambulancie.

Príjemné prežitie Vianoc
Vám želá **MUDr. Peter Paulen.**

ZDRAVIE NA ÚROVNI
MEDISSIMO

Nemocnica s poliklinikou MEDISSIMO
 Tematínska 5/A, 851 05 Bratislava
 (neďaleko jazera Veľký Draždiak)

Klientsky servis:
 02/ 3230 2230, info@medissimo.sk

Objednávania pacientov:
 02/ 3230 3030, objednavky@medissimo.sk

www.medissimo.sk

Lieky a výživové doplnky: ako si delia prácu

V lekárňach si dnes možno vybrať z množstva doplnkov s vitamínmi, minerálnymi a ďalšími užitočnými látkami. Pomáhajú pri prevencii chorôb; pri naozaj vážnych problémoch však prídu k slovu lieky.

Výživové doplnky sa radia k potravinám a môžu slúžiť na doplnenie prirodzenej stravy. Sú to koncentrované zdroje živín, vitamínov, minerálnych látok alebo iných látok s výživovým alebo fyziologickým účinkom. Musia sa vyrábať v súlade s potravinovým kódexom.

Kedy siahnuť po doplnkoch stravy

Ideálne vyvážená a pestrá strava vo všeobecnosti poskytuje dostatočné množstvo živín; no nie každému sa vždy darí optimálne stravovať. V takom prípade je dodatočný zdroj deficitných látok vítaný. Väčší význam môžu mať výživové doplnky v prípadoch zvýšenej potreby určitých živín – napr. pri intenzívnom športovaní, tehotenstve, ťažkej práci, nadmerných stresoch (v skúškovom období), pri rôznych diétach s nevyváženým pomerom živín a podobne.

Povolenie na uvedenie výživových doplnkov do obehu vydáva Úrad verejného zdravotníctva, ktorý posudzuje najmä to, či je daný produkt zdraviu neškodný. Hodnoty obsahu živín a látok s výživovým alebo fyziologickým účinkom deklaruje výrobca, prípadne úrady dozerajúce na bezpečnosť potravín. Výživovým doplnkom však nemožno prisudzovať účinky, ktoré majú lieky; je to podľa zákona zakázané. Preto aj ich účinnosť, bezpečnosť a kvalita nemusia byť overované rovnakým spôsobom ako v prípade liekov.

Lieky – prísnejší štatút

Liek je podľa definície liečivo alebo zmes liečiv a pomocných látok upravených technologickým procesom, ktoré sú určené na ochranu pred chorobami, na liečenie chorôb, diagnostiku chorôb a ovplyvňovanie fyziologických funkcií. Liek obsahuje farmakologicky účinné množstvá liečivých látok. Ich obsah je prísne definovaný a kontrolovaný národnými i medzinárodnými štátnymi orgánmi.

Pred uvedením na trh musí každý liek prejsť

rozsiahlymi a komplexnými skúškami. Ak nimi prejde, proces kontroly sa nekončí – aj po uvedení na trh podliehajú lieky ďalšiemu prísne sledovaniu účinnosti a bezpečnosti. Majú iný štatút.

Výživové doplnky majú význam najmä pri deficite alebo zvýšenej potrebe určitých živín.

Povoľovací proces na uvedenie na trh prebieha inak ako pri výživových doplnkoch. Výrobca liekov musí mať oprávnenie a takisto musí spĺňať kritériá na správnu výrobu liekov, musí byť zabezpečená kontrola vstupných surovín, ako aj kontroly počas celého výrobného procesu a výstupná kontrola.

Garancia účinnej látky

Pre lieky platia prísne kritériá, ktoré zabezpečujú, aby v nich bola účinná látka v správnom množstve a čistote. Na to, aby sa liek v tele správal tak, ako to očakávame, musí byť zabezpečená stabilná hladina účinných látok. Účinnosť lieku musí byť overená kontrolovanými klinickými štúdiami. Liek musí prejsť prísny registračným procesom v Štátnom ústave pre kontrolu liečiv, ktorý mu prideli tzv. registračné číslo. Toto číslo má potom uvedené na vonkajšom obale. V tom sa z formálneho pohľadu líši od potravinového doplnku.

Pre naše zdravie je dôležité, aby sme využívali dostupné prípravky správne a podľa toho, na čo sú určené. Výživové doplnky dobre poslúžia v prípadoch uvedených vyššie, keď však príde skutočná choroba, je nevyhnutná návšteva lekára, ktorý pacientovi predpíše účinný a primerane bezpečný liek, presne podľa potreby.

VN/EZ

Ilustračný obrázok: SXC

Výživový doplnok vs. liek: niektoré rozdiely

	Výživový doplnok	Liek
Účel	Doplnenie prirodzenej stravy, ochrana a podpora zdravia	Prevencia a liečba chorôb, ovplyvnenie fyziologických funkcií, diagnostika ochorenia
Obsah	Zložky výživy, najmä vitamíny a minerály	Liečivo alebo zmes liečiv vo farmakologicky účinnom množstve
Obsah účinných látok	Relatívne nízky, dôraz na neškodnosť, zabránenie toxicity pri laickom nekontrolovanom užívaní	Relatívne vysoký, dôraz na zabezpečenie medicínskeho účinku
Liečivo	Zriedkavo, v nízkom dávkovaní	Vždy, vo farmakologicky účinnom dávkovaní
Garancia obsahu liečiva	Vofnejšia	Prísna
Zabezpečenie kvality výroby	Správna výrobná prax podľa zásad výroby potravín	Správna výrobná prax pri výrobe liekov – náročné, prísne požiadavky i kontrola
Cena	Obyčajne nižšia	Obyčajne vyššia
Úhrada zdravotnej poisťovne	Nie	Podľa platnej kategorizácie

Zdroj: doc. MUDr. Jozef Glasa, CSc., PhD.: Liek alebo výživový doplnok. In: Súčasná klinická prax 1/2011.

OD TATRANSKÉHO PSTRUHA PO HOMÁRA S VAŠOU METRO KARTOU

Najbohatšiu ponuku minimálne 40 druhov čerstvých rýb nájdete jedine v METRO. Tatranský pstruh je taký čerstvý, akoby ste ho práve vylovili z horskej bystriny. Ale aj živý homár z Kanady v objemnom viváriu je rovnako čerstvý ako vo svojom morskom živle. Neváhajte a obohatte svoju kuchyňu rybacími pochútkami všetkých vôd, morí a oceánov.

METRO karta: vstupenka do sveta čerstvosti, kvality a veľkého výberu

www.metro.sk

PARTNER PROFESIONÁLOV

abcreklama.sk

Hľadáte dodávateľa?

internetový magazín
o REKLAME

www.abcreklama.sk
obchod@abcreklama.sk

agentúry
dodávateľa
médiá
štúdiá
tlačiarne
vonkajšia reklama
výroba reklamy

Beta glucan

vaša denná dávka imunity

Beta glucan 500

- najsilnejší beta glucan z hľivy na slovenskom trhu
- pre výraznú podporu organizmu

Baciltrafil

- unikátna kombinácia aktívnych zložiek s beta glucanom so synergickými účinkami pre podporu imunity
- beta glucan + resveratrol + vitamín C + Se + Zn

Žiadajte vo svojej lekární!

NATURES®
Beta glucan

Výživové doplnky. Výrobca: Natures s.r.o., A. Sládkoviča 33, 91701 Trnava. natures@natures.sk, tel/fax: 033/55 01 673.
Výroba a predaj beta glukánu z medicínskych húb v systémoch riadenia kvality ISO 9001:2008 a ISO 22000:2005.

www.natures.sk

Jemné brandy aj pre dámy

Spoločnosť Vitis Pezinok uviedla novinku Karpatské brandy Originál. Ide o elegantný nápoj s vôňou sušeného ovocia s kúskami jemnej čokolády a sladkastou chuťou s karamelovými podtónmi. Je ľahší ako Karpatské brandy špeciál; jeho jemnú aromatickú chuť ocenia aj dámy alebo tí, ktorí ešte len začali odhaľovať čaro brandy. Dizajn etikety nového nápoja je, podobne ako pri ostatných brandy z portfólia spoločnosti Vitis, inšpirovaný povestou o rytierovi Stiborovi zo Stiboríc, pánovi Beckova a celého Váhu. Brandy bolo aj štýlovo pokrstené, a to rytierskym mečom.

VP

KMV rozšírila portfólio o nápoje Schweppes

Spoločnosť Karlovarské minerálne vody, a. s. (KMV), uzavrela koncom novembra licenčnú zmluvu so spoločnosťou Orangina Schweppes International a stala sa výhradným výrobcom a distribútorom sytených nápojov Schweppes a Dr Pepper na Slovensku a v ČR. Značku Schweppes založil v roku 1783 Jacob Scheppe. KMV sú najväčším dodávateľom minerálnych a pramenitých vôd v Českej republike. Spoločnosť založil v roku 1873 karlovarský rodák Heinrich Mattoni. Súčasnú podobu získala v 90. rokoch 20. storočia vďaka výrazným investíciám nových majiteľov – rodiny Pasqualovcov. Po získaní novej licencie disponuje najucelenejšou ponukou prémiových nealkoholických nápojov na českom i slovenskom trhu: od prírodných i ochutených vôd (Mattoni, Aquila, Magnesia) cez sirupy a ovocné nápoje (Yo, Bimboo), džúsy (Granini) a ľadové čaje až po sytené limonády (Schweppes, Dr Pepper).

MB

Zlatá medaila z Číny pre Goral Vodku

Goral Vodka Master, ktorá sa vyrába v Starej Lubovni, získala v Hongkongu prvenstvo v medzinárodnej súťaži China Wine & Spirits Awards 2012. Nasledovala tým podobné úspechy z Chicaga, Cannes, Petrohradu, Moskvy a Kyjeva.

„Teší nás, že porota oceniла práve našu vodku, v ktorej sa vďaka exkluzívnemu a delikátnemu spôsobu výroby snúbi výnimočná kvalita a chuť spolu s vizuálne atraktívnym obalom,“ uviedla brand manažérka Barbara Šomská zo spoločnosti GAS Familia.

Prihlásené vzorky posudzovala porota zo zástupcov najväčších čínskych importérov a predajcov alkoholických nápojov. V tomto roku prišli po prvýkrát s požiadavkou, aby sa

súťaž zamerala nielen na tradičné hodnotenie vín, ale aby sa uskutočnilo aj špeciálne panelové hodnotenie vodiek, destilátov a liehovín, o ktoré rastie v regióne záujem rovnako rýchlo ako o víno.

Čínsky trh sa podľa odborníkov čoskoro stane najväčším trhom s alkoholickými nápojmi na svete. Číňania si radi vychutnávajú široké spektrum chutí alkoholu. Rýchlo tu rastie dopyt po nových nápojoch a obľubu si získava aj vodka.

Na súťaži v Hongkongu posudzovala vysokokvalifikovaná porota 100 druhov vodky v tzv. slepých testoch. „Boli tam všetci, ktorí dokonale poznajú čínsky

trh. Rozhodovali podľa jasných kritérií – šanca mal len ten, kto má podľa nich najlepšie predpoklady uspieť u čínskeho zákazníka,“ zdôraznila B. Šomská.

VN

Vianočné popradské čaje a káva

Popradský výrobca Baliarne obchodu uviedol na predvianočný trh niekoľko darčekových balení čajov a kávy. Patrí medzi ne výber prémiových čajov Mistral, doplnený malým čajníkom. K dispozícii sú v troch kombináciách: Zelený čaj Sencha, Zelený čaj svieža mäta a malina a Biely čaj čerešňa. V kombinácii s vkusnou bielou šálkou ponúka Mistral aj dva druhy bieleho čaju. Ten je považovaný za „šampanské“ medzi čajmi. Má vysoký obsah antioxidantov, ktoré prospievajú pleti.

Milovníkom wellness čajov je určená značka Medzi telom a dušou, výber šiestich kombinácií

bylín a ovocia. Ponúkajú sa pod názvami Prílev energie, Pozitívna myseľ, Šálka imunity, Relax a uvoľnenie, Sladké sny a Večná mladosť. Okrem toho výrobca pripravil limitované darčekové balenie Popradskej kávy Extra Špeciál, s pribaleným červeným hrnčekom.

BO

Mattoni s granátovým jablkom

Na sviatočnom stole by okrem dobrého jedla a kvalitného vína nemali chýbať ani vhodné zvolené nealkoholické nápoje. Na dotvorenie sviatočného menu siahnite po perlivej minerálnej vode Mattoni s príchutou granátového jablka.

Granátové jablká sú v našich zemepisných šírkach považované za exotické ovocie. Vďaka vysokému obsahu antioxidantov sú vítanou súčasťou jedálneho lístka. Zo šťavy z čerstvých granátových jabĺk sa vyrába známy sirup granadína, ktorý je súčasťou mnohých kokteílů a podáva sa aj vychladený s minerálnou vodou. Minerálna voda Mattoni s príchutou granátového jablka je inšpirovaná práve týmto tradičným spojením.

KM

Vianočné tromfy v predajniach METRO

Exkluzívne talianske darčkové koše: nečakajte, kým sa zasa minú!

Veľkoobchodný reťazec METRO Cash & Carry SR prichystal aj v tomto roku zaujímavú ponuku exkluzívnych vianočných darčkových balíčkov s prémiovými potravinami.

Po minuloročných skúsenostiach, keď boli darčkové koše pred Vianocami beznádejne vypredané, rozšírilo METRO svoju ponuku. Atraktívne balené darčkové koše obsahujú delikatesy vysokej kvality výhradne od talianskych výrobcov. Jedenásť rôznych kombinácií v cenových reláciách od 10,90 € do 62,90 € bez DPH ponúka tradičné cestoviny, vynikajúce vína, sladkosti, olivové oleje či kávu.

Unikátne špeciality aj pre slovenských zákazníkov

V tomto roku sú vôbec po prvýkrát do ponuky zaradené aj dva druhy balíčkov s čerstvými surovinami, salámami, dlho zrejúcimi syrmami, toskánskou slaninou či krémom s parmezánom a hľuzovkou na drevenej doske. Podľa svojich predstáv si vyberie skutočne každý! Darčkové balíčky je možné kúpiť exkluzívne iba v predajniach METRO, prípadne objednať na www.metro.sk. V bežnej maloobchodnej sieti nie sú dostupné.

Vianoce s METRO kartou

Tohtoročné Vianoce s METRO kartou ponúkajú celý rad atraktívnych akcií; okrem už spomínaných darčkových balíčkov ide aj o Exkluzívny vernostný program, v rámci ktorého zákazníci výmenou za bodované nákupy získajú zľavu na vybrané novinky vo výške až 52 %.

Pre mimoriadny záujem v minulom roku rozšírilo METRO ponuku balíčkov na 11 kombinácií.

Obľúbené sú tiež Kupónové knižky, ktoré ponúkajú okrem iného obľúbené zlaté kupóny so zľavou 25 % na kompletný sortiment hračiek. Tento rok je možné nájsť v ponuke štyri vydania. Okrem klasických vianočných letákov je

k dispozícii aj adventný kalendár, ktorý prinesie zákazníčkovi každý deň jedno prekvapenie vo forme zaujímavej ponuky.

Vernostný program ponúka za bodované nákupy zľavu na vybrané novinky až 52 %.

Popri papierovom variante bude fungovať aj na webe. Vianoce v METRO budú ako každý rok vrcholiť v termíne od 19. do 22. decembra akciou „kapor a Bohemia Sekt k nákupu zadarmo“.

PR

Viac informácií nájdete na: <http://www.metro.sk/public/Uvod/Aktualna-ponuka/Vianoce>

Šampióni Vinum Laugaricio

Na ôsmom ročníku medzinárodnej výstavy vína, vody a destilátov Vinum Laugaricio v Trenčíne prezentovalo svoju produkciu 56 vystavovateľov zo Slovenska, Českej republiky, Rakúska a Talianska.

Titul šampióna v kategórii suchých bielych vín získalo mladé víno Sauvignon z produkcie trenčianskej spoločnosti Vinum Kult. Medzi červenými vínami triumfovalo rakúske víno St. Laurent od spoločnosti Weingut Kolkmann. V rámci liehovín si titul šampióna výstavy odniesol líkér Arabika trenčianskej spoločnosti Old Herold. **TA**

Majonéza s repkovým olejom

Majonézy sa vo všeobecnosti nepovažujú za veľmi zdravé. Majonéza Špak však obsahuje repkový olej, ktorý priaznivo ovplyvňuje srdce a krvný obeh. Ďalšími zložkami sú výberové vajíčka a horčičné semenka, ktoré majonéze dodávajú pikantnú chuť.

Produkt je okrem plastových obalov dostupný v praktickom 100 ml balení, ktoré zodpovedá jednej porcii. **VN**

Alkohol z ČR si skontrolujete aj na webe

Český alkohol vyrobený od 1. 1. do 27. 9. 2012 musí byť označený zelenou nálepkou, na ktorej je uvedený jeho presný dátum výroby, číslo šarže a číslo protokolu akreditovaného laboratória, v ktorom bol skontrolovaný. Po rokovaní Sekcie importérov liehovín pri Zväze obchodu a cestovného ruchu SR so slovenskými kontrolnými orgánmi tieto vydali usmernenie, podľa ktorého sa akceptuje elektronická forma dokladov o pôvode. Teda ich uverejnenie na novej web stránke www.bezpeceliehoviny.sk, ako aj na oficiálnych web stránkach importérov českých liehovín. **BL**

O etike výrobcov potravín

Problém bezpečnosti potravín nespočíva v nedostatočnej legislatíve, ale chýbajúcej etike výrobcov, tvrdí Ján Golian z Katedry hygieny a bezpečnosti potravín Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Ako uviedol, slovenská legislatíva týkajúca sa kvality, hygieny a bezpečnosti potravín je na vysokej úrovni. Napriek tomu sa objavujú stále nové potravinové kauzy, ktoré dokazujú, že viacerým výrobcom chýba etika. „Potraviny sa dokonca stali v istom zmysle zbraňou, pretože zabijajú,“ poukázal Golian na škandal s českým alkoholom.

Okrem samotnej legislatívy je bezpečnosť potravín daná aj rôznymi štandardmi, ktoré existujú u prvovýrobcov, spracovateľov, výrobcov i v maloobchode, vo veľkoobchode však chýbajú. Pritom práve veľkoobchodníci dodržiavanie týchto štandardov vyžadujú od výrobcov.

Problémom je aj skutočnosť, že kvalita potravín sa posudzuje rôzne. „Každý si pod týmto

pojmom predstavuje niečo iné. Niektorí uprednostňujú technologickú kvalitu, iní senzorickú, niektorí sleduje nutričnú hodnotu alebo aj obal s informáciami,“ tvrdí Golian. Podľa jeho názoru slovenský spotrebiteľ znesie veľa, málo sa sťažuje na nekvalitu, aj keď za posledné roky sa jeho vzdelanostná úroveň zlepšila. **MB/TA**

Čokoládová hviezda na stromček

Výrobca čokolády Orion pripravil originálnu ozdobu – čokoládovú hviezdu, určenú na špicu vianočného stromčeka. Umiestňuje sa tam pomocou špeciálneho stojana. Použiť sa dá aj na výzdobu štedrovečerného stola alebo vložiť do okna. Orion sa pre tento produkt rozhodol na základe prieskumu, ktorý ukázal, že Česi a Slováci sa vracajú k tradičným ozdobám, medzi ktoré patrí vianočná hviezda. **LL**

Novinky Kraft Foods na koniec roka

Spoločnosť Kraft Foods aj tento rok prišla so špeciálnymi sladkosťami na predvianočný trh. Patria medzi ne napríklad Milka Vianočné mandle v mliečnej čokoláde so štipkou škoric a koriandra. Značka Milka prináša aj čokoládové salónky v štyroch príchutiach: mandľovej, marcipánovej, jogurtovej a orieškovo-nugátovej. V limitovanej edícii sa predstavujú známe Esička značky Zlatý. V samostatnom balení sa nachádzajú len škoricové Esička. Zo zadnej strany škatuľky si navyše môžete vystrihnúť menovky na vianočné darčeky. V predvianočnom období je v ponuke aj spoločné balenie pralínok Milka Crispello a novinka Jacobs Krönung Millicano v sebe spája výhody rozpustnej kávy a plnú chuť kávy mletej. **KF**

BECHEROVKA

„SVET SA MENÍ, BECHEROVKA OSTÁVA“

Keď pred dvestopäť rokmi v Karlových Varoch lekárnik Josef Becher konečne priviedol do dokonalosti svoj recept na jedinečný bylinno-korenistý elixír a začal ho pod názvom Anglická horká predávať ako žalúdočné kvapky, ešte netušil, že raz sa jeho likér stane neoddeliteľnou súčasťou spoločných chvíľ ľudí po celom svete. Dnes presné tajomstvo magickej chute a vône Becherovky poznajú iba dvaja ľudia. Jedným z nich je Bohuslav Pich, šéf výroby karlovarskej likérky.

Okrem riaditeľa závodu na výrobu Becherovky ste jediný, kto má prístup k tajnému originálnemu receptu najobľúbenejšieho likéru Čechov i Slovákov. Aký je to pocit?

Je to obrovská česť a zároveň veľká zodpovednosť, ktorú pocíťujem nanovo vždy, keď sa osamote zavriem do nášho „drogikamru“ a miešam tam zmes bylín a korenín na prípravu Becherovky. Becherovka bola mojím prvým a prakticky aj jediným zamestnávateľom, prvý raz som v závode brigádoval ako pätnásťročný chlapec. Verní sme si však ostali aj po ukončení mojich štúdií v Prahe a som nesmierne hrdý, že ma za to Becherovka odmenila svojím tajomstvom.

Becherovku teda dôverne poznáte už takmer 40 rokov, z toho vyše desiat ste zodpovedný za to, že každá várka bude pripravená presne podľa pôvodného receptu.

Naozaj je Becherovka stále rovnaká ako pred dvesto rokmi?

Áno, stále je to presne tá istá Becherovka, ktorú v roku 1807 prvý raz namiešal Josef Becher. Ja osobne ručím za jej tradičnú kvalitu, za to, že zmes bylín v nej je vždy rovnaká. Zodpovednosť za Becherovku však mám spoločnú so všetkými spolupracovníkmi v našej likérke. Becherovka má za sebou dvestopäťročný príbeh tradície, hrdosti a kvality. Dnes sa jej samozrejme vyrába neporovnateľne viac, tradičné výrobné zariadenia sa dávno zmenili na nové, väčšie, modernejšie, pôvodne rodinná firma sa stala súčasťou silného nadnárodného koncernu. No postup a jednotlivé kroky výroby ostávajú nezmenené a rovnako sa nezmenila ani atmosféra v závode. Stále tu je cítiť úctu, súdržnosť a hrdosť na výrobok, ale aj na závod, v ktorom robili naši otcovia či dokonca starí otcovia. Práve z tejto úcty k dedičstvu Becherovky sa jej spolu snažíme dávať vždy len to najlepšie s vierou, že takto prežije aj ďalších dvesto rokov.

Slováci Becherovku tiež istým spôsobom považujú za svoju, nakoniec aj fľaše na Becherovku sa vyrábajú u nás. Ako vnímate jej česko-slovenskú popularitu?

Náš dodávateľ fliaš zo Slovenska je len malou ukážkou toho, že Becherovka skutočne patrí obidvom národom. Desiatky rokov sme predsa boli jeden štát a Becherovka patrila nám všetkým. Keď sa stretnem s príbuznými alebo známymi zo Slovenska a ochutnávame ju, neriešime, či je to náš alebo váš výrobok. Vždy sa povie len, „dáme si tú našu Becherovku“. A práve to aj vždy bolo poslaním Becherovky – spájať. Pretože aj keď časy a spoločenské usporiadanie sa za tých vyše dvesto rokov neraz zmenili, Becherovka je stále tu – stále je naša. Svet sa mení, ale Becherovka jednoducho ostáva.

Hostia Plesu v opere pomôžu detským pacientom

V roku 2012 kúpilo Detské kardiocentrum za výťažok z plesu prístroje, ten nadchádzajúci prispeje na nové priestory.

Do dvoch rokov vyrastie pri Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb v Bratislave nové Detské kardiocentrum. Moderný pavilón bude spĺňať náročné technické parametre. Na jeho vybudovaní sa budú finančne podieľať aj hostia nadchádzajúceho 13. plesu v opere, a to zaplatením vstupného vo výške 500 eur pre jeden pár.

Účastníci plesu vstupným a darmi prispejú na moderné vybavenie operačných sál.

Čestný plesový výbor a hostiteľ podujatia, spoločnosť Orange Slovensko, sú garantmi toho, že celá vyzbieraná suma vrátane dobrovoľných príspevkov bude použitá výhradne na deklarovaný účel – vybavenie operačných sál. Ich kvalita je kľúčová, keďže niekoľko hodín, ktoré v nich majú pacienti stráviť, rozhoduje o ich živote.

Starostlivosť na vyššej úrovni

V súčasnosti je Detské kardiocentrum situované v prenajatých priestoroch Detskej fakultnej nemocnice na Kramároch, ktoré sú však kapacitne aj technicky poddimenzované. Práve na tieto problémy upozornil už 12. ples v opere,

ktorého hostia prispeli na zakúpenie nevyhnutných diagnostických prístrojov.

Vďaka novým priestorom sa ešte viac zvýši úroveň zdravotníckej starostlivosti pre detských pacientov. „Budeme môcť navýšiť kapacitu lôžok, a tým znížiť čakacie lehoty na potrebné zákroky,“ zdôraznil riaditeľ Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb Mongi Msolly. „Rovnako sa zvýši komfort pre rodičov, ktorí veľa krát strávia s deťmi v nemocnici aj niekoľko mesiacov.“

Starostlivosť sa výrazne zefektívni aj vďaka prepojenosti pracovísk. Pri tzv. hybridných výkonoch alebo zhoršení stavu pacienta, keď ide o čas, budú môcť diagnostické a liečebné postupy na seba kontinuálne nadväzovať. Vďaka samostatným izbám pre pacientov sa tiež podstatne zníži riziko prenosu infekcií.

Prístroje zachraňujú životy

Ples v opere sa už po druhýkrát spája s Nádáciou Detského kardiocentra. „Som hrdá, že Ples v opere silou svojej značky upriamil pozornosť na problémy kardiocentra,“ dodáva šéfkka Plesu v opere Andrea Cocherová.

Za výťažok z minulého plesu kúpili echokardiograf a prístroj na podporu dýchania.

V minulom roku sa podarilo vybrať 199 562 eur, za ktoré zakúpili nielen pôvodne plánovaný prístroj podporujúci dýchanie pacientov po operačných zákrokoch, ale aj druhé, rovnako dôležité zariadenie na ultrazvukové vyšetrenie srdca. Najmodernejší prístroj Maquet

Nový pavilón Detského kardiocentra – vizualizácia

Šéfka plesu A. Cocherová s členkou plesového výboru E. Vášáryovou

Servo-I zabezpečuje umelú pľúcnu ventiláciu, ktorá je pre pacientov po operácii nevyhnutnosťou. Niektorí sú na jeho pomoc odkázaní len niekoľko dní, iní aj niekoľko týždňov či mesiacov. Echokardiografia je dnes najdôležitejšou zobrazovacou technikou v detskej kardiológii. Umožňuje nielen anatomické zobrazenie aj najzložitejších variantov vrodených chýb, ale aj

posúdenie funkcií srdca. Neprináša radiačnú záťaž, a preto je táto metóda bezpečná a opakovateľná. Vďaka príspevku od hostí 12. Plesu v opere môže mať slovenské detské pracovisko najvýkonnejší ultrazvukový prístroj s kompletnými možnosťami vyšetrenia plodu a detí všetkých vekových skupín.

VN/PO

O Detskom kardiocentre

Každý rok sa na Slovensku narodí okolo 500 detí (asi 0,8 – 1 %) s vrodenou srdcovou chybou. Detská kardiológia a kardiochirurgia sa usilujú riešiť aj ťažké vrodené chyby ešte v novorodeneckom, prípadne dojčenskom veku. Väčšina z nich si vyžaduje komplexnú a rýchlu

diagnostiku a liečbu. Až dve tretiny, čiže okolo tristo detí, potrebujú chirurgickú korekciu na špecializovanom pracovisku, ktoré je na Slovensku len jedno: Detské kardiocentrum v Bratislave. Bolo založené v roku 1992 a patrí pod správu Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb.

Charitatívne turné Coca-Coly

Tak ako pred každými Vianocami, aj tento rok spoločnosť Coca-Cola organizuje v rámci svojej propagácie návštevy vianočného kamiónu v slovenských mestách. Tradične ich spája s príchodom Santa Clausa a kultúrnym programom pre rodiny s deťmi. Už menej známe je, že spoločnosť finančne podporuje komunity a charitatívne organizácie v navštívených mestách. Výťažok zo špeciálneho vianočného predaja suvenírov bude zakaždým venovaný jednej vybranej inštitúcii z daného regiónu. Symbolický šek odovzdá po ukončení predaja zástupcovi inštitúcie moderátor podujatia. Coca-Cola vybrala inštitúcie vo vzájomnej spolupráci so samosprávami jednotlivých miest.

Červeno-biely kamión obide celkovo 15 miest, jeho cesta sa začala 5. decembra v Bardejove a skončí sa 19. decembra v Malackách.

VN

Top filantropi roka

Ocenený Anton Srholec

Koncom novembra boli udelené ocenenia TOP firemný filantrop za rok 2011. Rebríček firiem, ktoré svojimi financiami podporujú dobrú vec,

zostavuje Fórum donorov v spolupráci s magazínom Forbes a za odbornej garancie audítorskej spoločnosti PriceWaterhouseCoopers.

Víťazstvo v rebríčku TOP firemný filantrop si spomedzi 19 prihlásených spoločností v kategórii veľkých firiem znovu odniesol Slovenský plynárenský priemysel, ktorý v roku 2011 venoval na verejnoprospešné aktivity 2,2 milióna €. Najlepším darcom v kategórii stredných podnikov (do 250 zamestnancov) sa stala spoločnosť GlaxoSmithKline Slovakia. Prvú priečku spomedzi malých podnikov (do 50 zamestnancov) obsadila AXA, d. s. s.

Cenu v kategórii Zamestnanec – filantrop získala Jana Štefániková zo spoločnosti Microsoft, ktorá sa do dobročinných aktivít zapája vysoko

nad rámec svojich pracovných povinností. „Naším zámerom bolo vyťahovať z anonymity ľudí vo firmách, ktorí sú svojou zariadenosťou pre dobrú vec príkladom pre ostatných,“ povedala k významu kategórie členka poroty Soňa Lexmanová.

Po prvýkrát vyhlásili ocenenia v kategórii Filantrop, v rámci ktorej mohol byť nominovaný ktokoľvek z verejnosti. Ocenenie získal katolícky kňaz a salezián Anton Srholec známy svojou takmer 20-ročnou činnosťou zameranou na pomoc bezdomovcom. „Som rád, že môžeme vytvoriť domov niekomu, kto to potrebuje, a teší ma, že sú ľudia, ktorí to vedia oceniť,“ vyhlásil pri preberaní ceny.

SR

IKEA podporí znevýhodnené deti

V období od 1. 11. do 23. 12. daruje spoločnosť IKEA za každú predanú plyšovú hračku alebo detskú knihu 1 euro na podporu vzdelávacích programov organizáciám UNICEF a Save the Children.

Výťažok z tohtoročnej Kampane plyšových hračiek pôjde opäť na zabezpečenie kvalitného vzdelania pre znevýhodnené deti v rozvojových krajinách. Kampaň prebieha každoročne od roku 2003. Doteraz sa v nej vyzbieralo 47,5 milióna eur, ktoré pomohli 8 miliónom detí vo viac ako 40 krajinách.

Získané peniaze pomôžu organizácii Save the Children financovať projekty na podporu vzdelávania najviac znevýhodnených detí, vrátane detí z etnických menšín a detí s postihnutím či špeciálnou starostlivosťou v Kambodži, Vietname, Bangladéši, Indonézii, Mjanmarsku, Litve a Rumunsku. UNICEF využije tieto prostriedky na podporu svojho projektu Školy pre Afriku, ktorého cieľom je zabezpečenie kvalitného vzdelania pre deti v 8 krajinách: v Burkine Faso, Etiópii, na Madagaskare, v Mali, Mozambiku, Nigeri, Južnej Afrike a Malawi.

VN

Bublinky na každú príležitosť

Iný sekt je vhodný k štedrej večeri, na Silvestra či k romantickému večeru vo dvojici.

K sviatočným pochúťkam patrí aj kvalitné pitie. Málokto si ich vie predstaviť bez kvalitného šumivého vína. Značka Hubert ponúka niekoľko variácií, každú vhodnú na inú príležitosť.

Hubert L'Original brut

Toto suché víno výborne doplní chuť vianočného kapra a hodí sa aj k studeným predjedlám a šalátom. Vyznačuje sa neutichajúcim jemným perlením, decentnou biskvitovou vôňou a delikátnou chuťou. Kupáž sektu Hubert L'Original brut je zostavená z vybraných vyzretých vín – Rizlingu vlašského, korenistého Veltlínskeho zeleného a odrody Pinot blanc s nádychom tropického ovocia. Ocenia ho predovšetkým náročnejší konzumenti.

Hubert de Luxe

Studený zimný večer je ideálny čas na posekanie pri kozube s pohárom šumivého nápoja. Ak chcete pripraviť romantický večer vo dvojici alebo prekvapiť svoju partnerku originálnym darčekom, Hubert de Luxe je tou správnou voľbou. Spája v sebe sladkú chuť a elegantnú zlatistú farbu. V tomto bielom šumivom víne sa spájajú aromatické odrody Iršai Oliver a Muškát moravský, podčiarknuté vôňou zrelého hrozna s muškátovým buketom. Chuť je plná, hroznová a harmonicky sladká.

Hubert Club polosladký

Hubert Club polosladký je vhodný na štefanské zábavy, Silvester a oslavy Nového roka. Skrýva v sebe vyváženú kombináciu cukrov a kyselín. Vyznačuje sa dynamickým perlením a žltou farbou.

Johann E. Hubert

V kupáži sektu Johann E. Hubert nájdete najkvalitnejšie vína odrody Rulandské biele a Veltlínske zelené. Je vyrobený

klasickou metódou „methode traditionnelle“, ktorá sa používa aj na výrobu „pravého šampanského“ vo francúzskej oblasti Champagne. Prebieha pri nej druhotné kvasenie vo fľašiach, v ktorých sa aj finalizuje. Výnimočnosť tohto šumivého vína podčiarkuje aj elegantná tmavá fľaša, na ktorej je zobrazený Johann E. Hubert, jeden zo zakladateľov spoločnosti. Sekt je vhodný na každú slávnostnú udalosť.

Hubert Grand rosé

Štýlový jemný sekt v ružovej farbe, s decentnou broskyňovo-mandľovou vôňou, jemným škoricovým nádychom a dlhým perlením. Ak chcete spraviť radosť svojej partnerke či inej dáme, skúste jej ho darovať.

Sekt Johann E. Hubert sa vyrába klasickou metódou „traditionelle“.

Je vyrobený z najkvalitnejších zberov odrody Svätovavrinecké. Skladbu základného vína doľaduje Pinot noir – odroda, ktorá pridáva sviežosť a ovocný charakter. Charakter tohto „ženského“ sektu zdôrazňuje matovaná svetlá fľaša.

SM

Spotrebná daň českých vinárov obide

Českí vinári vyhrali boj s vládou o novú daň. Desiatkorunovú spotrebnú daň, ktorá mala podľa vládných plánov zaťažiť liter tichého vína od 1. januára 2014, Nečasov kabinet nezavedie (10 Kč zodpovedá 40 centom). Zväz vinárov a Vinárska asociácia predtým argumentovali, že ČR by bola jediná z členov EÚ produkujúcich víno, ktorá by naň zaviedla spotrebnú daň, pričom sa o to nesnažili ani Grécko, Španielsko či Portugalsko. Vinárom pomohli protestné petície s viac ako 40 000 podpismi.

Domáce potraviny ešte prevažujú

Podiel slovenských výrobkov v nákupných košíkoch Slovákov z pohľadu počtu kusov bol v prvom polroku na úrovni 54 %. Vyplýva to z prieskumu agentúry GfK Slovakia spracovaného pre Zväz obchodu a cestovného ruchu SR za január až jún 2012.

Najvyšší podiel slovenských výrobkov prieskum evidoval v kategórii základných potravín, a to 71 %. V kategórii tukové produkty dosiahol podiel slovenských výrobkov 51 %, rovnako ako v kategórii mliečnych výrobkov. Z toho syry mali 44 %, mlieko 61 %, mliečne dezerty 34 % a jogurty 54 %. Kategória nápojov v prieskume evidovala

57-percentný podiel, z toho pivo 67 %, sýtené nealko nápoje 33 % a vody 58 %.

Prieskum vykonala agentúra na vzorke 1 500 domácností, pričom sledovala 5 443 položiek v 13 kategóriách – pivo, maslo, sýtené nealko nápoje, jedlé oleje, múka, syry, margaríny a melanže, mlieko, mliečne dezerty, cukor, toaletný papier, vody a jogurty. Slovenský pôvod výrobku bol v prieskume identifikovaný na základe informácií na etikete.

Kontroly kvality začínajú zberať

Kontroly potravín v obchodoch i počas prevozu výrobkov na cestách začínajú podľa ministra pôdohospodárstva Ľubomíra Jahnátka zberať. Kvalita tovarov sa zlepšuje. Keď rezort začínal s kontrolami v júni tohto roka, pochybenia boli na úrovni 40,1 %. Po piatich mesiacoch toto číslo kleslo na 12 %. Či je toto zlepšenie trvalé, alebo ide iba o jednorazový posun, v súčasnosti ministerstvo povedať nevie. Preto bude kvalitu potravín overovať aj v priebehu budúceho roka.

Neoznačené texty pochádzajú zo servisu TASR

Elegantná ozdoba na plesovú sezónu

Dámy, zdôraznite svoju krásu spoločenským klobúčikom! Skvelé modely ponúka návrhárka Andrea Paldan.

Mnohé dámy už rozmyšľajú nad spoločenskou róbou na nastávajúcu plesovú sezónu, ktorú tradične otvorí Ples v opere 12. januára 2013. „Nejde len o správny výber šiat, ale aj o celkový styling, na ktorom si treba dať záležať. A ten dokáže neuveriteľne podčiarknuť maličkosť, akou je spoločenský klobúčik alebo tzv. fascinátor,“ hovorí módna návrhárka Andrea Paldan, ktorá sa okrem spoločenskej a svadobnej módy venuje aj tvorbe spomínaných klobúčikov.

Klobúčik na audienciu u kráľovnej

Klobúčiky sú typické v krajinách ako Anglicko,

Francúzsko či Španielsko, kde sa dámy objavujú na slávnostných udalostiach výlučne s ozdobou na hlave. Je nimi známa napríklad Kate, vojvodkyňa z Cambridge. Pre Andreu bolo čou vytvoríť klobúčik pre slovenskú konzulku v Londýne na jej audienciu u kráľovnej Alžbety II., práve v čase kráľovskej svadby. Nemusíte však byť kráľovnou ani vojvodkyňou, aby ste svoj šarm podčiarkli podobným spôsobom.

„Fascinátor“ od slova fascinovať

Fascinujúci – teda očarujúci, zvodný, úchvatný.

„Presne tak dámy pôsobia v momente, keď si ho nasadia. Zvodne a očarujúco. Ako šibnutím čarovného prútika získajú na noblese a elegancii, spojenej s užívaním

Klobúčiky sa nosia zvyčajne asymetricky a s účesom vypnutým dohora.

si plesovej atmosféry,“ dodáva A. Paldan. Nosia sa upevnené do vlasov, zvyčajne asymetricky nad pravým okom a hodia sa predovšetkým k účesom vypnutým dohora, ale rovnako efektne vyzerajú aj v rozpustených a ležérne zvlínených vlasoch.

Farby na mieru

K plesu patria žiarivé farby a kvalitné látky s nádychom luxusu. Hodváb, čipky, jemné perie, Swarovského kryštály... Ideálne je, ak vám klobúčik presne ladí so šatami či je dokonca vytvorený priamo z materiálov a farieb, aké sú použité na plesovej róbe. Pretože dokonalosť sa skladá z maličkostí, ale dokonalosť nie je maličkosť.

LČ

Foto: Michal Kvasnica

Mimoriadna príležitosť zakúpiť si vysoko kvalitné, ručne tkané, Perzské a orientálne koberce za veľmi výhodné ceny!

Veľa nových kobercov!

Naša predajňa sa rozšírila o viac ako 300 m²!

Uskutočňujeme veľkú likvidáciu zásob tovaru od nášho nemeckého partnera!

Využite výhodný nákup tovaru so zľavami až do 70%

ARINA ENTERPRISES
DOM ORIENTÁLNYCH KOBERCOV

ARINA ENTERPRISES s.r.o., Zámocká ulica 34, 811 01 Bratislava, tel.: 02 5441 0330, mobil: 0918 677 088
Otváracie hodiny: Po – Pia: 10.30 - 18.30 hod., Sobota: 11.00 - 19.00 hod., Nedela: 10.00 - 18.00 hod.
www.arina.sk info@arina.sk

Poznáte povinnosti správcu bytového domu?

**Kto môže vykonávať správu?
O aký typ podnikania ide?
Čo z toho vyplýva pre
vlastníkov bytov?
Ako uzavrieť či vypovedať
zmluvu?**

Funkciu správcu domu môže v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení (ďalej len „ZoB“) vykonávať len právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá má v predmete podnikania alebo v predmete činnosti správu a údržbu bytového fondu. Ide o ohlasovanú voľnú živnosť, a preto podnikateľ vykonávajúci správcovskú činnosť nemusí okrem všeobecných podmienok prevádzkovania živnosti (vek od 18 rokov, spôsobilosť na právne úkony a bezúhonnosť) spĺňať žiadne osobitné požiadavky.

Kde zákon dáva voľný priestor

Povinnosti, oprávnenia a zodpovednosť správcu, ako i vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome (ďalej len „vlastníci bytov“) pri výkone správy podrobne upravuje ZoB a v jeho medziach aj zmluva o výkone správy uzatvorená s konkrétnym správcom. Činnosť správcu môže byť vykonávaná len v rozsahu ZoB. V záujme predchádzania sporom medzi vlastními bytov a správcom je dôležité starostlivo dbať na úpravu jednotlivých práv a povinností priamo v zmluve o výkone správy. Týka sa to najmä oblastí, ktoré nie sú dostatočným spôsobom alebo jednoznačne v ZoB vymedzené.

Príkladom je povinnosť správcu umožniť vlastníkom bytov na požiadanie nahliadnuť do dokladov súvisiacich so správou domu. V ZoB chýba určenie lehoty, v ktorej je správca povinný požiadavke vlastníka vyhovieť. Ak takáto lehota nebude špecifikovaná ani v zmluve o výkone správy, nie je vylúčené možné obštrukčné konanie zo strany správcu.

Ďalším príkladom je bližšia konkretizácia práv a povinností zástupcu vlastníkov priamo v zmluve o výkone správy, v prípade, ak si ho vlastníci bytov zvolia, nakoľko nejde o povinnú funkciu. Tiež je potrebné „ustriechnuť“, aby jednotlivé ustanovenia zmluvy o výkone správy neboli priamo v rozpore so ZoB.

Nadpolovičná väčšina vlastníkov

Na uzavretie písomnej zmluvy o výkone správy, na každú jej zmenu alebo jej zánik sa vyžaduje schválenie nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých vlastníkov bytov. V týchto prípadoch je vylúčená aplikácia zjednodušeného hlasovania podľa § 14 ods. 2 ZoB, t. j. právoplatného schválenia vybraných otázok len nadpolovičnou väčšinou hlasov na schôdzi zúčastnených vlastníkov bytov, za splnenia zákonných podmienok.

V záujme predchádzania sporom treba dbať najmä na úpravu práv, ktoré zákon dostatočne nevymedzuje.

Schválená zmluva o výkone správy, jej zmena alebo zánik sú záväzné voči všetkým vlastníkom bytov, len ak sú zároveň podpísané nadpolovičnou väčšinou všetkých vlastníkov bytov a správcom. Inak by išlo o absolútne neplatný právny úkon.

Čo musí byť v zmluve

Povinné obsahové náležitosti zmluvy o výkone správy ustanovuje § 8a ods. 1 ZoB takto:

- vzájomné práva a povinnosti správcu a vlastníkov bytov pri zabezpečovaní prevádzky, údržby a opráv domu,
- spôsob výkonu správy spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov, príslušenstva a pozemku,
- zásady hospodárenia s prostriedkami fondu prevádzky, údržby a opráv, a to vrátane

rozsahu oprávnenia disponovať s nimi, t. j. vytvorenie hospodárskeho plánu a stanovenie spôsobov, akými správca tento hospodársky plán bude realizovať,

- zásady platenia úhrad za plnenia a hospodárenie s nimi,
- zásady určenia výšky platieb za správu,
- rozsah a obsah správy o činnosti správcu.

Vypovedanie zmluvy

Ak sú vlastníci bytov nespokojní s plnením povinností ich správcu, môžu vypovedať zmluvu o výkone správy na základe rozhodnutia prijatého nadpolovičnou väčšinou všetkých vlastníkov bytov. ZoB stanovuje výpovednú lehotu tri mesiace, avšak umožňuje zmluvným stranám dohodnúť sa v zmluve o výkone správy aj inak. ZoB zároveň stanovuje počiatok plynutia výpovednej lehoty od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede.

Na základe toho môžeme konštatovať, že často využívané klauzuly v zmluvách o výkone správy upravujúce vypovedanie tejto zmluvy spôsobmi, ako sú napr. viazanie výpovede zmluvy na rozhodnutie dvojtretinovej väčšiny vlastníkov bytov, viazanie začiatku plynutia výpovednej lehoty na určitý dátum, napr. len od 31. 12. každého roka, sú neplatné a v rozpore so ZoB. ZoB umožňuje dohodnúť sa inak, len pokiaľ ide o dĺžku výpovednej lehoty.

**JUDr. Katarína Bystrická,
Právne centrum, s. r. o.
Ilustračný obrázok: SXC**

(V budúcom čísle sa budeme venovať platbám pre správcu a pravidlám jeho hospodárenia.)

V slovenskom stavebníctve nieť veľa optimizmu

Ján Počiatek

Výkon stavebníctva v SR poklesne v roku 2013 medziročne o 6 %. Vyplýva to z Kvartálnej analýzy slovenského stavebníctva, ktorú vypracovali spoločnosti CEEC Research a KPMG Slovensko. „Aktuálne vidíme, že na trhu je príliš veľa ponúkaných kapacít, ceny sú nízke a začína sa to prejavovať na kvalite,“ povedal na konferencii

Stretnutie lídrov slovenského stavebníctva 2012 v Bratislave riaditeľ CEEC Research Jiří Vacek. Väčšina riaditeľov slovenských stavebných firiem si myslí, že odvetvie sa nachádza ešte len v polovici krízy. 82 % z nich v ankete uviedlo, že neplánujú investovať do vzdelávania a technológií. 41 % firiem zvažuje, že začne pôsobiť aj v iných odvetviach, aby prekonali krízu a nedostatok zákaziek. Z toho polovica plánuje zo stavebníctva odísť úplne.

Podľa ministra Jána Počiatka však chce jeho rezort dopravy a výstavby urobiť všetko pre to, aby odvetviu pomohol. „Kríza stavebníctva na Slovensku je spôsobená nedostatkom súkromného dopytu, ktorý štát nedokáže v plnej miere replikovať,“ povedal na konferencii. Možnú pomoc pre sektor vidí v novele stavebného zákona. „Plánujeme zjednodušiť a urýchliť povoľovacie procesy pri všetkých stavbách, kde to len bude možné,“ prisľúbil minister stavbárom.

JF/TA

Aktivita developerov v Bratislave: primeraná

Počas 3. štvrtroka 2012 pribudlo na bratislavskom kancelárskom trhu celkovo 41 400 štvorcových metrov nových priestorov. Dokončili sa projekty BBC 1 Plus, Digital Park III a Reding Tower II. „Developerská aktivita bola v roku 2012 primerane silná s približne 70 000 m² dokončených kancelárskych projektov,“ informoval Andrew Thompson zo spoločnosti Cushman & Wakefield. Ako však upozornil, v roku 2012 sa začala výstavba len jedného projektu.

Slabšia ponuka môže však podľa Thompsona vyvížiť slabší dopyt, čo „prinesie zisky developerom, ktorí sa nebáli stavať už v roku 2012“. Transakcie uzatvorené v 3. štvrtroka 2012 dosiahli celkovo výmeru 30 909 m², čo je medziročný nárast o 31,7 %. Oproti 2. kvartálu 2012 ide o zvýšenie o 27,6 %. Nadpolovičnú väčšinu tvorili nové nájomné zmluvy (56 %), zvyšok re-negociácie (44 %).

TA

Stavbou roka je budova GasOil engineering

Stavbou roka 2012 sa stala novostavba sídla spoločnosti GasOil engineering v Spišskej Teplici pri Poprade. Rozhodla o tom odborná porota v rámci 18. ročníka celoštátnej súťaže realizovaných stavieb na Slovensku Stavba roka 2012, ktorej výsledky vyhlásili v novembri. Spomedzi 21 posudzovaných stavieb (podľa technickej dokumentácie aj osobnou obhliadkou) bola na hlavnú cenu nominovaná aj rekonštrukcia budovy Reduta v Bratislave a obnova Apponyiho kaštieľa v Oponiciach. Tieto stavby

získali ocenenie v kategórii celospoločenský prínos. Z internetového hlasovania verejnosti vzišlo ocenenie Cena verejnosti 2012, ktoré získala rekonštrukcia Wellness Hotelu Bystrá na Tálloch.

Budova GasOil engineering získala okrem ceny Stavba roka aj cenu vydavateľstva Eurostav za komplexné progresívne riešenie architektonického diela a v tomto roku aj ocenenie CE.ZA.AR, ktoré udeľuje Slovenská komora architektov.

TA/JF

Nový život pre piešťanskú „elektrárňu“

Čo majú spoločné chýrna londýnska galéria Tate Modern a stará elektrárňa v Piešťanoch? Oveľa viac, než by sa na prvý pohľad zdalo. Aj budova na brehu Temže, kde je dnes jedna z najpreslávenejších expozícií moderného umenia, slúžila predtým na výrobu energie pre anglické hlavné mesto. A bývalá mestská „elektrárňa“, ako ju volajú domáci, zakrátko tiež zmení svoj účel. Nebudú však v nej obrazy a plastiky, ale v istom zmysle zostane verná svojmu pôvodnému poslaniu. Ako interaktívne múzeum energetiky bude slúžiť poznávaniu a novým myšlienkam v oblasti energetiky.

Objekt patrí Západoslovenskej energetike (ZSE), ktorá spolu s Fakultou architektúry STU v Bratislave pred časom vypísala súťaž pre adeptov architektúry. Zadanie bolo premeniť vyše storočnú stavbu na moderné technické múzeum a kultúrno-spoločenské centrum.

Prvú cenu získali Michal Ganobjak a Vladimír Hain. Podstata nimi navrhnutéj rekonštrukcie smeruje k dotvoreniu historických hodnôt novými estetickými a funkčnými prvkami. Pôjde o neinvazívny a reverzibilný prístup. Zachová sa nielen celá budova historickej elektrárne z roku 1906, ale aj jej dnes také obľúbené rezné murivo. Život sa vráti aj do neskorších prístavieb a pribudne aj nový objekt. Vznikne ucelený komplex, v ktorom sa budú odrážať minulosť, súčasnosť i budúcnosť. Priblíži historický vývoj, dnešný stav a naznačí perspektívy – a to všetko interaktívnymi formami, ktoré upútajú mladú generáciu a vyvolajú záujem o spoluprácu.

MN

Forum Business Center I financuje SLSP

Výstavbu administratívnej budovy Forum Business Center I v Bratislave bude pôžičkou financovať Slovenská sporiteľňa (SLSP). Projekt realizuje na križovatke ulíc Bajkalská a Prievozská developerská spoločnosť HB Reavis. Výška úveru dosiahne 29 miliónov eur, celkové investície budú 37,5 milióna eur. Prvá etapa výstavby Forum Business Center I s celkovou prenajímateľnou plochou 18 700 m² sa začala v novembri 2011, dokončenie je plánované na polovicu roka 2013. Komplex bude mať certifikát zelenej budovy podľa britského systému BREEAM excelent.

TA

Podporte dôveru zákazníkov vlastnou e-knihou

Umiestnite na web manuál s praktickými radami z oblasti vášho biznisu

Hodnotná e-kniha je „balíčkom prvej pomoci“ pre vašu cieľovú skupinu, nie reklamou na produkty. Ale klienti si vás všimnú.

Neznášali ste v detstve písanie slohov, či dokonca dodnes občas bojujete s pravopisom? Možno vám predstava, že by ste pre podporu svojho podnikania mali napísať knihu, pripadá absurdná. Neľakajte sa však, nemám na mysli písanie románu, ale prípravu praktickej e-knihy o vašich skúsenostiach. Takáto, rozsahom skôr stručná literatúra sa v posledných rokoch stala nesmierne silným marketingovým nástrojom.

Efektná webstránka je fajn, ale zákazníci chcú väčšinou rýchlo a dobre vyriešiť konkrétny problém.

Predstavte si potenciálneho klienta, ako hľadá nového dodávateľa z vašej brandže. Môže sa spýtať svojich známych a nechať si niekoho odporučiť. V tomto prípade je vašou jedinou šancou dobrá povest' získaná pri minulých zákazkách. Ale väčšina ľudí sa neuspokojí s jedným odporúčaním a pravdepodobne nahuľá zopár kľúčových slov do vyhľadávачa. Zobrazia sa im desiatky, ak nie priamo stovky firiem. Dosiahnuť, aby ste sa vo výsledkoch vyhľadávania ocitli, je téma na iný článok. Predpokladajme, že tento marketingový krok ste už zvládli a do výberu ste sa dostali. Zasiahli ste do hry, v ktorej potrebujete vybojovať víťazstvo.

Načo slúži e-kniha?

Čo môže návštevníka webu presvedčiť o vašej profesionalite? Dobře napísaná a graficky spracovaná webstránka má iste svoj význam, no takých je dnes už väčšina. A zákazníci zväčša nehľadajú na internete pekné obrázky či humorné slogany. Potrebujú vyriešiť pracovný problém. Chcú ho riešiť rýchlo, spoľahlivo, bez obáv z výsledku. Chcú ho riešiť s niekým,

ku komu budú mať dôveru.

Ako však získať dôveru niekoho, s kým sa možno nikdy osobne nestretnete? Spôsobov je v internetovom marketingu viac. Popri autentických referenciách, certifikátoch a zárukách, ktoré na svoje služby poskytnete, k nim rozhodne patrí aj nezištne ponúknutá dobrá rada. Pri riešení zložitých otázok každý uvíta odporúčania odborníkov.

Ak aj hneď nezískate objednávku, zostane vám kontakt na niekoho, kto sa zaujímal o vašu ponuku.

Hodnotná e-kniha, plná praktických tipov, upozornení či návodov, preto spoľahlivo priťahuje pozornosť. Hľadajúci získa akýsi balíček prvej pomoci, aj keď obvykle nie všeliek na svoje problémy. Vy získate šancu presvedčiť ho, že jeho starostiam rozumiete. Pri mnohých náročnejších službách nie je často reálne získať ihneď aj objednávku. No v každom prípade vám zostane v databáze kontakt na niekoho, kto sa už o vašu ponuku zaujímal a má zmysel informovať ho o ďalších možnostiach spolupráce.

Aká e-kniha vzbudí záujem

Písanie je zručnosť, ktorú sa môžete naučiť rovnako ako šoférovanie či cudzí jazyk. Chce to trpezlivosť a trochu praxe, opakovanie pokusov spravidla prináša čoraz lepší výsledok. Dôležité je uvedomiť si, pre koho píšeme, aký problém sa čitateľ pokúša rozlúsknuť, ale aj to, aký by mal byť jazyk, ktorému bude rozumieť. E-kniha nemusí obsahovať vyčerpávajúce

návody, jej účelom je zorientovať čitateľa a ukázať mu rozličné možnosti. Máva formu manuálu, súhrnu odborných tipov alebo dobrých rád, ako predísť nežiaducej situácii. Nesmie však byť v žiadnom prípade zbierkou prázdnych klišé, ktorých jediným účelom je propagovať dodávateľskú spoločnosť. Nezapobudnite, že účel, ktorý sme pomenovali hneď na začiatku, nebol predaj, ale získanie dôvery. A skúsenosť hovorí, že v tomto prípade platí skôr nepriama úmera. Čím menej reklamy, tým viac dôvery.

Nájdite svoju silnú stránku

Odporúčam, aby ste si na začiatku prečítali zopár výtvorov iných autorov. Nemusi ísť nutne o konkurenčné projekty, na internete nájdete e-knihy v hojnom počte a z rozličných oblastí. Uvedomte si, čo sa vám na nich páči, čo vás zaujalo a čomu by ste sa radšej mali vyhnúť. Potom sa zamerajte na určenie oblastí, v ktorej ste skutočným špecialistom. Čo je vašou obľúbenou témou, keď hovoríte s priateľmi o svojej práci a podnikaní? O aké rady vás známi najčastejšie žiadajú? S akými najväčšími mýtmi, chybami a omylmi sa stretávate? Ak to zaujíma vašich dnešných zákazníkov, je veľká pravdepodobnosť, že to bude zaujímať aj tých, ktorí sa nimi ešte nestali.

Uvedomte si, že v oblasti, v ktorej chcete radiť iným, musíte mať vo svojom vlastnom živote úspech a skúsenosti. Trikrát rozvedený manželský poradca nezbudzuje veľkú nádej, že úspešne zažehná krízu rozhádaného páru. Rovnako ako chudobný finančný expert či obézny špecialista na zdravý životný štýl.

Jana Škutková, www.marketingovo.sk

Ilustračný obrázok: SXC

Šťastní zamestnanci sú zdrojom prosperity

Vzťahy a atmosféra vo firme ovplyvňujú jej biznis

Práve počas krízy sú optimizmus šéfa a motivácia jeho ľudí dôležitejšie ako kedykoľvek predtým.

Šťastní ľudia na pracoviskách sú cennejšou kategóriou ako spokojní zamestnanci. Vyplynulo to z rozhovoru s Alexandrom Kjerulfom, ktorý nedávno odvysielala Česká televízia. Tento dánsky manažér vo funkcii „riaditeľa pre šťastie na pracovisku“ radí podnikateľom po svete, ako vďaka šťastiu zamestnancov zlepšiť hospodárske výsledky.

Prejavy uznania

Šťastní zamestnanci sú totiž kategóriou pracovníkov s pridanou hodnotou, vďaka rozumnému a premyslenému postupu majiteľov firiem. Od tých sa nežiada veľa, len aby hľadali spôsoby, ako dať ľuďom najavo, že si ich vážia. V niektorých západných firmách sa už touto otázkou vážne zaoberajú.

„Šťastné“ firmy majú vyšší zisk a cenu akcií, väčšiu lojalitu a spokojnosť zákazníkov.

Šéfovia by sa mali viac sústrediť na to, ako urobiť svojich zamestnancov šťastnými, udržiavať dobré vzťahy s podriadenými a vedieť ich pochváliť za dobre vykonanú prácu. Mali by si na tom dať záležať aj počas krízy. Šťastný zamestnanec je totiž produktívnejší zamestnanec.

Nielen peniaze

Podľa A. Kjerulfa by firmy mali o šťastie svojich pracovníkov dbať z viacerých dôvodov: „Okrem toho, že je to dobré pre vás, je to dobré aj pre vašu spoločnosť. Ste produktívnejší, kreatívnejší, motivovanejší, máte lepšie nápady a to, čo robíte, vás viac zaujíma. Existujú štúdie, ktoré uvádzajú, že šťastné firmy majú väčší zisk, väčšiu lojalitu a spokojnosť zákazníkov a vyššiu cenu akcií.“ Dôležité je aj to, že keď sú ich ľudia šťastní, podnikatelia lepšie zarábajú.

Firmy si, bohužiaľ, myslia, že šťastie spočíva iba v peniazoch. „Zvyšujú zamestnancom platy, poskytujú bonusy. Výskumy však

potvrdzujú, že to nefunguje. Zvýšenie platu nás urobí šťastnými približne na dva týždne,“ konštatoval Kjerulf. Podľa neho sú dôležité aj výsledky, ktoré zamestnanec vidí a môže byť na ne hrdý. Patrí medzi ne aj pochvala.

Ľudia potrebujú cítiť, že firma má o nich záujem, aby mali oni záujem o ňu.

Ale nemožno podceňovať ani dobré vzťahy na pracovisku. Ako dodáva Kjerulf: „Každý nemôže byť šťastný v každej práci. Nemyslím si, že jestvujú vysnívané práce. Tie si vytvárame sami vtedy, keď máme dobré výsledky; a potom aj vzťahy. Ľudia potrebujú cítiť, že do firmy patria, že firma má o nich záujem. Pretože keď ho nemá, tak prečo by mali mať oni záujem o ňu?“

Zákaz stresovania

Mnohé firmy teraz znižujú rozpočty, prestávajú ponúkať školenia a nerobia firemné posedenia. Usilujú sa zoškrtáť čo najviac výhod, lebo si povedia, že počas krízy aj tak nikto z firmy neodíde.

„Avšak v tomto ťažkom období potrebujeme mať čo najmotivovanejších zamestnancov, a tak sa musíme sústrediť na ich šťastie ešte viac. Je niekoľko vecí, ktoré riaditeľ nesmie v žiadnom prípade robiť. Najmä nesmie stresovať. A to teraz robia často. Chodia po firme, tvária sa zničené a všetkým hovoria, aké je všetko nanič. To vôbec nefunguje. Treba, aby podporovali optimizmus a nejakú jasnú víziu budúcnosti,“ myslí si Kjerulf. Generálny riaditeľ sa podľa neho nesmie báť byť šťastným.

Šťastní Severania

Dánsko, Kjerulfova vlasť, je podľa niektorých štúdií najšťastnejšou krajinou na svete. Sám tvrdí, že je to aj preto, lebo kultúra na pracovisku je tam veľmi otvorená a slobodná. V rebríčku najšťastnejších krajín sa hneď za Dánskom umiestnili z európskych krajín Fínsko, Nórsko, Holandsko a z amerických Kanada. Česko

je na 36. mieste. Na konci zoznamu sa nachádzajú chudobné krajiny ako Sierra Leone, Togo či Burundi.

Kjerulf, v poradí druhý riaditeľ pre šťastie na pracovisku na svete, tvrdí, že keď sa manažéri viac sústredia na šťastie zamestnancov, prispeje to aj k zostupu ekonomiky. Na nápad riešiť vzťah šťastia a ekonomiky prišiel v rokoch 2004 a 2005. Pomyslel si, že „riaditeľ pre šťastie na pracovisku“ je výborný titul, že ho použije ako prvý. Internet ho však vyviedol z omylu. Zadal si toto slovné spojenie do

Šéf by nemal ľudí stresovať, ale šíriť optimizmus a pozitívne myslenie.

vyhľadávača a zistil, že ho predbehol Ronald McDonald, klaun, ktorý je oficiálnym riaditeľom pre šťastie v korporácii McDonald's.

TA / MB
Ilustračné foto: SXC

Vzdelávanie, kurzy, semináre

Bratislavský kraj

Manažment a obchod

Time manažment IV. generácie, 13. – 14. 12., Senec, Dynargie Slovakia

Zvládanie náročných zákazníkov, 11. – 12. 12., BA, AiO Education

Prezentačné zručnosti, 13. – 14. 12., BA, Top Consult Group

Efektívna komunikácia, 13. – 14. 12., BA, Excellent Training

Vedenie a motivácia zamestnancov, 19. 12., BA, Verlag Dashöfer

Soft Skills pre projektových manažérov, 11. – 12. 12., BA, Excellent Training

Projektové riadenie – základné princípy a nástroje, 21. 12., BA, Ipex IT

Riadenie konfliktov na projekte, 13. – 14. 12., BA, Next Level Consulting

Tréning trénerov – prezentačné zručnosti, 13. – 14. 12., BA, a_set

Vyjednávacie techniky a zručnosti, 12. 12., BA, Excellent Training

Ľudské zdroje a personalistika

Workshop „Najlepšia asistentka 2“, 13. 12., BA, Verlag Dashöfer

Sociálny fond a sociálna politika v podniku, 11. 12., BA, Agentúra Apollo

Zákonník práce v roku 2013, 22. 1., BA, Agentúra J & T Manažment

Aktuálne znenie zákona o ochrane osobných údajov a jeho aplikácia v praxi, 12. 12., BA, Agentúra J & T Manažment

Jazyky

TOEIC test, 11. 12., BA, International House Bratislava

Presentation Skills in English, 16. – 17. 1. 2013, BA, Top Consult Group

IT a počítače

MS Excel 2010/2007 – pre mierne pokročilých, 17. – 18. 12., BA, Ipex IT

MS Outlook 2010/2007 – komunikácia a plánovanie, 19. 12., BA, Ipex IT

MS Project 2010/2007 – pre pokročilých, 20. – 21. 12., BA, Ipex IT

Windows 7 – správa systému, 17. – 19. 12., BA, Ipex IT

MS Excel 2010/2007 – funkcie a kalkulácie v tabuľkách, 19. 12., BA, Ipex IT

MS PowerPoint 2010/2007 – pre pokročilých, 14. 12., BA, Ipex IT

MS Excel 2010/2007 – štatistika a analýzy, 13. – 14. 12., BA, Ipex IT

MS Word 2010/2007 – pre mierne

pokročilých, 17. – 18. 12., BA, Ipex IT

Financie

IFRS – komplexný kurz, 12. – 14. 12., BA, Verlag Dashöfer

Analýza výkazu cash flow, 11. 12., BA, Verlag Dashöfer

Aktuálne zmeny v IAS/IFRS 2012 – 2013, 9. 1. 2013, BA, Progres Slovakia

Reporting materskej spoločnosti (IFRS 3), 18. 12., BA, Verlag Dashöfer

Cenotvorba v stavebnej praxi, 18. 12., BA, Verlag Dashöfer

Účtovníctvo a dane

Daňové priznanie fyzickej osoby za rok 2012 a praktické príklady, 18. 1. 2013, BA, Edu-Land

Ukončenie účtovného obdobia, 19. 12., BA, Iura Edition

Účtovná závierka v podvojnóm účtovníctve podnikateľov, 14. 12., BA, Edu-Land

Zdaňovanie príjmov zo závislej činnosti za rok 2012, 15. 1. 2013, BA, Agentúra Tempo

Daňové priznanie fyzických osôb, 13. 12., BA, Iura Edition

Účtovná závierka v jednoduchom účtovníctve podnikateľov, 29. 1. 2013, BA, Edu-Land

Účtovná závierka v podvojnóm účtovníctve, 18. 1. 2013, BA, Agentúra Tempo

Novela zákona o DPH, 23. 1. 2013, BA, Agentúra J & T Manažment

Účtovná závierka, 14. 12., BA, Agentúra Apollo

Daňové priznanie – pripočítateľné a odpočítateľné položky, 19. 12., BA, Iura Edition

Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti za rok 2012, 30. 1. 2013, BA, Edu-Land

Daň z pridanej hodnoty – novela zákona, 16. 1. 2013, BA, Agentúra Tempo

Kurz mzdového účtovníctva, 7. – 9. 1. 2013, BA, Edu-Land

Daň z príjmov – právnické osoby, 12. 12., BA, Agentúra Tempo

Odložená daň v ÚZ 2012, 11. 1. 2013, BA, Progres Slovakia

Aktuality v mzdovej učtárni – zmeny v poisteniach od roku 2013, 11. 12., BA, Agentúra Tempo

Nový daňový poriadok od 1. 1. 2012, 11. 12., BA, Agentúra Jaspis

Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti a zmeny v zdaňovaní, 11. 12., BA, Agentúra Apollo

Zákon o DPH, 20. – 21. 12., BA, Edu-Land

Vybrané problémy z podvojného účtovníctva podnikateľov, 17. 12., BA, Agentúra Apollo

Uplatňovanie DPH cestovnými kancelárkami v praktických príkladoch, 17. 12., BA, Verlag Dashöfer

Odborné a legislatíva

Odpady a obaly – povinnosti firiem, 13. 12., BA, Verlag Dashöfer

Stavba – autorský, stavebný a technický dozor, 18. 12., BA, Verlag Dashöfer

Výklad zákona č. 395/2002 Z. z. a jeho aplikácia pre činnosť v archívoch a registratúrnych strediskách organizácií, 30. 1. 2013, BA, Ústav vzdelávania a služieb

Ostatné kraje (TT, TN, ZA, KE)

Manažment

G8D report, 18. 12., Považská Bystrica, Det Norske Veritas SK

Green belt training (Six Sigma), 14. – 16. 1. 2013, Hotel Diplomat, Rajecké Teplice, Roman Research

Účtovníctvo a ľudské zdroje

Daň z príjmov v roku 2012, 17. 12., Dunajská Streda, Akadémia vzdelávania

Daň z príjmov právnických osôb za rok 2012, 17. 12., Senica, Akadémia vzdelávania

Zákonník práce – novela zákona, 12. 12., Košice, Agentúra Tempo

Odborné

Expert normovač, 13. – 14. 12., Žilina, IPA Slovakia

Logistik Expert, 8. – 9. 1. 2013, Žilina, IPA Slovakia

Základy bezpečnosti pre zamestnancov v prevádzke, 13. 12., Košice, Vincotte Slovakia

Interný auditor ISO 9001:2008, 11. – 12. 12., Košice, Q-System

Informácie o vzdelávacích aktivitách prinášame v spolupráci s internetovým portálom www.education.sk.

Spolupráca Sjf STU – Peugeot

Dekan Sjf STU L. Šooš (vľavo)
a šéf PSA P. Peslier

Strojnícka fakulta Slovenskej technickej univerzity (Sjf STU) a spoločnosť PSA Peugeot Slovakia uzavreli novú päťročnú zmluvu o spolupráci. Jej cieľom je prepojiť školskú teóriu a prax, aby sa študenti lepšie uplatnili na trhu práce a do zamestnania nastupovali so znalosťou problematiky.

„Máme spoločné koordináčne centrum, kde naši študenti prichádzajú do styku s najmodernejšou

technikou a do praxe prichádzajú naozaj kvalifikované vyškolení,“ povedal dekan fakulty Lubomír Šooš. Podobné projekty podľa neho výrazne zvyšujú mieru uplatnenia absolventov na pracovnom trhu. Svedčí o tom aj nízka nezamestnanosť absolventov Sjf, ktorá je nižšia ako dve percentá. Škola pripravuje spoločné projekty aj s ďalšími automobilkami. Prínos projektu ocenil aj generálny riaditeľ PSA Patrice Peslier. Upozornil o. i., že od začiatku spolupráce firmy so školami klesá počet chýb pri výrobe vozidiel aj pracovných úrazov, a to pri raste objemu výroby. **TA**

... karta plná výhod

Viac ako **9 000** obchodných miest v SR a ČR

Výhody a zľavy **5-30 %** ... a viac

Najväčší univerzálny **vernostný program**

Úspora až **niekoľko sto eur** ročne

Registrujte Vaš **e-mail** a hrajte
o zaujímavé ceny na **www.sphere.sk**

INFINITE

DATES MOBILE
PARTNER PRE VÁS MOBIL

MALÝ PRINC

RHAPIS
člen skupiny Zares

ARSENAL
Klubové občianstvo

Vrátňa
FREE TIME ZONE

MAGIC

DIVADLO NOVÁ SCÉNA

**ŠTÁTNE DIVADLO
KOŠICE**

MANUFATURA®
Vaše domáce káfelé

HOTEL SLOVĀN
EXTRAKLASICKÝ

Alphaprosport.sk

Sphere card PR

...a ďalších zaujímavých partnerov nájdete na
www.sphere.sk

IN FORM Konferencie v roku 2013

CONSTRUCTION SUMMIT

- 21. február 2013

LOGISTICS CONFERENCE

- 27. február 2013

MARKETING LIVE

- 24. apríl 2013

MANAGEMENT LIVE

- 5. jún 2013

NEW VISION IN HR

- 18. september 2013

MARKETING THAT SELLS!

- 2. október 2013

TELCO CONFERENCE

- 30. október 2013

DAILY WEB

- 13. november 2013

In Form Slovakia, s.r.o.

Račianská 69/B
831 02 Bratislava

tel.: +421 2 33 01 4457
inform@informslovakia.sk

Program jednotlivých konferencií nájdete na **www.informslovakia.sk**

Private Wealth and European Solidarity

Let's have a look at the relationship between public debt, GDP, and private wealth in troubled EU members.

A little-discussed but crucial factor in the debate over wealth transfers from Europe's more economically sound north to its troubled south is the relationship between public debt, GDP, and private wealth (households' financial and non-financial assets, minus their financial liabilities) – in particular, the ratio of private wealth to GDP in the eurozone countries.

Surprisingly Wealthy

While the European Central Bank's bond-purchasing scheme has calmed financial markets to a considerable extent, some European economies – including Italy, Spain, Greece, and Portugal – are still at risk, because they are not growing fast enough to narrow their deficits and stem the growth of their national debts. The grim irony here is that the ratio of private wealth to GDP in some of the countries that are in need of support from the ECB and northern eurozone members is equal to or higher than that in more solvent countries.

Consider Italy, which has the highest ratio of private wealth to public debt of any G-7 country, and is some 30% to 40% higher than in Germany. Likewise, Italy and France share a private

wealth/GDP ratio of five to one, while Spain's – at least before the crisis hit the country in full – was six to one. By contrast, the ratio in Germany, Europe's largest creditor, is only 3.5 to one.

Taxpayer's Point of View

This discrepancy is at the heart of the question with which European policymakers are now grappling: Should taxpayers in debtor countries expect "solidarity" – or, more bluntly, money – from taxpayers in creditor countries? Why should taxpayers in creditor countries have to take responsibility for financing the euro crisis, especially given that high private wealth/GDP ratios may result from low tax revenues over time, while lower ratios may reflect higher tax revenues?

Italy has private wealth/public debt ratio some 30% to 40% over that of Germany.

Before seeking or accepting help from the rest of Europe, countries should employ all available domestic resources. Debtor governments should call upon their own taxpayers to fund some of the national debt in order to avoid higher interest rates in credit markets. They could, for example, offer an incentive in the form of a 3-4% interest rate on bonds, and even make them tax-free eventually. This would allow Italy,

Spain, and even Greece to finance their national debts at a more reasonable, sustainable cost.

Showing Solidarity

Citizens' voluntary financing of their countries' national debt would be the most effective means of reducing strain on Europe's financial resources, while simultaneously serving as a powerful symbol of solidarity. By contrast, turning creditor-country citizens' tax payments into forced subsidies of other countries' debts would undermine European cohesion.

Italy and Spain have enough resources to rescue themselves, and to secure the time needed to restructure their economies. Indeed, even after taking on the entire national debt, their private wealth/GDP ratios would still be higher than they are in some northern European countries.

Escaping the euro crisis is less a matter of economics than of political will. By calling upon citizens to finance their own countries' national debts, southern Europe's leaders can fix their own economies and strengthen the European principles of solidarity and subsidiarity.

Peter Jungen
Institute for New Economic Thinking,
Cologne, Germany
© Project Syndicate

Slovak President in the Netherlands

Ivan Gašparovič paid an official visit to the Kingdom of the Netherlands in November.

The Head of the State was accompanied by the Deputy Prime Minister and Minister of Foreign and European Affairs Miroslav Lajčák, Minister of Economy Tomáš Malatinský and representatives of Slovak economic, industry and research and development sectors.

family and share the same ideas and values.” On the second day of the visit Slovak President symbolically opened trading at the Amsterdam Stock Exchange by striking of a gong. After that he expressed his hope that the current economic crisis be soon replaced with an economic growth. “I believe it is our duty to seek ways of cooperation in order to overcome the consequences of the crisis,” he said at a meeting with Cees Vermaas, the president of the Amsterdam Stock Exchange board of directors. During the discussion with Prime Minister Mark

Studying Innovation and Research

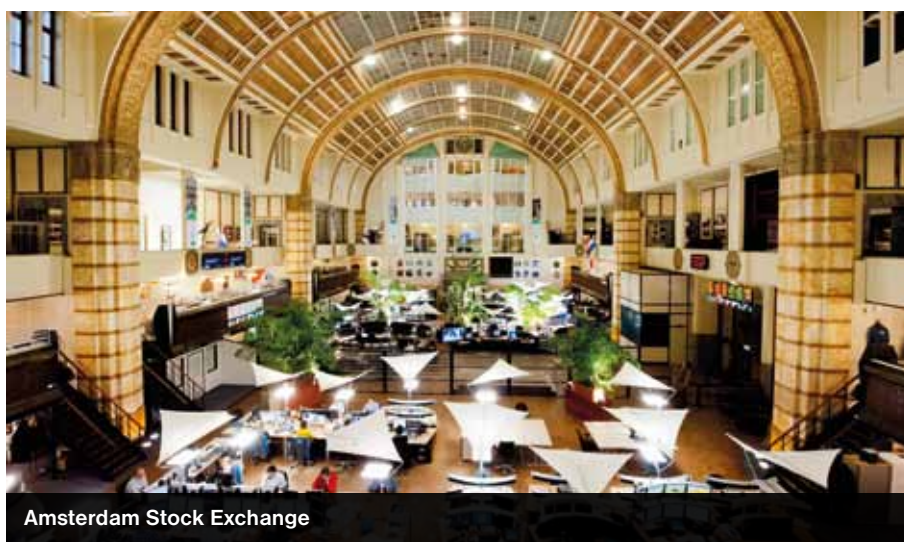
In The Hague, the Slovak President and his delegation participated in the Slovak-Dutch innovation workshop organised by the Hague Chamber of Commerce and the “round-table” organised by the Dutch employers’ federation. Ivan Gašparovič told the federation’s president Bernard Wientjes that pillars of the Slovak

Gašparovič: We wish to see innovation activities be a true driver of economic growth.

economy included automotive, electronics and machine engineering industries, on which a substantial part of the country’s research and development activities also focused. “We believe that we have sound prospects of transforming our economy into a knowledge-based one. We would be happy to cooperate with the Netherlands in this respect, too,” he added. He noted that despite a rather unfavourable European economic situation Slovakia remained posting relatively good economic results. “The Slovak story is a good example of how investing in a new EU member country pays out,” Ivan Gašparovič pointed out.

During the last, third day of his official visit, the Slovak President, accompanied by entrepreneurs and representatives of the Slovak Academy of Sciences, visited research facilities at High Tech Campus Eindhoven and the research centre of Dutch automotive cluster Automotive NL in Helmond.

KP/JF

Amsterdam Stock Exchange

The Queen and the Stock Exchange

In Amsterdam, Ivan Gašparovič and his wife were welcomed by the Queen Beatrix, who had paid an official visit to the Slovak Republic in 2007. At the banquet ceremony in the Royal Palace the Slovak President appreciated that “the Netherlands and Slovakia are today members of the joint European and euro-Atlantic

Rutte the President appreciated that the bilateral trade exchange had approached a pre-crisis level of EUR 2 billion last year. According to him, there are exceptionally good prospects for cooperation in science and research: “We wish to see innovation activities be a true driver of economic growth.” Slovakia remains also keen on seeing a further inflow of Dutch investments into its economy.

GDP Growth Is Powered by Car-makers

It was especially exports of Slovak cars that contributed to the growth of Slovakia’s GDP by 2.1 percent in the third quarter of 2012, analysts assessed concerning the figures published by the Statistics Office. „The growth was again drawn exclusively by foreign demand, which was supported by the higher productivity of Slovak car-manufacturers resulting from increases in their production capacities at the beginning of the year,” said Slovenská Sporiteľňa bank analyst Martin Baláž.

According to UniCredit Bank Slovakia analyst Ľubomír Koršňák, the structure of the growth wasn’t surprising. Increases in car-manufacturing production may have peaked according to him. It „shouldn’t be growing significantly quarter-on-quarter anymore in the final quarter of this year,” he added. Both Koršňák and Baláž estimate that Slovakia’s GDP may grow by 2.3 percent for the whole of 2012.

TA

AmCham Košice-Prešov Invest conference

City of Košice in early December the 2012 Košice-Prešov Invest conference organised by the American Chamber of Commerce (AmCham) under the auspices of Economy Minister Tomáš Malatinský. It’s aim has been to contribute towards drafting and deciding on a strategy for cities Košice and Prešov as well as the Eastern region as concerns foreign direct investments.

„We present a portfolio that would be appealing to investors,” said AmCham Košice director Rastislav Puchala, adding that dozens of investment plans have been drafted so far. These could materialise as early as in 2013.

JF

Študenti ekonomie rátajú s kariérou v zahraničí

Budúci absolventi nechcú veľmi zostať na Slovensku ani u prvého zamestnávateľa.

Až 93 % študentov slovenských univerzít a vysokých škôl ekonomických smerov spája svoju budúcnosť s prácou v zahraničí. Takmer 46 % z nich si myslí, že ostanú v zahraničí natrvalo. Vyplynulo to z prieskumu Študentský barometer 2012, ktorý na Slovensku realizovala poradenská spoločnosť PwC.

Prieskum sa zamerlal na päť základných očakávaní študentov v súvislosti s ich budúcim profesijným životom. Boli to očakávania ohľadom budúcej kariéry, využitie sociálnych sietí pri hľadaní si práce, rozhodujúce faktory pri výbere zamestnávateľa, lojalita mladých pracovníkov voči prvému zamestnávateľovi a o čom by mali firmy pri náboře mladých zamestnancov komunikovať.

Plat nerozhoduje

Tri najväčšie očakávania študentov pri výbere prvého zamestnávateľa sú podľa výsledkov prieskumu oblasť podnikania, typ práce a perspektíva v danej spoločnosti. Platové podmienky sú až siedmym najdôležitejším faktorom, primárne ich uvádza len 16 % študentov. Pre väčšinu sú dôležitejšie prestíž a stabilita spoločnosti či firemná kultúra budúceho zamestnávateľa.

Študenti ekonomických smerov svoju kariéru spájajú s prvým zamestnávateľom len

krátkodobo. Podľa prieskumu tretina z nich plánuje ostať u neho maximálne päť rokov, len 14 % respondentov sa vyjadrilo, že by si vedelo predstaviť celoživotnú kariéru spojenú so svojím prvým zamestnávateľom.

Možnosť ďalej sa vzdelávať

Medzi najväčšie očakávania od budúceho zamestnávateľa patrí možnosť ďalšieho profesionálneho vzdelávania. Práve túto informáciu by podľa študentov mali potenciálni zamestnávateľia najviac zdôrazňovať pri oslovovaní budúcich zamestnancov. Takmer polovicu opýtaných zaujímajú aj informácie o pracovnej dobe a časovej

Pri výbere prvého zamestnávateľa rozhodnú oblasť podnikania, typ práce a ďalšia perspektíva.

náročnosti práce. Študentov čoraz viac zaujíma to, či budú môcť popri svojej práci aj príjemne žiť, čoraz menej sú ochotní svoj život úplne podriadiť práci.

Nevyužitie sociálne siete

Pri aktívnom hľadaní práce študenti najviac využívajú internetové pracovné servery alebo priamo stránky spoločností. Hoci takmer všetci používajú na komunikáciu sociálne siete, ako zdroj informácií o pracovných možnostiach ich veľmi neberú do úvahy. Slovenskí študenti jednoznačne preferujú Facebook, naopak

LinkedIn, jednu z novších sociálnych sietí, ktorá je naviazaná práve na oblasť pracovných možností, ich využíva len 12 %.

Prieskum realizovala spoločnosť PwC na Slovensku po prvý raz. Zber dát sa uskutočnil formou online dotazníka medzi novembrom 2011 až augustom 2012. Na prieskume sa zúčastnilo 437 študentov posledných alebo predposledných ročníkov univerzít a vysokých škôl, ktorí študujú odbory ekonomického zamerania. Spoločnosť začala realizovať rovnaký prieskum aj v tomto roku.

TA

Ilustračné foto: SXC

ÁNO, objednávam si ročné predplatné v cene 12 €

ADRESA PREDPLATITEĽA:

Meno a priezvisko: .....

Spoločnosť: .....

Ulica: ..... Mesto a PSČ: .....

IČO: ..... DIČ: .....

ADRESA NA DORUČENIE:

Meno a priezvisko: .....

Spoločnosť: .....

Ulica: ..... Mesto a PSČ: .....

IČO: ..... DIČ: .....

E-mail: ..... Telefón: .....

Dátum: ..... Podpis: .....

Platí aj podpísaná fotokópia objednávky.

Možnosť objednania predplatného:

zaslaním vyplneného objednávkového

kupónu na adresu:

Goodwill Publishing, s. r. o.

Nevädzová 5, 821 01 Bratislava

faxom na číslo: 02/48 28 74 25

e-mailom: goodwill@goodwill.eu.sk

GOODWILL

VYBERTE SI SAMI, KDE NÁS CHCETE ČÍTAŤ

GOODWILL je:

- na webe
- v iPade
- v iPhone

**...dostupný kdekoľvek aj na vašich
obľúbených miestach.**

www.goodwill.eu.sk

Available on the
App Store

www.CoverPageApp.com

Viete že, chróm a škorica pomáhajú **udržať normálnu hladinu cukru v krvi?**

Dialevel® je navyše obohatený o kyselinu alfa lipoovú!

Vhodný pre diabetikov, ľudí s rizikom vzniku cukrovky, pre ľudí s poruchou tolerancie glukózy ako i pre ľudí s nadváhou.

Žiadajte v lekárni,
na infolinke 0800 191 191 alebo na
www.dialelevel.sk

WALMARK®